(อม.๒๗)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด โจทก์

ระหว่าง

นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑
นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒
นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓
นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔
นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕
นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖
นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗
บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘
บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

(อม.๔๒)

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๖/๒๕๖๓

ระหว่าง

อัยการสูงสุด โจทก์

นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑

บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒

บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓

บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔

นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม

๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัด

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อนหน้า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมาจำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

ข้อ ๒ คดีนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคาร มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิ

ตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดย

ผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการอันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว ส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิด

ความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก รับทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแล

โครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า พีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตาม

จำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า ซินเทค ไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่

ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็น

ความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบ

เงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การบริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการ

เคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาติ นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒๒

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลยที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แฟ้ม ๑๕ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่นเสนอข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐

แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ เอกสารหมาย จ.๑๓๑ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๒ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๓ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรหรือทีโออาร์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันใหม่

ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๖ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๓ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการ

กลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากทีโออาร์เดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND)

มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓ เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการเคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการ (Pre-sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ” โดยกำหนดใหม่ว่า “ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๒

มีผู้ประกอบการหลายรายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และ

ได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้าซินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๑ ราย ตามฟ้องเป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวก กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้วยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยที่ ๔ กับที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ และที่ ๑๑ ตามลำดับในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และจำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า มีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็น

การรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) กับจำเลยที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องกล่าวอ้างอย่างลอย ๆ ไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไร นั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ กลับให้การปฏิเสธต่อสู้คดีในทันทีโดยมิได้แถลงว่าตนเองไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด อันแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะ

ชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๑๑ ถึง ๙๓๑ อัยการสูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น คตส. มีพิรุธไม่น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่ นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้อีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตามฟ้องแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๒๕๒ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๕๘ ถึง ๖๐ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้ ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา)ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ กับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่างานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนก็ได้ความจากนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์)

จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่า ข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็จะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำเรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่าเรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่งานเช่นนี้ได้ ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของการเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของ

รัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ์ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้จะมีการกันเป็นพยาน แต่ก็มิได้มีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกันจึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้จะมีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการดังกล่าวรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐ์และนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้น ภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งหากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริตก็ไม่น่าจะต้องกระทำการอันเป็นข้อพิรุธเช่นนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมี

เหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ พิจารณาสั่งการผ่านจำเลยที่ ๓ เกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติโดย การเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการโดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่ง

จ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี เอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์แจ้งว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซี ได้รับเงิน

ล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ หลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท และให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ซึ่งมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชี นายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การนางวนิดา บำรุงชีพ พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ.๑๑๗ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๒๓๓ ถึง ๓๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี มีนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ เป็นกรรมการ เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรได้ไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการโครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้

๔,๐๐๐ หน่วย และการเคหะแห่งชาติ เสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า แล้วจึงแจ้งให้นางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย เมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้กิจการร่วมค้าฯ เข้าร่วมโครงการได้ นายนิมิตรจึงได้ขอซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญ เทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริ กับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์นริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิเอ็มเมอร์รัล และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพวังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐

กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่า เป็นอัตราที่สูงเกินไปที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐

บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้สั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำเบิกความนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ.๗๖ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๑ ถึง ๙๐ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๑๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการอื่นว่า หากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับ

เช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ ได้สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว คงฟังได้ความเพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการ จึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหา

ที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าบริษัทดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ในการนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๓๘ และ ๑๓๙

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการ

จำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางมาพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ อนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับ

การเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเซฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อนางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อย เสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดิน เพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติ

อนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว นางชดช้อยได้สั่งจ่ายเช็ค ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง และนางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไปเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของนางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้วจึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าท้ายคำให้การของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๙ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

การเคหะแห่งชาติ จึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่า บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ แฟ้มที่ ๓๑ หน้า ๒๓๑ ถึง ๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ

ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็ค ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ๋วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๑ ถึง ๑๗

ปัญหาว่า จำเลยที่ ๔ สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ได้แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๑ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่า จำเลยที่ ๔ เป็นตัวกลางที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของ

กลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐ์ว่า นายสุรเชษฐ์เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ก็เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษาคือ โครงการที่ได้ทำสัญญาได้ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะต่างว่าจ้างเฉพาะจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ เองก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายแก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อ

ได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ลูกจ้างบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่า การเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่าคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๔ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจตามฟ้อง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามการไต่สวนได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมี

ค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นนายนิมิตรได้ประสานต่อรองจำนวนเงินกับจำเลยที่ ๕ หลายครั้ง จนตกลงกันได้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท ดังนี้ การกระทำผิดของจำเลยที่ ๔ เป็นเรื่องร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้มีลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานน่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้นและไว้วางใจได้ หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นด้วยก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนงานที่วางไว้เสียหาย และยังเป็นการเปิดเผยความลับของขบวนการแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ระบุว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความว่า ได้นำเงินไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิเอมเมอรัล รัชดา ครั้งที่สองที่บริษัทจำเลยที่ ๘ อีกทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศพยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ประกอบกับพยานโจทก์ดังกล่าวไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยคนใดมาก่อน ย่อมไม่มีเหตุที่จะระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ ให้ได้รับโทษโดย

ปราศจากมูลความจริง พยานหลักฐานของโจทก์ดังวินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการกระทำของจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๕ รู้เห็นมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการรวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ โดยได้เรียกและรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๕ ราย ดังกล่าว

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชี รวม ๕ ธนาคาร ได้ความว่าจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ ได้สั่งจ่ายให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ ไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเป็นเงินรวม ๒๖๖,๔๘๙,๐๐๐ บาท จึงแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด อีกว่าจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินนี้มาแต่ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคาร ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้า พีซีซี

บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการจำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ โทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีก ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานได้ตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกันผลการดำเนินงานตามเอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๖๓ ถึง ๓๖๕ อีกด้วย ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทน

นิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคล มีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมาได้มีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่

๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินเพื่อ

ตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว พยานหลักฐานที่ได้ความรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ แทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีก ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ ได้สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด จำเลยที่ ๑ น่าจะรู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินได้ เพราะเป็นเงินจำนวนสูงมากและเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ปล่อยให้จำเลยที่ ๔ แสดงตนเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จึงจะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็น

การเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรได้โดยอ้างตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ แผ่นที่ ๑๕ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าได้ใช้วิธีการคิดคำนวณอย่างไรในการกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวจึงมีลักษณะผิดปกติเป็นพิรุธ กลับปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อนำเงินนั้นมาจ่ายตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง อีกทั้งแยกตามที่มีการเรียกเงินโดยตรงจากบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด แม้ทางไต่สวนจะไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์ที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงรับ

ฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการ อันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ สำหรับบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ข้อเท็จจริงได้ความว่าบริษัทดังกล่าวมีการเจรจากับจำเลยที่ ๔ และยอมจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ เพื่อเป็นค่าผลักดันโครงการจนเป็นผลให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ชำระเงินให้จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลง ทั้งได้ความว่าในขั้นตอนการอนุมัติมีการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเคหะแห่งชาติอย่างเร่งด่วน เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นในขั้นตอนดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาและที่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัดดำเนินการตามสัญญา เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริ เบิกความว่า นายชาฮ์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่า ได้คุยกับรัฐมนตรีแล้วขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจะได้ความว่า จำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้นางปิยะศิรินำเรื่องของจำเลยที่ ๑๑ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการแต่ลำพัง ข้อเท็จจริงเพียงเท่านี้ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นการวางแผนคบคิดกระทำการเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ มาก่อน ทั้งหากจำเลยที่ ๒ มีส่วนรู้เห็นกับขบวนการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบราย

ใหญ่ตามฟ้องซึ่งมีจำนวนหลายรายโดยวางแผนกันมาก่อนและมีการแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะมีส่วนร่วมกระทำการเฉพาะกรณีของจำเลยที่ ๑๑ เพียงแค่นี้ การดำเนินการของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวจึงอาจเป็นเพียงการประสานงานเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้จำเลยที่ ๑๑ ยื่นเสนอโครงการได้ทันกำหนดเวลาเท่านั้นก็เป็นได้ ส่วนข้อที่นายพรศักดิ์ บุณโยดม ให้การในชั้น คตส. ว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ได้อนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอ ข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ กลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกตินั้น ตามทางไต่สวนปรากฏว่าผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเป็นผู้นำเสนอหนังสือของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งคณะกรรมการมีมติให้การเคหะแห่งชาติตรวจสอบจำนวนหน่วยคงเหลือก่อนจะพิจารณาข้อเสนอ และต่อมาผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติก็เป็นผู้เสนออีกจนคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติ มิได้เป็นการดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ โดยตรง ทั้งเมื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็มีการพิจารณาในรูปของคณะกรรมการ ข้อเท็จจริงจึงอาจเป็นการแก้ปัญหาเรื่องหน่วยคงเหลือเพื่อเร่งรัดให้ได้ตามเป้าหมาย นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ มีพฤติการณ์ใดอันแสดงว่าร่วมรู้เห็นเป็นใจหรือสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก คดีจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง หรือไม่ จำเลยที่ ๓ เดิมเป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์ โดยก่อนเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ มีหนังสือขอยืมตัวมาช่วยราชการให้จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี พยานหลักฐานตามทางไต่สวนได้ความจากนายสุรเชษฐ์ผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการ ได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เห็นว่า นายสุรเชษฐ์เป็นพยานที่รู้เห็นการประสานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง แต่นายสุรเชษฐ์มิได้ยืนยันว่าจำเลยที่ ๓ กระทำการอย่างใดอันนอกเหนือไปจากงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรี ส่วนข้อที่จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งแก่นางปิยะศิริว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอก็ดี ที่จำเลยที่ ๓ ประสานกับนางอาภรณ์เกี่ยวกับเงินล่วงหน้าที่มีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นก็ดี ล้วนแต่เป็นการประสานงานอยู่ในกรอบของหน้าที่ของงานธุรการและการประสานที่กระทำตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ เข้าไปรู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการวางแผนใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ แต่อย่างใด ส่วนที่บันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ตามเอกสารหมาย จ.๖๔ ระบุว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ คำให้การของนายพิบูลย์เป็นเพียงพยานบอกเล่า ต่อมานายพิบูลย์ได้กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า คำให้การดังกล่าวในชั้น คตส. ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำชี้แนะของผู้สอบสวน

โดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี ตามเอกสารหมาย จ.๓๕๓ หน้า ๗๕๑ ถึง ๗๕๓ ยิ่งทำให้คำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักลดน้อยลงอีก จึงไม่พอรับฟังว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในส่วนกรณีกิจการร่วมค้า พีซีซี นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ กรณีได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัท ไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความยืนยันว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๑๐ แต่จ่ายให้แก่ผู้หญิงคนหนึ่ง พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า ผู้ใหญ่ที่ต้องจ่ายให้นั้นเป็นใคร และทำไมต้องจ่าย เพราะเช็คดังกล่าวเป็นเช็คของบริษัท บริษัทจึงต้องทราบวัตถุประสงค์ของการจ่ายเพราะเป็นเงินจำนวนสูง หากตกไปอยู่ในมือของบุคคลอื่นอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าต้องจ่าย หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน เห็นว่า แม้จะไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่าผู้หญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่อย่างไร แต่การที่นางชดช้อยพยานโจทก์ได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ เกี่ยวกับเงินตามเช็คจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการกระทำเพื่อใช้ความระมัดระวังในฐานะกรรมการบริษัท ย่อมมีเหตุที่นางชดช้อยจะสนใจและจดจำเหตุการณ์ได้ พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑๐ กล่าวถ้อยคำแก่นางชดช้อยเช่นนั้น เห็นได้ว่าเป็นการพูดยุยงส่งเสริมเพื่อช่วยในการตัดสินใจของนางชดช้อยให้เกิดความมั่นใจที่จะมอบเงินให้แก่ผู้มารับเช็คไป อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ ทั้งที่จำเลยที่ ๑๐ ไม่มีเหตุที่จะต้องแจ้งแก่นางชดช้อยในลักษณะนั้น เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายที่ดิน ประกอบกับเงินตามเช็คฉบับนี้ได้มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และต่อมาโอนไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อันเป็นรูปแบบลักษณะเดียวกับการกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการราย

อื่นในคดีนี้ ซึ่งแม้ผู้ร่วมกระทำความผิดในขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการจะรู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกของจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ แล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๐ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙

ประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ สำหรับความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๑ นั้น เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องกล่าวหาว่า จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ เมื่อจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายถูกข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้นำเงินมามอบเงินให้ โดยจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๔ เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อยู่แล้ว ต่อมามีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างก็มิได้สำเร็จลงด้วยการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกโดยการให้เงิน ทั้งการที่จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายที่ถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจอันเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ด้วย การที่จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ นำเงินมามอบให้เพราะเหตุถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจ จึงไม่อาจถือว่าเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกก่อนหรือขณะที่จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด อันเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนในเวลาเดียวกันได้ ส่วนความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๒ นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า จำเลยที่ ๒ มิได้เป็นตัวการในการกระทำความผิดตามฟ้อง ดังนั้นจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงไม่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวได้

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นเพียง

ผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ เห็นว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวตามฟ้องเป็นการกระทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการแต่ละรายต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ดังนั้นจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ มีความผิดตามฟ้องรวม ๑๑ กรรม จำเลยที่ ๕ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๒ ถึงข้อ ๒.๖ รวม ๕ กรรม จำเลยที่ ๗ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ และข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๙ รวม ๘ กรรม จำเลยที่ ๑๐ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙ เป็นความผิดกรรมเดียว

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทาง

ไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้า ซินเทคไมวาน มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม ข้อเท็จจริงก็ย่อมฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น

ในการริบเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่า การติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๑๐ ร่วมชำระจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๙ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๙๙ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๔ จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๖๖ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๕ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๒๐ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๖ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๔๔ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๗ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทง รวมเป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๐ จำคุก ๔ ปี ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๐๗๖/๒๕๖๓ ของศาลอาญา นั้น คดีดังกล่าวศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องจึงไม่อาจนับโทษต่อได้ หากจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงิน

แทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๐ ร่วมชำระจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ริบเงินตามฟ้องข้อ ๒.๖ เฉพาะจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตามฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายประยูร ณ ระนอง.

(อม.๒๘)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม.๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด โจทก์

ระหว่าง

นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑

นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒

นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓

นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕

นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖

นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗

บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘

บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙ จำเลย

(อม.๔๒)

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๖/๒๕๖๓

ระหว่าง
- อัยการสูงสุด โจทก์
- นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑
- บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒
- บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓
- บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔
- นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ใน

สำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ

การเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการสังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อนหน้า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัท ไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓

ข้อ ๒ คดีนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคารมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการ

บ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะ

แห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย" โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการอันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่

ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยดังกล่าว แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับหรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก รับทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดย

ทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าพีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่

ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำ

อันมิชอบด้วยหน้าที่ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบเงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายใน

กำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การบริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี

และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี ให้การเคหะแห่งชาตินำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลยที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑

ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่นข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่าย

ค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรหรือทีโออาร์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันใหม่

ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็น

ผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากทีโออาร์เดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึง ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓ เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการเคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-Sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-Sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ” โดยกำหนดใหม่ว่า “ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อ

จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย”

มีผู้ประกอบการหลายรายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้าซินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๑ ราย ตามฟ้องเป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวก กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้ว

ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ และที่ ๑๑ ตามลำดับในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และจำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า มีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็นการรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) กับจำเลยที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องกล่าวอ้างโดยไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไร นั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔

กลับให้การปฏิเสธต่อสู้คดีในทันทีโดยมิได้แถลงว่าตนเองไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด อันแสดงให้เห็นว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ นั้น เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่า

การกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ อัยการสูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น คตส. มีพิรุธไม่น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่ นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้อีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตามฟ้องแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้น โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการกลั่นกรอง

โครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้ ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ กับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่างานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนก็ได้ความจากนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง

จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่า ข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ก็จะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำเรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่าได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่า เรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของ

ทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่งานเช่นนี้ได้ ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของการเคหะแห่งชาติรวมถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้เบิกความมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนและสอดคล้องเชื่อมโยงกันจึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้จะมีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการดังกล่าวรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติ

หน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐและนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้น ภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งหากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริตก็ไม่น่าจะต้องกระทำการอันเป็นข้อพิรุธเช่นนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณาสั่งการเกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงิน

ของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาถนนรัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาถนนรัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติโดยการเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐

บาท ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา จากนั้น จำเลยที่ ๓ แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการ โดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้าพีซีซี ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้าพีซีซีจะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์แจ้งว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซีได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติหลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท และให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน

๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีนายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ ซึ่งเป็นกรรมการว่า เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการโครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติ ได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย และการเคหะแห่งชาติเสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งนางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย เมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้กิจการร่วมค้าฯ เข้าร่วมโครงการได้ นายนิมิตรจึงขอซื้อที่ดินเพื่อทำ

โครงการจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญ เทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริ กับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์น ริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิเอมเมอรัลด์ และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงให้นางสาวมาริสา ทิพวังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็ค

ขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไป ที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็ค

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการรายอื่นว่าหากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (เลียบคลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน

บริษัท ไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัท ไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (เลียบคลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว พยานหลักฐานของโจทก์ได้ความเพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการ จึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนเพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ ๔ ว่า ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงเสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติเสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ในการนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ

ครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการจำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ สามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางมาพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะ

แห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสานตันประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานบันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติพิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเซฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อนางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทคไมวานได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อย เสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดิน เพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว

นางชดช้อยสั่งจ่ายเช็คลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง และนางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไป เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อบริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ มาเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้ว จึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

การเคหะแห่งชาติดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่า บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด หักชำระหนี้บางส่วนแล้ว โอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท

ปัญหาว่า จำเลยที่ ๔ กระทำความผิดหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานกรรมการ

การเคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๑ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของกลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐว่า นายสุรเชษฐเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดิน จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ก็เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษา คือ โครงการที่ได้ทำสัญญาได้ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ กิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะต้องว่าจ้างเฉพาะ

จำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ ก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายแก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่าการเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง

และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจ จำเลยที่ ๔ จึงมีความผิด

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า ขณะที่จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นั้น จำเลยที่ ๕ อยู่ร่วมในการสนทนาด้วย อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้มีลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานน่าจะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้น หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจด้วยก็ไม่มีเหตุผลใดที่จำเลยที่ ๔ จะตกลงยินยอมให้เข้ามาร่วมดำเนินการด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของ

นายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้าพีซีซี ระบุว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความว่า ได้นำเงินไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิเอมเมอรัลด์ รัชดา ครั้งที่สองที่บริษัทจำเลยที่ ๘ อีกทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ไม่มีเหตุที่จะให้ระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นได้ว่าจำเลยที่ ๕ รู้เห็นเป็นใจมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินรวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น เห็นว่า จำเลยที่ ๖ เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชี รวม ๕ ธนาคาร ได้ความว่าจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ สั่งจ่ายให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ ไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเป็นเงินรวม ๒๖๖,๔๘๙,๐๐๐ บาท อันเป็น

ข้อแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ว่า จำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาร่วมเจรจาที่บริษัทด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินมาแต่ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ เห็นว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคาร ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือ

๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ โทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีก ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกัน ผลการดำเนินงาน ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคล มีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมามีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ แล้วนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกเข้า

บัญชีบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับ

อนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย" และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับ

บ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินเพื่อการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว ข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอให้รับฟังว่า จำเลยที่ ๑ แทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีก ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ

แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร อย่างใกล้ชิด จำเลยที่ ๑ น่าจะรู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินได้ เพราะเป็นเงินจำนวนสูงมากและเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๔ แสดงตนเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรได้โดยอ้างตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงิน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าใช้วิธีการใดในการคิดคำนวณกำหนดจำนวนเงินดังกล่าว แต่ปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้าก็มีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ติดต่อประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้

ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อนำเงินนั้นมาจ่ายตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง แม้ทางไต่สวนจะไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์ที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิดเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ติดตามทวงถามเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการ อันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้อง การกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว กรณีไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริ ว่า นายชาย์นน บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่า ได้คุยกับรัฐมนตรีแล้ว ขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้นางปิยะศิรินำเรื่องของจำเลยที่ ๑๑ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แต่ลำพังข้อเท็จจริงเพียงเท่านี้ยังไม่แน่ชัดว่า

เป็นการวางแผนคบคิดกระทำการเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ มาก่อน ทั้งหากจำเลยที่ ๒ มีส่วนรู้เห็นกับขบวนการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบรายใหญ่ตามฟ้องซึ่งมีจำนวนหลายรายโดยวางแผนกันมาก่อนและมีการแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะมีส่วนร่วมกระทำการเฉพาะกรณีของจำเลยที่ ๑๑ เท่านั้น การดำเนินการของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวจึงอาจเป็นเพียงการประสานงานเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้จำเลยที่ ๑๑ ยื่นเสนอโครงการได้ทันกำหนดเวลาเท่านั้นก็เป็นได้ ส่วนข้อที่นายพรศักดิ์ บุณโยดม ให้การในชั้น คตส. ว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอ ข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติกลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกตินั้น ตามทางไต่สวนปรากฏว่าผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเป็นผู้นำเสนอหนังสือของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งคณะกรรมการมีมติให้การเคหะแห่งชาติตรวจสอบจำนวนหน่วยคงเหลือก่อนจะพิจารณาข้อเสนอ และต่อมาผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติก็เป็นผู้เสนออีกจนคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติ มิได้เป็นการดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ โดยตรง ทั้งเมื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็มีการพิจารณาในรูปของคณะกรรมการ ข้อเท็จจริงจึงอาจเป็นการแก้ปัญหาเรื่องหน่วยคงเหลือเพื่อเร่งรัดให้ได้ตามเป้าหมาย นอกจากนี้ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ มีพฤติการณ์ใดอันแสดงว่าร่วมรู้เห็นเป็นใจหรือสนับสนุนให้จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ กระทำความผิด

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดหรือไม่ เดิมจำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ จำเลยที่ ๑ มีหนังสือขอยืมตัวมาช่วยราชการโดยให้จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี พยานหลักฐานตามทางไต่สวนได้ความจากนายสุรเชษฐผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการ ได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ มาเป็นผู้ดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เห็นว่า นายสุรเชษฐเป็นพยานที่รู้เห็นการประสานงานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง แต่นายสุรเชษฐมิได้ยืนยันว่าจำเลยที่ ๓ กระทำการอย่างใดอันนอกเหนือไปจากงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรี ส่วนข้อที่จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งแก่นางปิยะศิริว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอก็ดี ที่จำเลยที่ ๓ ประสานกับนางอาภรณ์เกี่ยวกับเงินล่วงหน้าที่มีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นก็ดี ล้วนแต่เป็นการประสานงานอยู่ในกรอบของหน้าที่ของงานธุรการและการประสานงานที่กระทำตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ เข้าไปรู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ แต่อย่างใด ส่วนที่บันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้าพีซีซี ระบุว่าประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้าพีซีซีจะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้

นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ซึ่งแม้นายพิบูลย์จะกลับคำให้การดังกล่าว แต่ก็นำมารับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นได้ นั้น คำให้การของนายพิบูลย์เป็นเพียงพยานบอกเล่า ต่อมานายพิบูลย์ได้กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า คำให้การดังกล่าวในชั้น คตส. ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำชี้แนะของผู้สอบสวนโดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี จึงยิ่งทำให้คำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักลดน้อยลงอีก จึงยังไม่พอรับฟังว่า จำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในรายกิจการร่วมค้าพีซีซี นอกจากนี้ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ กระทำความผิด

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงคงได้ความเพียงว่า จำเลยที่ ๑๐ โทรศัพท์แจ้งให้นางชดช้อยจ่ายเงินจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท โดยให้ออกเช็คระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง เพื่อเป็นค่านายหน้าในการจัดหาที่ดิน ต่อมาวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ บุคคลทั้งสองได้มารับเช็คนั้นไป ส่วนเช็คอีกฉบับหนึ่งจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น มีผู้โทรศัพท์มาทวงถามแยกต่างหากจากกัน ซึ่งไม่ปรากฏว่าผู้หญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ อย่างใด อันจะฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑๐ มอบหมายให้ผู้อื่นมารับเช็คแทน ส่วนที่นางชดช้อยเบิกความว่า พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะนำไปให้ใคร เนื่องจากเป็นเช็คของบริษัทหากตกไปอยู่ในมือผู้อื่นอาจเกิดความเสียหายได้ แล้วจำเลยที่ ๑๐

แจ้งว่า หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน นั้น ข้อนี้จำเลยที่ ๑๐ อาจเพียงแต่แจ้งข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไปของผู้ประกอบการรายอื่น ทั้งนี้เพื่อจะมิให้เกิดข้อขัดข้องกับการนำที่ดินที่ซื้อขายไปเข้าโครงการบ้านเอื้ออาทรในลำดับต่อไปก็เป็นได้ นอกจากนี้แล้วจำเลยที่ ๑๐ มิได้กระทำการอื่นใดอีกที่พอจะบ่งชี้ให้เห็นได้ว่ามีส่วนร่วมในการเรียกรับเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ด้วย อีกทั้งเงินตามเช็คฉบับนี้ก็มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิด

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ กระทำความผิดหรือไม่ สำหรับความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๑ นั้น เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องกล่าวหาว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า จำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจให้ผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย ซึ่งรวมถึงจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ด้วย นำเงินมามอบให้ จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิด ดังนั้น จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงเป็นบุคคลผู้ให้ที่ถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจอันเป็นองค์ประกอบของความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ด้วย การที่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ นำเงินมามอบให้ เพราะเหตุถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจ จึงไม่อาจถือว่าเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกก่อนหรือขณะจำเลยที่ ๑ กระทำความผิด เนื่องจากบุคคลผู้ให้จะกระทำความผิดเป็นผู้สนับสนุนในเวลาเดียวกันกับผู้รับมิได้ การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงไม่เป็นความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ส่วนความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๒ นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นตัวการไม่ได้

กระทำผิด จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงไม่อาจเป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดที่ไม่เป็นความผิดได้ ดังนั้น จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงไม่มีความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๒

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) แม้โจทก์จะบรรยายฟ้องแยกเป็นความผิดรวม ๑๑ กรรม และการกระทำตามขั้นตอนต่างๆ เป็นการกระทำคนละคราวกันก็ตาม แต่ก็เป็นการกระทำในลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกันเป็นขบวนการโดยมีเจตนาเดียว เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการให้ได้รับอนุมัติในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงเป็นการกระทำเพียงกรรมเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ หาใช่ความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ที่โจทก์ฟ้องไม่ ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นได้แต่เพียงผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำ

ความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลว่า มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน เป็นการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ในการริบเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่า การติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุก ๑๘ ปี จำเลยที่ ๔ จำคุก ๑๒ ปี จำเลยที่ ๕ จำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๖ จำคุก ๑๐ ปี จำเลยที่ ๗ จำคุก ๘ ปี จำเลยที่ ๘ ปรับ ๒๕,๐๐๐ บาท ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลข

แดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท ไม่ริบเงินตามฟ้องข้อ ๒.๖ เฉพาะจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตามฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๙ ถึงที่ ๑๔ ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายธีระพงศ์ จิระภาค

(อม.๒๘)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง

อัยการสูงสุด โจทก์

นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑

นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒

นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓

นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕

นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖

นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗

บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘

บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด ที่ ๙ (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) จำเลย

(อม.๔๒)

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๖/๒๕๖๓

ระหว่าง

อัยการสูงสุด โจทก์

นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑

บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒

บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓

บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔

นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ใน

สำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตาม

พระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อนหน้า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมาจำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

ข้อ ๒ คดีนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละ

ไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคารมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้วการเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่น

ข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียด

ในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการอันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว ส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้ามอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธาน

คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ

หน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก รับทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับ

ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า พีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า ซินเทค ไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่

ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวกซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวน

ข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงิน

จำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกไม่สามารถส่งมอบเงินจำนวนดังกล่าวได้เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การบริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาติ นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒๒

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง

กรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลยที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แฟ้ม ๑๕ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑

เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่นเสนอข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ เอกสารหมาย จ.๑๓๑ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๒ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก

๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๓ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรหรือทีโออาร์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันใหม่

ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๖ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๓ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากทีโออาร์เดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้อง

วางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓ เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการเคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิ

โครงการ (Pre-sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ" โดยกำหนดใหม่ว่า "ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย" ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๒

มีผู้ประกอบการหลายรายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้าซินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๑ ราย ตามฟ้องเป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวก กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้วยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยที่ ๔ กับที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ และที่ ๑๑ ตามลำดับในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และจำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่ามีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็นการรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) กับจำเลยที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องกล่าวอ้างอย่างลอย ๆ ไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไรนั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ กลับให้การปฏิเสธต่อสู้คดีในทันทีโดยมิได้แถลงว่าตนเองไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด อันแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไรนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๑๑ ถึง ๙๓๑ อัยการสูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น คตส. มีพิรุธไม่น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้อีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตามฟ้องแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุม

ครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๒๕๒ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๕๘ ถึง ๖๐ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา)ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ กับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่างานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิก

ล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความจากนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่าข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติจะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำเรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์

และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่าเรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่งานเช่นนี้ได้ ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของการเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ์ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้จะมีการกันเป็นพยาน แต่ก็มิได้มีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกันจึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้จะมีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการดังกล่าวรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะ

จ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐ์และนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้นภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งหากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริตก็ไม่น่าจะต้องกระทำการอันเป็นข้อพิรุธเช่นนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณาสั่งการเกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติ

จ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติ โดยการเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับ

จำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการโดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้า

บัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี เอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์แจ้งว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซีได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติหลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท และให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด

ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ซึ่งมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีนายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การนางวนิดา บำรุงชีพ พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ.๑๑๗ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๒๓๓ ถึง ๓๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี มีนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ เป็นกรรมการ เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรได้ไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการโครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย และการเคหะแห่งชาติ เสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งให้นางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐

บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย เมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้กิจการร่วมค้าฯ เข้าร่วมโครงการได้ นายนิมิตรจึงได้ขอซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญ เทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริกับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์นริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิเอ็มเมอร์รัล และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพวังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่าเงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท

นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่า เป็นอัตราที่สูงเกินไปที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด

(มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้สั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำเบิกความนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ.๗๖ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๑ ถึง ๙๐ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๑๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการอื่นว่าหากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัท

ไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ ได้สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว พยานหลักฐานของโจทก์ได้ความเพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการ จึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของ

นายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าบริษัทดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้าในการนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐

เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๓๘ และ ๑๓๙

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัท เป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการ จำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางมาพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอ

จัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติพิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเซฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อ

นางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อยเสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดินเพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว นางชดช้อยได้สั่งจ่ายเช็ค ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง และนางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไปเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน

๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของนางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้ว จึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าท้ายคำให้การของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๙ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้าจำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ผู้รับโอนสิทธิ

เรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่า บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ แฟ้มที่ ๓๑ หน้า ๒๓๑ ถึง ๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน

๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ๋วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๑ ถึง ๑๗

ในส่วนปัญหาว่า จำเลยที่ ๔ สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสานต้นประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๑ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่า จำเลยที่ ๔ เป็นตัวกลางที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของกลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔

ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐ์ว่า นายสุรเชษฐ์เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษาคือ โครงการที่ได้ทำสัญญาได้ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือกิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะต่างว่าจ้างเฉพาะจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ เองก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายแก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศ

ไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ลูกจ้างบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่าการเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่าคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๔ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจตามฟ้อง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามการไต่สวนได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นนายนิมิตรได้ประสานต่อรองจำนวนเงินกับจำเลยที่ ๕ หลายครั้ง จนตกลงกันได้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท ดังนี้ การกระทำผิดของจำเลยที่ ๔ เป็นเรื่องร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้มีลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานน่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้นและไว้วางใจได้ หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นด้วยก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนงานที่วางไว้เสียหาย และยังเป็นการเปิดเผยความลับของขบวนการแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ระบุว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความว่าได้นำเงินไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิเอมเมอรัล รัชดา ครั้งที่สองที่บริษัทจำเลยที่ ๘ อีกทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำ

สัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัย เลิศพยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ประกอบกับพยานโจทก์ดังกล่าวไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยคนใดมาก่อน ย่อมไม่มีเหตุที่จะระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ ให้ได้รับโทษโดยปราศจากมูลความจริง พยานหลักฐานของโจทก์ดังวินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการกระทำของจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๕ รู้เห็นมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการรวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ โดยได้เรียกและรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๕ ราย ดังกล่าว

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชี รวม ๕ ธนาคาร ได้ความว่าจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ ได้สั่งจ่ายให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ ไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเป็นเงินรวม ๒๖๖,๔๘๙,๐๐๐ บาท จึงแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด อีกว่าจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

(มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินนี้มาแต่ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคาร ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้า พีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ โทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีก

๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานได้ตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกันผลการดำเนินงานตามเอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๖๓ ถึง ๓๖๕ อีกด้วย ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคล มีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมาได้มีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑

ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว พยานหลักฐานที่ได้ความรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ แทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้

จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีก ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ ได้สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด จำเลยที่ ๑ น่าจะรู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินได้ เพราะเป็นเงินจำนวนสูงมากและเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ปล่อยให้จำเลยที่ ๔ แสดงตนเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จึงจะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรได้โดยอ้างตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่

ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ แผ่นที่ ๑๕ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าได้ใช้วิธีการคิดคำนวณอย่างไรในการกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวจึงมีลักษณะผิดปกติเป็นพิรุธ กลับปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อนำเงินนั้นมาจ่ายตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง อีกทั้งแยกตามที่มีการเรียกเงินโดยตรงจากบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด แม้ทางไต่สวนจะไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์ที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการ อันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑

จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ สำหรับบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ข้อเท็จจริงได้ความว่าบริษัทดังกล่าวมีการเจรจากับจำเลยที่ ๔ และยอมจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ เพื่อเป็นค่าผลักดันโครงการจนเป็นผลให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ชำระเงินให้จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลง ทั้งได้ความว่าในขั้นตอนการอนุมัติมีการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมการเคหะแห่งชาติอย่างเร่งด่วน เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นในขั้นตอนดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาและที่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการตามสัญญา เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้วไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า นายชาย์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่าได้คุยกับรัฐมนตรีแล้วขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้เรื่องที่จำเลยที่ ๒ สั่งการให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการหรือไม่นั้น นางปิยะศิริกับจำเลยที่ ๒ ต่างเบิกความโต้แย้งยันคำกันอยู่ แต่ตามคำเบิกความของนางปิยะศิริคงยืนยันเพียงเท่าที่รู้เห็นเฉพาะกรณีจำเลยที่ ๑๑ เท่านั้น จึงมิได้มีลักษณะมุ่งที่จะให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดเกินจริง ทั้งนางปิยะศิริเบิกความด้วยว่า ที่จริงจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องสั่งก็ได้ พยานจะ

นำเข้าทั้งหมดอยู่แล้ว เพราะวันนั้นเป็นวันสุดท้าย เมื่อมีเหตุไม่ปกติเช่นนี้ย่อมทำให้นางปิยะศิริจดจำได้เป็นพิเศษ คำเบิกความของนางปิยะศิริจึงมีน้ำหนักให้รับฟัง การที่นายชาฮ์นนท์ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่าได้คุยกับรัฐมนตรีแล้วและจำเลยที่ ๒ จะสั่งการให้นำเรื่องเข้าประชุม แสดงว่ามีการคบคิดกันมาก่อนแล้ว เมื่อพิจารณาประกอบกับที่นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ เบิกความว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ โดยสั่งจ่ายเป็นเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นได้ว่ามีการวางแผนตระเตรียมการร่วมกันมาเป็นอย่างดี หากจำเลยที่ ๒ ไม่มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำความผิด จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะเข้าไปสั่งการกำชับในเรื่องนี้ต่อนางปิยะศิริ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวมิใช่ขั้นตอนปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของจำเลยที่ ๒ พฤติการณ์จึงบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๒ มีส่วนร่วมกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำเฉพาะกรณีผู้ประกอบการรายจำเลยที่ ๑๑ นี้ด้วย แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ ได้คบคิดกับนายชาฮ์นนท์อย่างไร และจำเลยที่ ๒ จะเป็นผู้เรียกรับทรัพย์สินจากนายชาฮ์นนท์หรือไม่ก็ตาม นอกจากนั้นนายพรศักดิ์ บุณโยดม ให้การในชั้น คตส. ว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอ ข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติกลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกติย่อมเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่าจำเลยที่ ๒ แต่ผู้เดียวไม่มีอำนาจในการที่อนุมัติการรับซื้อโครงการนั้น หาใช่เป็นเหตุผลทำให้จำเลยที่ ๒ ไม่มีความรับผิดทางอาญา เพราะการที่บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาย่อมขึ้นอยู่กับการกระทำและเจตนาเฉพาะของแต่ละบุคคล โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ได้โดยไม่จำต้องกล่าวหาคณะกรรมการการเคหะ

แห่งชาติทั้งคณะ ส่วนปัญหาว่าจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ หรือไม่ นั้น เห็นว่า จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ เมื่อการเคหะแห่งชาติเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นพนักงานตามความหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังนั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานร่วมเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๓ สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ได้ความจากนายสุรเชษฐ์ผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้งๆไป เห็นว่า นายสุรเชษฐ์เป็นพยานที่รู้เห็นการประสานงานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง หากจำเลยที่ ๓ ไม่ได้เข้าไปประสานงานเองก็ไม่มีเหตุที่นายสุรเชษฐ์จะต้องจดจำจำเลยที่ ๓ ได้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๔ แนะนำจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นหน้าห้องรัฐมนตรีเช่นนี้ย่อมมีผลทำให้นายสุรเชษฐ์มีความเชื่อมั่นจนยอมตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๓ เองก็เบิกความเจือสมว่านายสุรเชษฐ์มีหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๓ เนื่องจากเคยติดต่อสอบถามเรื่องการทำงานก่อสร้างโครงการ ทั้งที่การดำเนินการก่อสร้างเป็นเรื่องขั้นตอนปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบการกับการเคหะแห่งชาติ ไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นใดจะต้องติดต่อกับจำเลยที่ ๓ ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะในส่วนธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรีเท่านั้น คำเบิกความของพยานโจทก์ปากนี้จึงมีเหตุผลให้รับฟัง ประกอบกับได้ความจากนางปิยะศิริว่า

จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องเชื่อมโยงกับที่นางอาภรณ์เบิกความยืนยันว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายจำเลยที่ ๑๓ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมา แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นเป็นใจร่วมดำเนินการกรณีผู้ประกอบทั้งสองรายนี้ด้วย อีกทั้งตามบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ตามเอกสารหมาย จ. ๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ระบุว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ คำให้การของนายพิบูลย์เป็นเพียงพยานบอกเล่า ซึ่งต่อมานายพิบูลย์กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า คำให้การดังกล่าวในชั้น คตส.ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำแนะนำของผู้สอบสวนโดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี ตามเอกสารหมาย จ. ๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๕๑ ถึง ๗๕๓ จึงยิ่งทำให้คำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักลดน้อยลงอีก ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในส่วนกิจการร่วมค้า พีซีซี นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๓ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑๐ สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ กรณีได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความยืนยันว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๑๐ แต่จ่ายให้แก่ผู้หญิงคนหนึ่ง พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า ผู้ใหญ่ที่ต้องจ่ายให้นั้นเป็นใคร และทำไมต้องจ่าย เพราะเช็คดังกล่าวเป็นเช็คของบริษัท บริษัทจึงต้องทราบวัตถุประสงค์ของการจ่ายเพราะเป็นเงินจำนวนสูง หากตกไปอยู่ในมือของบุคคลอื่นอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าต้องจ่าย หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน เห็นว่า แม้จะไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่าผู้หญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่อย่างไร แต่การที่นางชดช้อยพยานโจทก์ได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ เกี่ยวกับเงินตามเช็คจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการกระทำเพื่อใช้ความระมัดระวังในฐานะกรรมการบริษัท ย่อมมีเหตุที่นางชดช้อยจะสนใจและจดจำเหตุการณ์ได้ พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑๐ กล่าวถ้อยคำแก่นางชดช้อยเช่นนั้น เห็นได้ว่าเป็นการพูดยุยงส่งเสริมเพื่อช่วยในการตัดสินใจของนางชดช้อยให้เกิดความมั่นใจที่จะมอบเงินให้แก่ผู้มารับเช็คไป อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ ทั้งที่จำเลยที่ ๑๐ ไม่มีเหตุที่จะต้องแจ้งแก่นางชดช้อยในลักษณะนั้น เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายที่ดิน ประกอบกับเงินตามเช็คฉบับนี้ได้มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และต่อมาโอนไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อันเป็นรูปแบบลักษณะเดียวกับการกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการรายอื่นในคดีนี้ ซึ่งแม้ผู้ร่วมกระทำความผิดในขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการจะรู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกของจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๖ แล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๐ เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙

ปัญหาต่อไปว่า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า มีขบวนการเรียกรับเงินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ในลักษณะร่วมกันโดยบุคคลหลายคนดังที่วินิจฉัยแล้ว ซึ่งจำเลยดังกล่าวต่างตกลงยินยอมจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกไปเพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ การที่เจ้าพนักงานและพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบสืบเนื่องจากการเสนอให้เงินของจำเลยดังกล่าวเป็นเหตุให้ความผิดเกิดขึ้น จึงเป็นการสนับสนุนเจ้าพนักงานและพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามลักษณะแห่งการกระทำของตน โดยในส่วนจำเลยที่ ๑๑ ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทืองและนางสาววิชุดาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่าได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท และนำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ส่วนกรณีกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๑๓ ต่างอ้างว่าได้จ้างจำเลยที่ ๔ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ก็ยอมรับว่าเหตุที่จ้างเพราะเนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ทั้งข้ออ้างว่าเงินที่จ่ายนี้เป็นค่าที่ปรึกษานั้นไม่อาจรับฟังได้ดังวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงจึงต้องฟังว่า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง

ในส่วนจำเลยที่ ๑๔ นั้น เห็นว่า กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับบริษัทจำเลยที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคล การดำเนินการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลไม่อาจดำเนินการด้วยตนเองได้ต้องกระทำโดยผู้แทน เมื่อขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการของจำเลยที่ ๙ และ

ที่ ๑๓ ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบกิจการของบริษัทจึงจะทำหน้าที่เอื้อเฟื้อสอดส่องให้กิจการลุล่วงไปได้ด้วยดี การที่จำเลยที่ ๑๔ ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็ค ๓ ฉบับ ซึ่งเป็นเงินจำนวนสูงมากยิ่งต้องใช้ความระมัดระวังตรวจสอบเป็นพิเศษ ทั้งก่อนที่จะยอมจ่ายเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างนั้นมีการเจรจาต่อรองกันโดยชัดเจนแล้ว ดังปรากฏจากที่จำเลยที่ ๑๔ มีหนังสือในนามจำเลยที่ ๑๓ ยืนยันว่าได้ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ และมีความมั่นใจในความสามารถของจำเลยที่ ๔ บริษัทจำเลยที่ ๑๓ ได้ตรวจสอบรอบคอบพอสมควรแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.๒๔๘ หน้า ๓๑/๒๓๑ ถึง ๒๓๕ พฤติการณ์จำเลยที่ ๑๔ จึงควรจะรู้ข้อเท็จจริงว่าเป็นการจ่ายเงินเพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างนั้นได้ เมื่อมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ อันเป็นกระบวนการเรียกรับเงินโดยมิชอบ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๔ มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเช่นเดียวกับจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคลด้วย

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการแต่ละรายต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๑๑ กรรม

จำเลยที่ ๒ มีความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๘ รวม ๒ กรรม โดยการกระทำตามฟ้อง

ข้อ ๒.๑ ยังเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นด้วย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ เฉพาะกรรมนี้เป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

จำเลยที่ ๓ ไม่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงไม่อาจถือว่าจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงาน ย่อมขาดคุณสมบัติในฐานะเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด แต่การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ กับพวกในการเรียก รับ ทรัพย์สิน จำเลยที่ ๓ จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ข้อ ๒.๒ และข้อ ๒.๑๑ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๓ กรรม

สำหรับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นได้แต่เพียงผู้สนับสนุนการทุจริตข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๗ และข้อ ๒.๙ ถึงข้อ ๒.๑๑ กับมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลย

ที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๘ เป็นการกระทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำโดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการต่างราย ต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๑๑ กรรม

จำเลยที่ ๕ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๒ ถึงข้อ ๒.๖ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๕ กรรม

จำเลยที่ ๖ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๗ และข้อ ๒.๙ ถึง ๒.๑๑ กับมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามฟ้องข้อ ๒.๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๑๑ กรรม

จำเลยที่ ๗ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่ง

ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ ข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๗ และข้อ ๒.๙ กับมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามฟ้องข้อ ๒.๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๘ กรรม

จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๗ เป็นความผิดกรรมเดียว

จำเลยที่ ๑๐ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๙ เป็นความผิดกรรมเดียว

จำเลยที่ ๑๑ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ เป็นความผิดกรรมเดียว

จำเลยที่ ๑๓ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามา

ให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑๑ เป็นความผิดกรรมเดียว

จำเลยที่ ๑๔ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๗ และข้อ ๒.๑๑ รวม ๒ กรรม

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทาง

ไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เห็นว่ามีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้า ซินเทคไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าดังกล่าวเป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และได้ทำสัญญาร่วมดำเนินการกับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ ก่อนหน้านั้นเมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ ติดต่อนางชดช้อยเรียกค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ หลังจากมีการอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) แล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน แจ้งโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่การเคหะแห่งชาติและขอรับค่าที่ดินเป็นเงินจำนวน ๓๕๗,๖๙๗,๒๐๐ บาท วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ เห็นว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างเกิดจากความพร้อมและคุณสมบัติของกิจการร่วมค้าดังกล่าวในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้อยู่ก่อนแล้ว การจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวเป็นขั้นตอนการซื้อที่ดินของผู้ประการเอง ซึ่งเป็นคนละขั้นตอนกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและการทำสัญญาระหว่างการเคหะแห่งชาติกับกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เมื่อปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ร่วมกันได้เงินไปจากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เฉพาะเงินจำนวนนี้จำเลยดังกล่าวจึงต้องร่วมกันคืนให้แก่บริษัทไมวาน

(ประเทศไทย) จำกัด ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง ส่วนเงินจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจึงไม่อาจริบได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม ข้อเท็จจริงก็ย่อมฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น

ในการริบเงินและต้องคืนเงินนั้นได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่าการติดตาม

เอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบหรือสั่งคืน โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๒ ร่วมชำระเงินจำนวน ๒๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๓ ร่วมชำระเงินจำนวน ๔๙๔,๑๓๙,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระเงินจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระเงินจำนวน ๑,๐๑๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ร่วมชำระเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ร่วมชำระเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๓ ร่วมชำระเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท และจำเลยที่ ๑๔ ร่วมชำระเงินจำนวน ๑๒๒,๓๐๙,๗๕๐ บาท สำหรับจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ แม้จำเลยดังกล่าวจะต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญา แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าจำเลยดังกล่าวมอบเงินที่ใช้ในการกระทำความผิดแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ กับพวกแล้ว ดังนั้นเพื่อมิให้เป็นการซ้ำซ้อนจึงเห็นสมควรไม่กำหนดให้ต้องชำระเงินแทนตามมูลค่าอีก

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ และจำเลยที่ ๒ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ จำเลยที่ ๓ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ด้วย การกระทำของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๙ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๙๙ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้วคงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑(๓) การกระทำของจำเลย

ที่ ๒ ในแต่ละกรรมเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ลงโทษจำเลยที่ ๒ จำคุกกระทงละ ๙ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๘ ปี การกระทำของจำเลยที่ ๓ ในแต่ละกรรมเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ซึ่งแต่ละบทมีอัตราโทษเท่ากัน ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘(เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ จำคุกจำเลยที่ ๓ กระทงละ ๖ ปี รวม ๓ กระทง เป็นจำคุก ๑๘ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๔ จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๖๖ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้วคงจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑(๓) ลงโทษจำเลยที่ ๕ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๒๐ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๖ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๔๔ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๗ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทง รวมเป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๙ ปรับ ๒๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๐ จำคุก ๔ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๑๑ ปรับ ๒๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๒ ปรับ ๒๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๓ ปรับ ๒๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๔ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๘ ปี ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญา

หมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๐๗๖/๒๕๖๓ ของศาลอาญานั้น คดีดังกล่าวศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องจึงไม่อาจนับโทษต่อได้ หากจำเลยที่ ๘ ที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในเวลาที่กำหนดต้องชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๒ ร่วมชำระจำนวน ๒๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๓ ร่วมชำระจำนวน ๔๙๔,๑๓๙,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๑๖,๒๖๗,๗๕๐ บาท ไม่ริบเงินตามฟ้องข้อ ๒.๖ เฉพาะจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตามฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท และให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ร่วมกันคืนเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นางสาวบุญมี ฐิตะศิริ

(อม.๒๘)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง
อัยการสูงสุด โจทก์

นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑
นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒
นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓
นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔
นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕
นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖
นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗
บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘
บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู
อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙ จำเลย

(อม.๔๒)

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๖ /๒๕๖๓

ระหว่าง

อัยการสูงสุด โจทก์

นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑

บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒

บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓

บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔

นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อนหน้า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และ

จำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมาจำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

ข้อ ๒ คดีนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคาร มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดย

ร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะ

แห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการอันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว ส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก รับ

ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกันเพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า พีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้

หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า ซินเทค ไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่

อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบ

เงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การ

บริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาติ นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒๒

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลย

ที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แฟ้ม ๑๕ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่นเสนอ

ข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ เอกสารหมาย จ.๑๓๑ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๒ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะ

แห่งชาติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๓ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรหรือทีโออาร์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันใหม่

ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๖ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๓ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากทีโออาร์เดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้อง

วางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓ เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการ

เคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการ (Pre-sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ" โดยกำหนดใหม่ว่า "ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย" ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๒

มีผู้ประกอบการหลายรายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้า

ซินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๑ ราย ตามฟ้องเป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวก กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้วยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยที่ ๔ กับที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ และที่ ๑๑ ตามลำดับในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และจำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วยละ

๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า มีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็นการรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) กับจำเลยที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องกล่าวอ้างอย่างลอย ๆ ไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไร นั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ กลับให้การปฏิเสธต่อสู้คดีในทันทีโดยมิได้แถลงว่าตนเองไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด อันแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๑๑ ถึง ๙๓๑ อัยการสูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น คตส. มีพิรุธไม่

น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่ นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้อีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตามฟ้องแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๒๕๒ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๕๘ ถึง ๖๐ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้ ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา)ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ กับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่างานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอน

กรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนก็ได้ความจากนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่าข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็จะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำ

เรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่าเรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่งานเช่นนี้ได้ ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของการเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ์ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้จะมีการกันเป็นพยาน แต่ก็มิได้มีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความ

ดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกันจึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้จะมีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการดังกล่าวรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐ์และนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้น ภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งหากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริตก็ไม่น่าจะต้องกระทำการอันเป็นข้อพิรุธเช่นนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือ

จูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณาสั่งการเกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดย

เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติโดย การเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการ โดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน

๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี เอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน

(BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์แจ้งว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซี ได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ หลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท และให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ซึ่งมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีนายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การนางวนิดา บำรุงชีพ

พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ.๑๑๗ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๒๓๓ ถึง ๓๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี มีนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ เป็นกรรมการ เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรได้ไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการ โครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย และการเคหะแห่งชาติ เสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งให้นางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย เมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้กิจการร่วมค้าฯ เข้าร่วมโครงการได้ นายนิมิตรจึงได้ขอซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญ เทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา

เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริ กับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์นริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิเอ็มเมอร์รัล และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพวังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ

รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่า เป็นอัตราที่สูงเกินไปที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐

บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้สั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำเบิกความนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ.๗๖ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๑ ถึง ๙๐ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๑๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการอื่นว่า หากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัท

ไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ ได้สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว พยานหลักฐานของโจทก์ได้ความเพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการ จึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าบริษัทดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ในการนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่ ๘

มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๓๘ และ ๑๓๙

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัท เป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการจำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางมาพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐

บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ อนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเซฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อนางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อย เสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดิน เพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว นางชดช้อยได้สั่ง

จ่ายเช็ค ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง และนางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไป เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของนางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้วจึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าท้ายคำให้การของ

นางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๙ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติ จึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนา

คาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่า บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ แฟ้มที่ ๓๑ หน้า ๒๓๑ ถึง ๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อีก

๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ๋วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๑ ถึง ๑๗

ในส่วนปัญหาว่า จำเลยที่ ๔ สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ได้แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๑ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่า จำเลยที่ ๔ เป็นตัวกลางที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของกลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐ์ว่า นายสุรเชษฐ์เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ก็เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษาคือ โครงการที่ได้ทำสัญญาได้ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒

บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะต่างว่าจ้างเฉพาะจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ เองก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายแก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง

โดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ลูกจ้างบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่า การเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่าคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๔ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจตามฟ้อง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามการไต่สวนได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นนายนิมิตรได้ประสานต่อรองจำนวนเงินกับจำเลยที่ ๕ หลายครั้ง จนตกลงกันได้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท ดังนี้ การกระทำผิดของจำเลยที่ ๔ เป็นเรื่องร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้มี

ลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานน่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้นและไว้วางใจได้ หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นด้วยก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนงานที่วางไว้เสียหาย และยังเป็นการเปิดเผยความลับของขบวนการแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ระบุว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความว่าได้นำเงินไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิเอมเมอรัล รัชดา ครั้งที่สองที่บริษัทจำเลยที่ ๘ อีกทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศพยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ประกอบกับพยานโจทก์ดังกล่าวไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยคนใดมาก่อน ย่อมไม่มีเหตุที่จะระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ ให้ได้รับโทษโดย

ปราศจากมูลความจริง พยานหลักฐานของโจทก์ดังวินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการกระทำของจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๕ รู้เห็นมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการรวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ โดยได้เรียกและรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๕ ราย ดังกล่าว

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชี รวม ๕ ธนาคาร ได้ความว่าจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ ได้สั่งจ่ายให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ ไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเป็นเงินรวม ๒๖๖,๔๘๙,๐๐๐ บาท จึงแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด อีกว่าจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินนี้มาแต่ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคาร ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้า พีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการจำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ โทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีก ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานได้ตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกันผลการ

ดำเนินงานตามเอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๖๓ ถึง ๓๖๕ อีกด้วย ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคลมีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมาได้มีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว พยานหลักฐานที่ได้ความรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ แทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีก ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ ได้สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด จำเลยที่ ๑ น่าจะรู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินได้ เพราะเป็นเงินจำนวนสูงมากและเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ปล่อยให้จำเลยที่ ๔ แสดงตนเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จึงจะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรได้โดย

อ้างตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ แผ่นที่ ๑๕ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าได้ใช้วิธีการคิดคำนวณอย่างไรในการกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวจึงมีลักษณะผิดปกติเป็นพิรุธ กลับปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อนำเงินนั้นมาจ่ายตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง อีกทั้งแยกตามที่มีการเรียกเงินโดยตรงจากบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด แม้ทางไต่สวนจะไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลย

ที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์ที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการ อันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ สำหรับบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ข้อเท็จจริงได้ความว่าบริษัทดังกล่าวมีการเจรจากับจำเลยที่ ๔ และยอมจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ เพื่อเป็นค่าผลักดันโครงการจนเป็นผลให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ชำระเงินให้จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลง ทั้งได้ความว่าในขั้นตอนการอนุมัติมีการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเคหะแห่งชาติอย่างเร่งด่วน เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นในขั้นตอนดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาและที่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัดดำเนินการตามสัญญา เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า นายชาย์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่าได้คุยกับรัฐมนตรีแล้ว ขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ

พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้เรื่องที่จำเลยที่ ๒ สั่งการให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการหรือไม่นั้น นางปิยะศิริกับจำเลยที่ ๒ ต่างเบิกความโต้แย้งยันคำกันอยู่ แต่ตามคำเบิกความของนางปิยะศิริคงยืนยันเพียงเท่าที่รู้เห็นเฉพาะกรณีจำเลยที่ ๑๑ เท่านั้น จึงมิได้มีลักษณะมุ่งที่จะให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดเกินจริง ทั้งนางปิยะศิริเบิกความด้วยว่า ที่จริงจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องสั่งก็ได้ พยานจะนำเข้าทั้งหมดอยู่แล้ว เพราะวันนั้นเป็นวันสุดท้าย เมื่อมีเหตุไม่ปกติเช่นนี้ย่อมทำให้นางปิยะศิริจดจำได้เป็นพิเศษ คำเบิกความของนางปิยะศิริจึงมีน้ำหนักให้รับฟัง การที่นายชาย์นนท์ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่าได้คุยกับรัฐมนตรีแล้วและจำเลยที่ ๒ จะสั่งการให้นำเรื่องเข้าประชุม แสดงว่ามีการคบคิดกันมาก่อนแล้ว เมื่อพิจารณาประกอบกับที่นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ เบิกความว่าเงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ โดยสั่งจ่ายเป็นเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นได้ว่ามีการวางแผนตระเตรียมการร่วมกันมาเป็นอย่างดี หากจำเลยที่ ๒ ไม่มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำความผิด จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะเข้าไปสั่งการกำชับในเรื่องนี้ต่อนางปิยะศิริ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวมิใช่ขั้นตอนปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของจำเลยที่ ๒ พฤติการณ์จึงบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๒ มีส่วนร่วมกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำเฉพาะกรณีผู้ประกอบการรายจำเลยที่ ๑๑ นี้ด้วย แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ ได้คบคิดกับนายชาย์นนท์อย่างไร และจำเลยที่ ๒ จะเป็นผู้เรียกรับทรัพย์สินจากนายชาย์นนท์หรือไม่ก็ตาม นอกจากนั้นนายพรศักดิ์ บุณโยดม ให้การในชั้น คตส. ว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่

บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติกลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกติย่อมเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่า จำเลยที่ ๒ แต่ผู้เดียวไม่มีอำนาจในการอนุมัติการรับซื้อโครงการนั้น หาใช่เป็นเหตุผลทำให้จำเลยที่ ๒ ไม่มีความรับผิดทางอาญา เพราะการที่บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาย่อมขึ้นอยู่กับการกระทำและเจตนาเฉพาะของแต่ละบุคคล โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ได้โดยไม่จำต้องกล่าวหาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ ส่วนปัญหาว่าจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ หรือไม่ นั้น เห็นว่า จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ เมื่อการเคหะแห่งชาติเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นพนักงานตามความหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังนั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานร่วมเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๓ เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกในการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ได้ความจากนายสุรเชษฐ์ผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการ ได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เห็นว่า นายสุรเชษฐ์เป็นพยานที่รู้เห็นการประสานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง หากจำเลยที่ ๓ ไม่ได้เข้าไปประสานงานเองก็ไม่มีเหตุที่นายสุรเชษฐ์จะต้องจดจำจำเลยที่ ๓ ได้ ทั้งการที่จำเลยที่

๔ แนะนำจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นหน้าห้องรัฐมนตรีเช่นนี้ย่อมมีผลทำให้นายสุรเชษฐ์มีความเชื่อมั่นจนยอมตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๓ เองก็เบิกความเจือสมว่า นายสุรเชษฐ์มีหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๓ เนื่องจากเคยติดต่อสอบถามเรื่องการทำงานก่อสร้างโครงการ ทั้งที่การดำเนินการก่อสร้างเป็นเรื่องขั้นตอนปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบการกับการเคหะแห่งชาติ ไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นใดจะต้องติดต่อกับจำเลยที่ ๓ ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะในส่วนธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรีเท่านั้น คำเบิกความของพยานโจทก์ปากนี้จึงมีเหตุผลให้รับฟัง ประกอบกับได้ความจากนางปิยะศิริว่า จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องเชื่อมโยงกับที่นางอาภรณ์เบิกความยืนยันว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมา แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นเป็นใจร่วมดำเนินการกรณีผู้ประกอบทั้งสองรายนี้ด้วย อีกทั้งตามบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ตามเอกสารหมาย จ. ๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ระบุว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ซึ่งแม้นายพิบูลย์จะกลับคำให้การดังกล่าว แต่ก็นำมารับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นได้ นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก เมื่อจำเลยที่

๓ เป็นหน้าห้องรัฐมนตรีไม่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในคดีนี้ จึงไม่อาจถือว่าจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงาน ย่อมขาดคุณสมบัติในฐานะเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๓ ร่วมเรียก รับ ทรัพย์สินจากบริษัทพาวเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้า พีซีซี ตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การร่วมกระทำความผิดด้วยกันต้องพิจารณาทั้งในส่วนการกระทำและเจตนาของผู้ที่ร่วมกระทำ คดีนี้ข้อเท็จจริงคงได้ความเพียงว่า จำเลยที่ ๑๐ โทรศัพท์มาแจ้งให้นางชดช้อยทราบว่าเงินจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ให้ออกเช็คระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงษ์เรืองรอง ต่อมาวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ บุคคลทั้งสองได้มารับเช็คนั้นไป ส่วนเช็คอีกฉบับหนึ่งจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น มีผู้โทรศัพท์มาทวงถามแยกต่างหากจากกัน ซึ่งไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่าหญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ อย่างไรบ้าง อันจะฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑๐ มอบหมายให้ผู้อื่นมารับเช็คแทน ส่วนที่นางชดช้อยเบิกความว่า พยานได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะนำไปให้ใคร เนื่องจากเป็นเช็คของบริษัทหากตกไปอยู่ในมือผู้อื่นอาจเกิดความเสียหายได้ แล้วจำเลยที่ ๑๐ ตอบว่า หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน นั้น ข้อนี้จำเลยที่ ๑๐ อาจเพียงแต่แจ้งข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไปของผู้ประกอบการรายอื่น ทั้งนี้เพื่อจะมิให้เกิดข้อขัดข้องกับการนำที่ดินที่ซื้อขายไปเข้าโครงการบ้านเอื้ออาทรในลำดับต่อไปก็เป็นได้ นอกจากนี้แล้วจำเลยที่ ๑๐ มิได้กระทำการอื่นใดอีกที่พอจะบ่งชี้ให้เห็นได้ว่ามีเจตนาเรียกรับเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ด้วย อีกทั้งเงินตามเช็คฉบับนี้ก็มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ คดีจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง

ปัญหาต่อไปว่า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ และสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ หรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า มีขบวนการเรียกรับเงินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ในลักษณะร่วมกันโดยบุคคลหลายคนดังที่วินิจฉัยแล้ว ซึ่งจำเลยดังกล่าวต่างตกลงยินยอมจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกไปเพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ การที่เจ้าพนักงานและพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบสืบเนื่องจากการเสนอให้เงินของจำเลยดังกล่าวเป็นเหตุให้ความผิดเกิดขึ้น จึงเป็นการสนับสนุนเจ้าพนักงานและพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามลักษณะแห่งการกระทำของตน โดยในส่วนจำเลยที่ ๑๑ ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทืองและนางสาววิชุดาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่าได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท และนำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ส่วนกรณีกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๑๓ ต่างอ้างว่าได้จ้างจำเลยที่ ๔ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ก็ยอมรับว่า เหตุที่จ้างเพราะเนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ทั้งข้ออ้างว่าเงินที่จ่ายนี้เป็นค่าที่ปรึกษานั้นไม่อาจรับฟังได้ดังวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงจึงต้องฟังว่า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง

ในส่วนจำเลยที่ ๑๔ นั้น เห็นว่า กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับบริษัทจำเลยที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคล การดำเนินการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลไม่อาจดำเนินการด้วยตนเองได้ ต้องกระทำโดยผู้แทน เมื่อขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบกิจการของบริษัทจึงจะทำหน้าที่เอื้อเฟื้อสอดส่องให้กิจการลุล่วงไปได้ด้วยดี การที่จำเลยที่ ๑๔ ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็ค ๓ ฉบับ ซึ่งเป็นเงินจำนวนสูงมาก ยิ่งต้องใช้ความระมัดระวังตรวจสอบเป็นพิเศษ ทั้งก่อนที่จะยอมจ่ายเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างนั้นมีการเจรจาต่อรองกันโดยชัดเจนแล้ว ดังปรากฏจากที่จำเลยที่ ๑๔ มีหนังสือในนามจำเลยที่ ๑๓ ยืนยันว่าได้ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ และมีความมั่นใจในความสามารถของจำเลยที่ ๔ บริษัทจำเลยที่ ๑๓ ได้ตรวจสอบรอบคอบพอสมควรแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.๒๔๘ หน้า ๓๑/๒๓๑ ถึง ๒๓๕ พฤติการณ์จำเลยที่ ๑๔ จึงควรจะรู้ข้อเท็จจริงว่าเป็นการจ่ายเงินเพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างนั้นได้ เมื่อมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ อันเป็นกระบวนการเรียกรับเงินโดยมิชอบ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๔ มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเช่นเดียวกับจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคลด้วย

ส่วนจำเลยที่ ๒ มีความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๒ กรรม_โดยการกระทำตามฟ้องข้อ ๒.๑ ยังเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิ

ชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นด้วย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ เฉพาะกรรมนี้เป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

ส่วนจำเลยที่ ๓ ไม่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงไม่อาจถือว่าจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงาน ย่อมขาดคุณสมบัติในฐานะเป็นผู้ร่วมกระทำผิด แต่การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ กับพวกในการเรียก รับ ทรัพย์สิน จำเลยที่ ๓ จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๒ ข้อ ๒.๑๐ และข้อ ๒.๑๑ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๓ กรรม

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นเพียงผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ เห็นว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวตามฟ้องเป็นการกระทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการแต่ละรายต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน เป็น

ความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ดังนั้นจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ มีความผิดตามฟ้องรวม ๑๑ กรรม จำเลยที่ ๕ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๒ ถึงข้อ ๒.๖ รวม ๕ กรรม จำเลยที่ ๗ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ และข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๙ รวม ๘ กรรม

จำเลยที่ ๒ มีความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๒ กรรม_โดยการกระทำตามฟ้องข้อ ๒.๑ ยังเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นด้วย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ เฉพาะกรรมนี้เป็นการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

จำเลยที่ ๓ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ กับพวกในการเรียก รับทรัพย์สิน จำเลยที่ ๓ จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๒ ข้อ ๒.๑๐ และข้อ ๒.๑๑ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๓ กรรม

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้า ซินเทคไมวาน มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม ข้อเท็จจริงก็ย่อมฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น

ในการริบเงินและต้องคืนเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่า การติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่า

ของเงินที่ศาลสั่งริบหรือสั่งคืน โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท

พิพากษาว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความความผิดไป ตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๙ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๙๙ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๔ จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๖๖ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๕ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๒๐ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๖ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๔๔ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๗ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทง รวมเป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ ฐานเป็นพนักงานเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ และฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ ปี

จำเลยที่ ๓ ฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๓ กระทง เป็นจำคุก ๑๘ ปี

จำเลยที่ ๙ ฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ปรับ ๒๕,๐๐๐ บาท

จำเลยที่ ๑๑ ฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท

จำเลยที่ ๑๒ และที่ ๑๓ ฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ปรับรายละ ๒๕,๐๐๐ บาท

และจำเลยที่ ๑๔ ฐานเป็นผู้สนับสนุนให้จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๒ ปี ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗,อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจาก

โทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากจำเลยที่ ๘ ที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ และที่ ๑๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ ร่วมชำระจำนวน ๒๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๓ ร่วมชำระจำนวน ๔๙๔,๑๓๙,๗๕๐ บาทจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ร่วมชำระจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ร่วมชำระจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๓ ร่วมชำระจำนวน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๑๔ ร่วมชำระจำนวน ๑๒๒,๓๐๙,๗๕๐ บาท สำหรับจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ แม้จำเลยดังกล่าวจะต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญา แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยดังกล่าวได้มอบเงินที่ใช้ในการกระทำความผิดแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ กับพวกแล้ว เพื่อมิให้เป็นการซ้ำซ้อน จึงเห็นสมควรไม่กำหนดให้ต้องชำระเงินแทนตามมูลค่าอีก ยกฟ้องจำเลยที่ ๑๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายนพพร โพธิรังสิยากร

(อม.๒๘)
ความเห็นส่วนตนในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง

อัยการสูงสุด โจทก์

นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑

นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒

นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓

นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔

นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕

นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖

นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗

บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘

บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู

อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙ จำเลย

(อม.๔๒)

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๖/๒๕๖๓

ระหว่าง
- อัยการสูงสุด โจทก์
- นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑
- บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒
- บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓
- บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔
- นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

(อม.๔๒)

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

(อม.๔๒)

มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อน จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และ

(อม.๔๒)

จำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมาจำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

ข้อ ๒ คดีนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคาร มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดย

(อม.๔๒)

ร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะ

(อม.๔๒)

แห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการ อันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว ส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

(อม.๔๒)

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

(อม.๔๒)

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก รับ

(อม.๔๒)

ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกันเพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

(อม.๔๒)

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า พีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้

(อม.๔๒)

หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า ซินเทคไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

(อม.๔๒)

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่

(อม.๔๒)

อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบ

(อม.๔๒)

เงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การ

(อม.๔๒)

บริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาตินำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒๒

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลย

(อม.๔๒)

ที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แฟ้ม ๑๕ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่น

(อม.๔๒)

ข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ เอกสารหมาย จ.๑๓๑ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๒ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะ

(อม.๔๒)

แห่งชาติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๓ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรหรือทีโออาร์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันใหม่

ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๖ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๓ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากทีโออาร์เดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้อง

(อม.๔๒)

วางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓ เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการ

(อม.๔๒)

เคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการ (Pre-sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ" โดยกำหนดใหม่ว่า "ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย" ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๒

มีผู้ประกอบการหลายรายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้า

(อม.๔๒)

ชินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๑ ราย ตามฟ้องจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวกกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้วยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยที่ ๔ กับที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ และที่ ๑๑ ตามลำดับในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และจำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้แก่การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วย

(อม.๔๒)

ละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า มีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็นการรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) และที่จำเลยที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องกล่าวอ้างอย่างลอย ๆ ไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไร นั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไร ก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ กลับให้การปฏิเสธต่อสู้คดีในทันทีโดยมิได้แถลงว่าตนเองไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด อันแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้อต่อสู้ของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ กระทำความผิดและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบ

(อม.๔๒)

รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๑๑ ถึง ๙๓๑ อัยการสูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น คตส. มีพิรุธไม่

(อม.๔๒)

น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่ นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานบุคคลเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้อีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตามฟ้องแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๒๕๒ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๕๘ ถึง ๖๐ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้ ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา)ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ กับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่างานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอน

(อม.๔๒)

กรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่การเคหะแห่งชาติ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้า ก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนก็ได้ความจากนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่าข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็จะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษารัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำ

(อม.๔๒)

เรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่าเรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวเป็นการทำขึ้นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ดังนั้นไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของ การเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้จะมีการกันเป็นพยาน แต่ก็มิได้มีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนด

(อม.๔๒)

ไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกัน จึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานบริษัทจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องออกเช็คสั่งจ่ายเงินแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้จะมีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการดังกล่าวรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงิน ก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐและนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้น ภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งหากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริตก็ไม่น่าจะต้องกระทำการอันเป็นข้อพิรุธเช่นนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตาม

(อม.๔๒)

นโยบายของจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ พิจารณาสั่งการผ่านจำเลยที่ ๓ เกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินบริษัทจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมจำนวน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมจำนวน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดย

(อม.๔๒)

เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติโดยการเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการโดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน

(อม.๔๒)

๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือจำนวน ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือจำนวน ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือจำนวน ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี เอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบการรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้าน

(อม.๔๒)

เอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์แจ้งว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซี ได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ หลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงออกเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท และให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ซึ่งมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีนายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การ

(อม.๔๒)

นางวนิดา บำรุงชีพ พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ. ๑๑๗ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๒๓๓ ถึง ๓๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี มีนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ เป็นกรรมการ เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรได้ไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการ โครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติ ได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย และการเคหะแห่งชาติ เสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งให้นางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย เมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้กิจการร่วมค้าฯ เข้าร่วมโครงการได้ นายนิมิตรจึงได้ขอซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญ เทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่า

(อม.๔๒)

การการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริกับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์นริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิเอ็มเมอร์รัล และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรออกเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือจำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพวังเมฆ ภรรยาตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้วจำนวน ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ ถอนเงินสดจำนวน ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน

(อม.๔๒)

๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทดังกล่าวได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทนั้น จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทดังกล่าวและเห็นว่า เป็นอัตราที่สูงเกินไปที่ประชุมบริษัทจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทนั้นจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า

(อม.๔๒)

การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทดังกล่าวได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้ออกเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือจำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำเบิกความนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ.๗๖ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๑ ถึง ๙๐ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๑๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ ว่า นายหยาง จิน เหลียง ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทดังกล่าวมอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้ว แต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า หากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวมจำนวน ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริงจำนวน ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์

(อม.๔๒)

ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัท ไชน่า หัวฟงฯ จำกัด ออกเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ จำกัดออกเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ สั่งจ่ายเงินจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ จำกัด ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวมจำนวน ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริงจำนวน ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ จำกัดได้ออกเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้เพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการ จึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

(อม.๔๒)

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการบริษัทจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ว่าได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ดังกล่าวยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวมจำนวน ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ในการนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้ โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ

(อม.๔๒)

ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นจำนวน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ชี ฮุง ร่วมกันลงนามเป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ. ๖๗ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๓๘ และ ๑๓๙

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทดังกล่าวมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทจำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทดังกล่าวได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ ติดต่อนายรังสินทางโทรศัพท์สอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดกันในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางมาพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ

(อม.๔๒)

จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทดังกล่าวถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติพิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวมจำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ แจ้งนายรังสินทางโทรศัพท์ว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้ออกเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ เป็นผู้รับเงิน บริษัทจึงออกเช็คเงินสดหรือเช็คสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือ ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทดังกล่าวเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทดังกล่าวจึงออกเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท

(อม.๔๒)

บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเซฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าดังกล่าวได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้ติดต่อนางชดช้อยทางโทรศัพท์แจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อยเสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดินเพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะ

(อม.๔๒)

นำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว นางชดช้อยเป็นผู้สั่งจ่ายเช็ค ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อผู้รับเงินเป็นนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง และนางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง นางชดช้อยจึงออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไป เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของนางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทดังกล่าวว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัทดังกล่าว กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการ

(อม.๔๒)

จ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจากจำนวน ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้ว จึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าท้ายคำให้การของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๙ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติ จึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว การเคหะแห่งชาติออกเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ สั่งจ่ายเงินจำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่ ๒ หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ สั่งจ่ายเงินจำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว ได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมจำนวน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนจำนวนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงินจำนวน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่าพยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้าน

(อม.๔๒)

แอนนาคาเฟ่ได้จ่ายเงินที่รับมาจำนวน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คสั่งจ่ายเงินฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่า การที่บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ แฟ้มที่ ๓๑ หน้า ๒๓๑ ถึง ๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างจำนวน ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยออกเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ สั่งจ่ายเงินจำนวน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ออกเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียก

(อม.๔๒)

เก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ๋วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๑ ถึง ๑๗

ในส่วนปัญหาว่า จำเลยที่ ๔ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ได้แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องจำนวน ๑๑ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่า จำเลยที่ ๔ เป็นตัวกลางที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของกลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านบาทไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐว่า นายสุรเชษฐเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย

(อม.๔๒)

นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ก็เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษาคือ โครงการที่ได้ทำสัญญาได้ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะว่าจ้างเฉพาะจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ เองก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่าจำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติ

(อม.๔๒)

หน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ลูกจ้างบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งเบิกความว่า มีผู้ติดต่อทางโทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่าการเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่าคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจตามฟ้อง

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามการไต่สวนได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นนายนิมิตร

(อม.๔๒)

ได้ประสานต่อรองจำนวนเงินกับจำเลยที่ ๕ หลายครั้ง จนตกลงกันได้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท ดังนี้ การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๔ เป็นเรื่องร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้มีลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานน่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้นและไว้วางใจได้ หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นด้วย ก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนงานที่วางไว้เสียหาย และยังเป็นการเปิดเผยความลับของขบวนการแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ สอบถามทางโทรศัพท์เกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้าพีซีซี ระบุว่า จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลงทางโทรศัพท์ นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความว่า ได้นำเงินไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิเอมเมอรัล รัชดา ครั้งที่ ๒ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ อีกทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ ทวงถามทางโทรศัพท์ให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็คจำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่าง

(อม.๔๒)

เบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ประกอบกับพยานโจทก์ดังกล่าวไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยคนใดมาก่อน ย่อมไม่มีเหตุที่จะระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ ให้ได้รับโทษโดยปราศจากมูลความจริง พยานหลักฐานของโจทก์ดังวินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการกระทำของจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๕ รู้เห็นมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการทางโทรศัพท์รวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ โดยได้เรียกและรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๕ ราย ดังกล่าว

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้เปิดบัญชีเงินฝากที่ธนาคารในนามตนเองหลายบัญชี รวม ๕ แห่ง ได้ความว่าจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ ได้ออกให้แก่จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ ไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเป็นเงินรวม ๒๖๖,๔๘๙,๐๐๐ บาท แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด อีกว่าจำเลยที่ ๖ ได้ติดต่อทางโทรศัพท์กับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทดังกล่าวด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินนี้มาแต่

(อม.๔๒)

ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคารจำนวน ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ แจ้งทางโทรศัพท์ว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัท ฯ ยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดังกล่าวดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ ทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาทางโทรศัพท์โดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ แจ้งทางโทรศัพท์ว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือสั่งให้ใช้เงินแก่ผู้ถือจำนวน ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ แจ้งทางโทรศัพท์ให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(อม.๔๒)

มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานได้ตรวจสอบแน่ชัดแล้ว จึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกันผลการดำเนินงานตามเอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๖๓ ถึง ๓๖๕ อีกด้วย ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าจำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคลมีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมาได้มีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินบริษัทจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีนำเงินเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลย

(อม.๔๒)

ที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความ

(อม.๔๒)

เห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่าจำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว

(อม.๔๒)

พยานหลักฐานที่ได้ความรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ แทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ จันทราว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้ความจากนางปิยะศิริ นาโคศิริ เบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีกจำนวน ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ ได้สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด จึงมีเหตุผลให้เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้เข้าทำสัญญาตามฟ้อง เพราะเป็นเงินจำนวนสูงมากและเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ปล่อยให้จำเลยที่ ๔ แสดงตน

(อม.๔๒)

เป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ ไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จึงจะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติการณ์การกระทำของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรได้โดยอ้างตำแหน่งรัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ แผ่นที่ ๑๕ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าได้ใช้วิธีการคิดคำนวณอย่างไรในการกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวจึงมีลักษณะผิดปกติเป็นพิรุธ กลับปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์แห่งการกระทำของจำเลยที่ ๑ บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และ

(อม.๔๒)

แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้า อีกทั้งกรณีที่มีการเรียกเงินโดยตรงจากบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด แม้ทางไต่สวนจะไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์สินที่เรียกไปหรือไม่ ก็หาทำให้การกระทำของจำเลยที่ ๑ ไม่เป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการ อันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ สำหรับบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ข้อเท็จจริงได้ความว่าบริษัทดังกล่าวมีการเจรจากับจำเลยที่ ๔ และยอมจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ เพื่อเป็นค่าผลักดันโครงการจนเป็นผลให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ชำระเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลง ทั้งในขั้นตอนการอนุมัติมีการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเคหะแห่งชาติอย่างเร่งด่วน เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นในขั้นตอนดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องและที่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการตามสัญญา เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๒ เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง และเป็นพนักงานเรียก รับทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดใน

(อม.๔๒)

ตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริ นาโคศิริ เบิกความว่า นายชาย์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ แจ้งทางโทรศัพท์ว่าได้คุยกับรัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ แล้ว ขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้เรื่องที่จำเลยที่ ๒ สั่งการให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการหรือไม่นั้น นางปิยะศิริกับจำเลยที่ ๒ ต่างเบิกความโต้แย้งยันคำกันอยู่ แต่ตามคำเบิกความของนางปิยะศิริคงยืนยันเพียงเท่าที่รู้เห็นเฉพาะกรณีจำเลยที่ ๑๑ เท่านั้น จึงมิได้มีลักษณะมุ่งที่จะให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดเกินจริง ทั้งนางปิยะศิริเบิกความด้วยว่า ที่จริงจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องสั่งก็ได้ พยานจะนำเข้าทั้งหมดอยู่แล้ว เพราะวันนั้นเป็นวันสุดท้าย เมื่อมีเหตุไม่ปกติเช่นนี้ย่อมทำให้นางปิยะศิริจดจำได้เป็นพิเศษ คำเบิกความของนางปิยะศิริจึงมีน้ำหนักและเหตุผลให้รับฟังได้ การที่นายชาย์นนท์ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ แจ้งทางโทรศัพท์ว่าได้คุยกับรัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ แล้วและจำเลยที่ ๒ จะสั่งการให้นำเรื่องเข้าประชุม แสดงว่ามีการคบคิดกันมาก่อนแล้ว เมื่อพิจารณาประกอบกับที่นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานบริษัทจำเลยที่ ๑๑ เบิกความว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ โดยสั่งจ่ายเป็นเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นได้ว่ามีการวางแผนตระเตรียมการร่วมกันมาเป็นอย่างดี หากจำเลยที่ ๒ ไม่มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำความผิด จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะเข้าไปสั่งการกำชับในเรื่องนี้ต่อนางปิยะศิริ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวมิใช่ขั้นตอนปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของจำเลยที่ ๒ พฤติการณ์แห่งการกระทำของจำเลยที่ ๒ จึงบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๒

(อม.๔๒)

มีส่วนร่วมกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำเฉพาะกรณีผู้ประกอบการรายจำเลยที่ ๑๑ นี้ด้วย แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ ได้คบคิดกับนายชาฮ์นนท์อย่างไร และจำเลยที่ ๒ จะเป็นผู้เรียกรับทรัพย์สินจากนายชาฮ์นนท์หรือไม่ก็ตาม นอกจากนั้นนายพรศักดิ์ บุณโยดม ให้การในชั้น คตส. ว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอ ข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติกลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกติย่อมเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่า จำเลยที่ ๒ แต่ผู้เดียวไม่มีอำนาจในการที่อนุมัติการรับซื้อโครงการนั้น หาใช่เป็นเหตุผลที่ทำให้จำเลยที่ ๒ ไม่มีความรับผิดทางอาญาไม่ เพราะการที่บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาย่อมขึ้นอยู่กับการกระทำและเจตนาเฉพาะของแต่ละบุคคล โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ได้โดยไม่จำต้องกล่าวหาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ ส่วนปัญหาว่า จำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ หรือไม่ นั้น เห็นว่า จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ เมื่อการเคหะแห่งชาติเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นพนักงานตามความหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานร่วมเรียก รับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตามฟ้อง

(อม.๔๒)

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๓ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกในการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ได้ความจากนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย ผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการ ได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้ว จำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เห็นว่า นายสุรเชษฐเป็นผู้ประสานงานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง หากจำเลยที่ ๓ ไม่ได้เข้าไปประสานงานเอง ก็ไม่มีเหตุที่นายสุรเชษฐจะต้องจดจำจำเลยที่ ๓ ได้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๔ แนะนำจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นหน้าห้องรัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ เช่นนี้ย่อมมีผลทำให้นายสุรเชษฐมีความเชื่อมั่นจนยอมตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๓ เองก็เบิกความเจือสมว่า นายสุรเชษฐมีหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๓ เนื่องจากเคยติดต่อสอบถามเรื่องการทำงานก่อสร้างโครงการ ทั้งที่การดำเนินการก่อสร้างเป็นเรื่องขั้นตอนปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบการกับการเคหะแห่งชาติ ไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นอื่นใดที่นายสุรเชษฐจะต้องติดต่อกับจำเลยที่ ๓ ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะในส่วนธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรีเท่านั้น คำเบิกความของพยานโจทก์ปากนี้จึงมีเหตุผลให้รับฟัง ประกอบกับได้ความจากนางปิยะศิริ นาโคศิริ ว่า จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องเชื่อมโยงกับที่นางอาภรณ์ จันทรา เบิกความยืนยันว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายจำเลยที่ ๑๓ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมา แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นเป็นใจร่วมดำเนินการกรณี

(อม.๔๒)

ผู้ประกอบการทั้งสองรายนี้ด้วย อีกทั้งตามบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้าพีซีซี ตามเอกสารหมาย จ. ๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ระบุว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ แต่คำให้การของนายพิบูลย์เป็นเพียงพยานบอกเล่า ต่อมานายพิบูลย์ได้กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่าคำให้การดังกล่าวในชั้น คตส. ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำชี้แนะของผู้สอบสวนโดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี ตามเอกสารหมาย จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๕๑ ถึง ๗๕๓ จึงยิ่งทำให้คำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักและเหตุผลลดน้อยลงอีก ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในส่วนกรณีกิจการร่วมค้าพีซีซี นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๓ เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ กับพวกในการกระทำความผิดตามฟ้อง กรณีบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑๐ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ กรณีได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความยืนยันว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๑๐

(อม.๔๒)

แต่จ่ายให้แก่ผู้หญิงคนหนึ่ง พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า ผู้ใหญ่ที่ต้องจ่ายให้นั้นเป็นใคร และทำไมต้องจ่าย เพราะเช็คดังกล่าวเป็นเช็คของบริษัท บริษัทจึงต้องทราบวัตถุประสงค์ของการจ่ายเพราะเป็นเงินจำนวนสูง หากตกไปอยู่ในมือของบุคคลอื่นอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าต้องจ่าย หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน เห็นว่า แม้จะไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่าผู้หญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่อย่างไร แต่การที่นางชดช้อยพยานโจทก์ได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ เกี่ยวกับเงินตามเช็คจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการกระทำเพื่อใช้ความระมัดระวังในฐานะกรรมการบริษัท ย่อมมีเหตุที่นางชดช้อยจะสนใจและจดจำเหตุการณ์ได้ พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑๐ กล่าวถ้อยคำแก่นางชดช้อยเช่นนั้น เห็นได้ว่าเป็นการพูดยุยงส่งเสริมเพื่อช่วยในการตัดสินใจของนางชดช้อยให้เกิดความมั่นใจที่จะมอบเงินให้แก่ผู้มารับเช็คไป อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ ทั้งที่จำเลยที่ ๑๐ ไม่มีเหตุที่จะต้องแจ้งแก่นางชดช้อยในลักษณะนั้น เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายที่ดิน ประกอบกับเงินตามเช็คฉบับนี้ได้มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และต่อมาโอนไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อันเป็นรูปแบบลักษณะเดียวกับการกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการรายอื่นในคดีนี้ ซึ่งแม้ผู้ร่วมกระทำความผิดในขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการจะรู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกของจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ แล้ว ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๐ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙

(อม.๔๒)

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ สำหรับความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ นั้น เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายถูกข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้นำเงินมามอบเงินให้ โดยจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อยู่แล้ว การให้เงินของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงมิใช่เป็นการให้เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ แต่เป็นการให้เพื่อจูงใจให้กระทำการอันชอบด้วยหน้าที่ ทั้งการที่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายที่ถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจอันเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ นำเงินมามอบให้เพราะเหตุถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจ จึงไม่อาจถือว่าเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกก่อนหรือขณะที่จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด อันเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนในเวลาเดียวกันได้ ดังนั้นจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงไม่ถือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าว

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นเพียงผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ การอ้างตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีจำเลยที่ ๑ เป็นการกระทำโดยมุ่งที่จะให้ขบวนการทุจริตโครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการเรียกรับเงินสำเร็จลุล่วงไปได้ แม้จะมีการเรียกรับ

(อม.๔๒)

เงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องแต่ละรายต่างวันเวลาและต่างสถานที่ก็เป็นเพียงวิธีการเท่านั้น ถือได้ว่าเป็นกระทำต่อเนื่องกันโดยเกิดเจตนาแต่แรกเพียงครั้งเดียวเพื่อให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ต้องจ่ายเงินตอบแทนในการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทร ย่อมเป็นการกระทำโดยมีเจตนาเดียวกันอันเป็นความผิดกรรมเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ แต่เฉพาะการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน นั้น เป็นการเรียกรับเงินในขั้นตอนการซื้อที่ดินของผู้ประกอบการเอง ซึ่งเป็นคนละขั้นตอนกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและการทำสัญญาระหว่างการเคหะแห่งชาติกับกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จึงเป็นการกระทำที่แยกต่างหากจากการกระทำความผิดตามฟ้องข้ออื่น ย่อมถือเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ดังนั้นจำเลยที่ ๑ มีความผิดตามฟ้องรวม ๒ กรรม ส่วนการกระทำของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดกรรมเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินจำนวนดังกล่าวแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ เห็นว่า โจทก์มีคำขอให้ริบเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒ ๔๓ และ ๔๔ แต่เนื่องจากความผิดในคดีนี้เกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ อีกทั้งการริบทรัพย์สินตามมาตรา ๔๒ และ ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจัดเป็นโทษทางอาญาประเภทหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ซึ่งหลักในเรื่องการบังคับใช้โทษทางอาญาตาม

(อม.๔๒)

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดได้นั้นจะต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำความผิด เมื่อโทษริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๔๒ และ ๔๓ มิใช่โทษที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีการกระทำความผิดในคดีนี้ จึงนำโทษริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๔๒ และ ๔๓ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ไม่ได้ แต่การที่โจทก์มีคำขอให้ริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา ๔๒ และ ๔๓ ถือได้ว่าโจทก์ประสงค์ให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท ที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการ แต่โจทก์อ้างบทมาตราผิด ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคห้า ศาลมีอำนาจลงโทษตามบทกฎหมายที่ถูกต้องได้ เมื่อเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ศาลจึงมีอำนาจริบเงินจำนวนดังกล่าวได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ (๒) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำความผิด ส่วนมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น โดยสภาพของบทบัญญัติมาตรานี้ไม่ได้เกี่ยวกับการลงโทษริบทรัพย์สิน แต่เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวเนื่องกับการที่จะบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาในส่วนของโทษริบทรัพย์สิน เมื่อบทบัญญัติมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ใช่บทบัญญัติในส่วนโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิด จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ บทบัญญัติมาตรา ๔๔ ดังกล่าวย่อมบังคับใช้กับการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ จะมีผลใช้บังคับได้ โจทก์จึงขอให้ชำระเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท แทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งให้ริบได้ ดังนั้น ในการพิพากษาคดีถ้าความ

(อม.๔๒)

ปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

(อม.๔๒)

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัท นามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้า ซินเทคไมวาน มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้า

(อม.๔๒)

บัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงยังคงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น แต่กรณีรายกิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน นั้น การจ่ายเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นขั้นตอนการซื้อที่ดินของผู้ประกอบการเองซึ่งเป็นคนละขั้นตอนกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและการเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ เฉพาะเงินจำนวนนี้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ที่ ๖ ถึงที่ ๘ จึงต้องร่วมกันคืนให้แก่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) ผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง ส่วนเงินจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจึงไม่อาจริบได้

ในการริบเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้วได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่าการติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๒ ร่วมชำระจำนวน ๒๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๓ ร่วมชำระ

(อม.๔๒)

จำนวน ๔๙๔,๑๓๙,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๑๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๑๐ ร่วมชำระจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ และจำเลยที่ ๒ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ จำเลยที่ ๓ ยังมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ด้วย การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๒๐ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๔๐ ปี การกระทำของจำเลยที่ ๒ ในแต่ละกรรมเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๐ ลงโทษจำเลยที่ ๒ จำคุกกระทงละ ๒๐ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๔๐ ปี การกระทำของจำเลยที่ ๓ ในแต่ละกรรมเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ซึ่งแต่ละบทมีอัตราโทษเท่ากัน ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ จำคุกจำเลยที่ ๓ กระทงละ ๑๓ ปี ๔ เดือน รวม ๓ กระทง เป็นจำคุก ๔๐ ปี ลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ และที่ ๑๐ จำคุกคนละ ๑๓ ปี ๔ เดือน ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับ ๒๕,๐๐๐ บาท ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวง

(อม.๔๒)

สมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๐๗๖/๒๕๖๓ ของศาลอาญา นั้น คดีดังกล่าวศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้อง จึงไม่อาจนับโทษต่อได้ หากจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้บังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๒๘๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๒ ร่วมชำระจำนวน ๒๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๓ ร่วมชำระจำนวน ๔๙๔,๑๓๙,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๑๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ ไม่ริบเงินตามฟ้องข้อ ๒.๖ เฉพาะจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตามฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ที่ ๖ ถึงที่ ๘ ร่วมกันคืนเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

นายสุนทร ทรงฤกษ์

(อม.๒๗)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

	อัยการสูงสุด	โจทก์
ระหว่าง		
	นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑	
	นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒	
	นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓	
	นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔	
	นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕	
	นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖	
	นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗	
	บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘	
	บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู	
	อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙	จำเลย

(อม.๔๒)

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๖/๒๕๖๓

ระหว่าง

อัยการสูงสุด โจทก์

นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑

บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒

บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓

บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔

นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการสังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อนหน้า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และ

จำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมาจำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

ข้อ ๒ คดีนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคารมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดย

ร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะ

แห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการอันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าวส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก

รับทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกันเพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า พีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้

หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า ซินเทค ไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่

อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบ

เงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การ

บริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาติ นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒๒

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลย

ที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แฟ้ม ๑๕ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่น

ข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ เอกสารหมาย จ.๑๓๑ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๒ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะ

แห่งชาติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๓ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรหรือทีโออาร์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันใหม่

ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๖ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๓ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากทีโออาร์เดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบ

หน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคาร แต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓

เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการเคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการ (Pre-sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ” โดยกำหนดใหม่ว่า “ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๒

มีผู้ประกอบการหลายรายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้า

ซินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๑ ราย ตามฟ้องเป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวก กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้วยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยที่ ๔ กับที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ และที่ ๑๑ ตามลำดับในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และจำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วยละ

๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า มีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่า จำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็นการรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) กับจำเลยที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องกล่าวอ้างอย่างลอย ๆ ไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไร นั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ กลับให้การปฏิเสธต่อสู้คดีในทันทีโดยมิได้แถลงว่าตนเองไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด อันแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๑๑ ถึง ๙๓๑ อัยการสูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น คตส. มีพิรุธไม่

น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่ นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้อีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตามฟ้องแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๒๕๒ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๕๘ ถึง ๖๐ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ และให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่าการเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ กับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่างานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ

เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเอื้อให้เป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนสามารถอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง โดยให้ผู้ประกอบการวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมจ่ายให้ ทางไต่สวนได้ความจากนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งเบิกความทำนองเดียวกันว่า ข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งข้อนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำเรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓

ซึ่งปฏิบัติงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ นอกจากนี้ยังได้ความจากคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่า เรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่งานเช่นนี้ได้ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของการเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ์ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้จะมีการกันเป็นพยาน แต่ก็มิได้มีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกันจึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติซึ่งไม่มี

ใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้จะมีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมรู้เห็นด้วยย่อมไม่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยเป็นผลสำเร็จได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินให้ โครงการที่ยื่นข้อเสนอก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐ์และนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติแต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด ยิ่งไปกว่านั้นภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปซึ่งทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ หากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริต ก็ไม่มีความจำเป็นใดที่จะต้องกระทำการในลักษณะดังกล่าวอันเป็นพิรุธน่าสงสัยว่าเป็นเงินที่ได้รับมาโดยไม่สุจริต ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายของจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างเกิดขึ้นจริง โดยการดำเนินการดังกล่าวมีลักษณะเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ของแต่ละคนที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ตามทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ พิจารณาสั่งการผ่านจำเลยที่ ๓ เกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย

รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติโดย การเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการโดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน)

จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้าพีซีซี เอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้าพีซีซี จะชำระ

ค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์แจ้งนายพิบูลย์ว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซี ได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติหลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ เมื่อกิจการร่วมค้าได้รับเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามที่ตกลงไว้นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท กับให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ จากนั้นมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีนายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การนางวนิดา บำรุงชีพ พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ.๑๑๗ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๒๓๓ ถึง ๓๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี มีนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ เป็นกรรมการ เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรได้ไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการโครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำ

โครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ ต่อมาการเคหะแห่งชาติเสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งนางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย สำหรับที่ดินเพื่อทำโครงการ กิจการร่วมค้าฯ ได้ซื้อจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญเทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริ กับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์นริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิ เอมเมอรัลด์ และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงิน

ล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพย์วังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงาน

ราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไปที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้สั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทนำไป

เรียกเก็บเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำให้การนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ.๗๖ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๑ ถึง ๙๐ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๑๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการอื่นว่า หากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ เป็นเงิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ ได้สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว จึงฟังได้ความเพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการ จึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากทาง

ไต่สวนว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ในการนี้ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวมีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๓๘ และ ๑๓๙

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัท เป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการ จำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางไปพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอ

คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ อนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเชฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อนางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไป

พบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อย เสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดิน เพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว นางชดช้อยได้สั่งจ่ายเช็ค ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง เป็นผู้รับเงินจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำเลยที่ ๑ นั้น นางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไป เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีดังกล่าวของจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของ

นางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้ไปเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้วจึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าท้ายคำให้การของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๙ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติ จึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค

๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลืออีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่าบริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ แฟ้มที่ ๓๑ หน้า ๒๓๑ ถึง ๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่

๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ๋วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๑ ถึง ๑๗

ในปัญหาว่าจำเลยที่ ๔ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ ให้การยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๑ ราย รวมเป็นเงินจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๔ อ้างว่า เป็นค่าที่ปรึกษาโครงการและค่านายหน้าหาที่ดิน ได้ความตามทางไต่สวนว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งมุ่งเน้นผู้ประกอบการรายใหญ่ โดยนายประสาน

ตันประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติเบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ได้แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการแสดงออกต่อบุคคลทั่วไปให้เข้าใจว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี และยังได้ความว่านายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่า เรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ ในส่วนการรับเงินจากผู้ประกอบการนั้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๔ ได้ทำสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดินกับผู้ประกอบการแต่อย่างใด และไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานในการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ได้รับจากผู้ประกอบการ แต่กลับได้ความจากผู้ประกอบการรายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีนายสุรเชษฐ์ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเบิกความว่า นายสุรเชษฐ์เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง รวมถึงจัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติโดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีนายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทและนายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทเบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ดำเนินการเฉพาะส่วนที่ให้บริษัทสามารถเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติได้ นอกจากนี้เกี่ยวกับความพร้อมของผู้ประกอบการในการยื่นข้อเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรนั้น ได้ความว่ารายกิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว โดยจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ดังนี้

ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นใดที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะยอมจ่ายเงินจำนวนมากให้จำเลยที่ ๔ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจังโดยมีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมานั้นเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายใช้คำเรียกเงินที่จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างเพื่อให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถนำเงินดังกล่าวไปลงบัญชีของบริษัทได้เท่านั้น ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่า จ่ายเงินให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการยอมตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้นหาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ ได้เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนในการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ตามทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มาหาพยาน แต่พยานบอกว่าการเคหะแห่งชาติปิด

การรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ปรากฏว่าคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ ตามพฤติการณ์ของจำเลยที่ ๔ ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรตั้งแต่มีการแนะนำตัวเองต่อบุคคลทั่วไปว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี อันเป็นการแสดงให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ไปจนถึงได้มีการติดต่อผู้ประกอบการเพื่อเจรจาเรียกเงินค่าตอบแทนในการผลักดันโครงการบ้านเอื้ออาทรให้แก่ผู้ประกอบการ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๔ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ กับผู้ประกอบการอีกหลายรายยอมตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า สำหรับจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ ทางไต่สวนได้ความว่า นายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๒ เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาสอบถามพยานเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ นายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๓ ให้การในชั้น คตส. ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้

จำเลยที่ ๕ นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๔ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นนายนิมิตรได้ประสานต่อรองจำนวนเงินกับจำเลยที่ ๕ หลายครั้ง จนตกลงกันได้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท โดยนายนิมิตรนำเงินตามที่ตกลงจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ ไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิ เอมเมอรัลด์ รัชดา และนำเช็คเงินสดสั่งจ่ายเงินส่วนที่เหลือตามที่ตกลงไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ นายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๕ เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายเพื่อผลักดันโครงการในอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองลงจ่ายไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย หลังจากบริษัทไชน่า สเตทฯ ได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ได้มาทวงถามและรับเช็คไป และนายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๖ เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงินตามที่ตกลงจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ บริษัทไชน่า หัวฟงฯ จึงสั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ เห็นว่า พยานโจทก์ดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการ ไม่ปรากฏว่ามีสาเหตุขัดแย้งกันในเรื่องส่วนตัวหรือผลประโยชน์ทางธุรกิจ ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง มีการติดต่อเจรจากับจำเลยที่ ๕ โดยตรง และยังมีการส่งมอบเงินและเช็คให้แก่จำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับไปด้วย จึงเชื่อว่าพยานดังกล่าวเบิกความไปตามความเป็นจริง คำเบิกความของพยานจึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ การกระทำผิดของจำเลยที่ ๔ ตามที่วินิจฉัยไว้แล้วเป็นความผิดร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก จำเลยที่ ๔ ย่อมต้องมีการวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม

หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้ร่วมรู้เห็นด้วยก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนการที่วางไว้ล่วงรู้ไปถึงบุคคลภายนอกทำให้เสียหายและไม่บรรลุเป็นผลสำเร็จตามที่วางแผนไว้ได้ พยานหลักฐานโจทก์ตามที่วินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมรู้เห็นมาแต่ต้นโดยทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการ รวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ โดยได้เรียกและรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๕ ราย ดังกล่าว

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ทางไต่สวนได้ความว่า จำเลยที่ ๖ เปิดบัญชีเงินฝากในนามของตนที่ธนาคารต่าง ๆ หลายบัญชี โดยจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ สั่งจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ หลายครั้งรวมเป็นเงินหลายล้านบาท จึงแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้แผนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๔ ในการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบบรรลุผลสำเร็จ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ว่า จำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาร่วมเจรจาที่บริษัทด้วย จึงแสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องร่วมรู้เห็นในการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาตั้งแต่ต้น โดยเป็นผู้ทำ

หน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ทางไต่สวนได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านทำงานที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๗ เปิดบัญชีเงินฝากในนามของตนที่ธนาคารต่าง ๆ หลายบัญชี และมอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนมาโดยตลอด บัญชีดังกล่าวมีรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีนำเงินเข้าฝากและถอนเงินหลายครั้งหลายคราวรวมเป็นเงินจำนวนมาก และเป็นรายการนำเช็คเงินสดที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้า พีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) กับจำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ ด้วย ประกอบกับได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง และมีการเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่พยานต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่า จำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ จึงโทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและขอรับเช็คจากบริษัทตามที่ตกลงไว้ จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระ

เงินส่วนที่เหลืออีก ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า ซึ่งสัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือโดยสั่งจ่ายเช็คเงินสดมอบให้แก่จำเลยที่ ๗ รับไป ดังนี้จึงแสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยที่ ๗ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องร่วมรู้เห็นในการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาตั้งแต่ต้น โดยเป็นผู้ทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ และข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๙ รวม ๘ กรรม

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคลมีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วนำเงินที่เรียกรับนั้นไปฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทร ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า

จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย

จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ ทางไต่สวนได้ความว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่า มีการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว การที่จำเลยที่ ๑ มอบนโยบายเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติเท่านั้น ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ แสดงออกต่อบุคคลทั่วไปให้เข้าใจว่า จำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ โดยนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติส่งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้จำเลยที่ ๔ หลายครั้ง ระบุว่าเรียน ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๔ กับพวกซึ่งเป็นบุคคลภายนอก หากจำเลยที่ ๑ ไม่รู้เห็นและยินยอมด้วยย่อมไม่สามารถกระทำการให้เป็นผลสำเร็จได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่อาจแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ แจ้งนางอาภรณ์ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็นด้วย นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากคำเบิกความของนางปิยะศิริว่า จำเลยที่ ๑ สั่งการให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเรื่องบริษัทอื่นอีก ๒๒ บริษัท บรรจุเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ ยิ่งแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้าน

เอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด โดยในช่วงเวลานั้นทั้งเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติและผู้ประกอบการต่างเข้าใจว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ และสามารถผลักดันโครงการให้ผู้ประกอบการได้ จำเลยที่ ๑ ซึ่งกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิดย่อมต้องทราบเรื่องดังกล่าวเช่นกัน หากจำเลยที่ ๔ ไม่ได้เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ ควรต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ทราบข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตามความเป็นจริง แต่ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้ดำเนินการใด ๆ การที่จำเลยที่ ๑ รู้ว่าจำเลยที่ ๔ แสดงออกต่อบุคคลทั่วไปว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของตนแล้วไม่ดำเนินการใด ๆ จึงเป็นการเอื้อให้จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรโดยอ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ นอกจากนี้ทางไต่สวนได้ความต่อไปว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติและจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการแต่ละหลายสอดคล้องกับระยะเวลาที่จำเลยที่ ๑ พิจารณาและสั่งการ ดังจะเห็นได้จากการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ นั้น จำเลยที่ ๑ เริ่มพิจารณาเรื่องจำนวนเงินมาตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จนกระทั่งถึงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จึงสั่งการกำหนดจำนวนเงินล่วงหน้าให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติออกเช็คสั่งจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการ หลังจากนั้นผู้ประกอบการจึงออกเช็คสั่งจ่ายเงินมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ หรือที่ ๖ หรือที่ ๗ ซึ่งเป็นพนักงานงานของจำเลยที่ ๘ เป็นผู้มารับและนำเช็คไปเรียกเก็บหรือโอนเงินเป็นทอดต่อไป เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับอนุมัตินั้นขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการแต่ละรายที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกัน ซึ่งตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑

ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้ขอเบิกเงินล่วงหน้าเท่าที่การเคหะแห่งชาติมีอยู่ ต่อมาการเคหะแห่งชาติมีการจ่ายเงินล่วงหน้า ตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ การดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว นอกจากนี้ยังได้ความจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขจำนวนเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และของบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ แล้วผู้ประกอบการได้นำเงินไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ และได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ว่า หลังจากบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ออกเช็คสั่งจ่ายเงินให้แก่ นายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และจุลเกียรติ พงษ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และออกเช็คเงินสดสั่งจ่ายเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แล้ว จำเลยที่ ๔ เรียกให้นางชดช้อยไปพบและเรียกเงินจากนางชดช้อยเพิ่มอีก ๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยแจ้งว่าจะต้องนำไปมอบให้จำเลยที่ ๑ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ ที่ดำเนินการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า จำเลยที่ ๑ กระทำเพื่อเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการนำไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นกับจำเลยที่ ๔ ในการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละราย อันเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ แม้ทางไต่สวนจะไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินโดยใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว ดังนั้นไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์ที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิดไม่ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการ อันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำเพื่อให้แผนการ

เรียกรับเงินบรรลุผลสำเร็จ ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ สำหรับบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ข้อเท็จจริงได้ความว่า บริษัทดังกล่าวมีการเจรจากับจำเลยที่ ๔ และยอมจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ เพื่อเป็นค่าผลักดันโครงการจนเป็นผลให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ชำระเงินให้จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลง ทั้งได้ความว่าในขั้นตอนการอนุมัติมีการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอย่างเร่งด่วน จึงเชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นในขั้นตอนดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญา และที่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการตามสัญญาด้วย เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว จึงไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นเจ้าพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริ เบิกความว่า นายชาฮ์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่าได้คุยกับรัฐมนตรีแล้ว ขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้ข้อที่ว่าจำเลยที่ ๒ สั่งการให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการหรือไม่นั้น นางปิยะศิริกับจำเลยที่ ๒ ต่างเบิกความโต้แย้งกันอยู่ก็ตาม แต่ตาม

คำเบิกความของนางปิยะศิริคงยืนยันเพียงเท่าที่รู้เห็นเฉพาะกรณีจำเลยที่ ๑๑ เท่านั้น จึงมิได้มีลักษณะมุ่งที่จะให้จำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดเกินจริง ทั้งนางปิยะศิริเบิกความด้วยว่า ที่จริงจำเลยที่ ๒ ไม่ต้องสั่งก็ได้ พยานจะนำเข้าทั้งหมดอยู่แล้วเพราะวันนั้นเป็นวันสุดท้าย เมื่อมีเหตุไม่ปกติเช่นนี้ย่อมทำให้นางปิยะศิริจดจำได้เป็นพิเศษ คำเบิกความของนางปิยะศิริจึงมีน้ำหนักให้รับฟัง การที่นายชาฮ์นนท์ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่าได้คุยกับรัฐมนตรีแล้วและจำเลยที่ ๒ จะสั่งการให้นำเรื่องเข้าประชุม เป็นข้อที่แสดงว่ามีการรู้เห็นกันมาก่อนแล้ว เมื่อพิจารณาประกอบกับที่นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานจำเลยที่ ๑๑ เบิกความว่าเงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายแก่ผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ โดยสั่งจ่ายเป็นเช็คฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นได้ว่ามีการวางแผนตระเตรียมการร่วมกันมาเป็นอย่างดี หากจำเลยที่ ๒ ไม่มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำความผิด จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะเข้าไปสั่งการกำชับในเรื่องนี้ต่อนางปิยะศิริ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวมิใช่ขั้นตอนปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของจำเลยที่ ๒ แม้ข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ ได้คบคิดกับนายชาฮ์นนท์อย่างไร และจำเลยที่ ๒ จะเป็นผู้เรียกรับทรัพย์สินจากนายชาฮ์นนท์หรือไม่ก็ตาม แต่พฤติการณ์ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าจำเลยที่ ๒ มีส่วนร่วมรู้เห็นในการเรียกรับเงินจากจำเลยที่ ๑๑ นอกจากนี้นายพรศักดิ์ บุณโยดม ยังให้การในชั้น คตส. ว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติกลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกติจึงเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่จำเลยที่ ๒ อ้างว่าจำเลยที่ ๒ แต่ผู้เดียวไม่มีอำนาจในการที่อนุมัติการรับซื้อ

โครงการนั้น หาใช่เป็นเหตุผลทำให้จำเลยที่ ๒ ไม่มีความรับผิดทางอาญา เพราะการที่บุคคลจะต้องรับผิดในทางอาญาย่อมขึ้นอยู่กับการกระทำและเจตนาเฉพาะของแต่ละบุคคล โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ได้โดยไม่จำต้องกล่าวหาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติทั้งคณะ ส่วนปัญหาว่าจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ หรือไม่ นั้น เห็นว่า จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ เมื่อการเคหะแห่งชาติเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นพนักงานตามความหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังนั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นเจ้าพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้องข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๘

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง หรือไม่ ได้ความจากนายสุรเชษฐ์ ผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๒ เบิกความว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ผลักดันโครงการ พยานได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ ให้เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง โดยพยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เห็นว่า นายสุรเชษฐ์เป็นพยานที่รู้เห็นการประสานงานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง หากจำเลยที่ ๓ ไม่ได้เข้าไปประสานงานเองก็ไม่มีเหตุที่นายสุรเชษฐ์จะต้องจดจำ

จำเลยที่ ๓ ได้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๔ แนะนำจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นหน้าห้องรัฐมนตรีเช่นนี้ย่อมมีผลทำให้นายสุรเชษฐ์มีความเชื่อมั่นจนยอมตกลงจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ ส่วนจำเลยที่ ๓ เองก็เบิกความเจือสมว่า นายสุรเชษฐ์มีหมายเลขโทรศัพท์ของจำเลยที่ ๓ เนื่องจากเคยติดต่อสอบถามเรื่องการทำงานก่อสร้างโครงการ ทั้งที่การดำเนินการก่อสร้างเป็นขั้นตอนปฏิบัติระหว่างผู้ประกอบการกับการเคหะแห่งชาติ ไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นใดจะต้องติดต่อกับจำเลยที่ ๓ ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะในส่วนธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรีเท่านั้น คำเบิกความของพยานโจทก์ปากนี้จึงมีเหตุผลให้รับฟัง ประกอบกับได้ความจากนางปิยะศิริว่า จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน จึงสอดคล้องเชื่อมโยงกับที่นางอาภรณ์เบิกความยืนยันว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ และจำเลยที่ ๑๓ ตามฟ้องข้อ ๒. ๑๑ ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ประสานงานมา แสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นเป็นใจร่วมดำเนินการกรณีผู้ประกอบทั้งสองรายนี้ด้วย ส่วนกิจการร่วมค้า พีซีซี แม้นายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ให้การในชั้น คตส. ตามเอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ แต่คำให้การของนายพิบูลย์ดังกล่าวเป็นเพียงพยานบอกเล่า ทั้งต่อมานายพิบูลย์ได้กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุด

และผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า คำให้การดังกล่าวในชั้น คตส. ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำชี้แนะของผู้สอบสวนโดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี ตามเอกสารหมาย จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๕๑ ถึง ๗๕๓ จึงยิ่งทำให้คำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักลดน้อยลงอีก ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในการเรียกรับเงินจากกิจการร่วมค้า พีซีซี และพยานหลักฐานตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติงานเป็นหน้าห้องจำเลยที่ ๑ แต่ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในคดีนี้ จึงไม่อาจถือว่าจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงาน ย่อมขาดคุณสมบัติในฐานะเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดร่วมเรียก รับ ทรัพย์สินตามฟ้องข้อ ๒.๒ กับข้อ ๒.๑๐ และข้อ ๒.๑๑

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ กรณีได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความยืนยันว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้จ่ายให้จำเลยที่ ๑๐ แต่จ่ายให้ผู้หญิงคนหนึ่ง พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า ผู้ใหญ่ที่ต้องจ่ายให้นั้นเป็นใคร และทำไมต้องจ่าย เพราะเช็คดังกล่าวเป็นเช็คของบริษัท บริษัทจึงต้องทราบวัตถุประสงค์ของการจ่าย เพราะเป็นเงินจำนวนสูง หากตกไปอยู่ในมือของบุคคลอื่นอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าต้องจ่าย หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน เห็นว่า แม้จะไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่าผู้หญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐

หรือไม่อย่างไร แต่การที่นางชดช้อยพยานโจทก์ได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ เกี่ยวกับเงินตามเช็คจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการกระทำเพื่อใช้ความระมัดระวังในฐานะกรรมการบริษัท ย่อมมีเหตุที่นางชดช้อยจะสนใจและจดจำเหตุการณ์ได้ พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑๐ กล่าวถ้อยคำแก่นางชดช้อยเช่นนั้น เห็นได้ว่าเป็นการพูดยุยงส่งเสริมเพื่อช่วยในการตัดสินใจของนางชดช้อยให้เกิดความมั่นใจที่จะมอบเงินให้แก่ผู้มารับเช็คไป อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ ทั้งที่จำเลยที่ ๑๐ ไม่มีเหตุที่จะต้องแจ้งแก่นางชดช้อยในลักษณะนั้น เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายที่ดิน ประกอบกับเงินตามเช็คฉบับนี้ได้มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และต่อมาโอนไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อันเป็นรูปแบบลักษณะเดียวกับการกระทำความผิดในการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการรายอื่นในคดีนี้ ซึ่งแม้ผู้ร่วมกระทำความผิดในการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการจะรู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกของจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ แล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๐ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ และสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ หรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๖ ที่ ๗ และที่ ๘ ร่วมกันเรียกรับเงินจากจำเลยดังกล่าวในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำดังที่วินิจฉัยแล้ว โดยจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ต่างตกลงยินยอมจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญากับการ

เคหะแห่งชาติ การที่เจ้าพนักงานและพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเสนอให้เงินของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ อันเป็นเหตุให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น จึงเป็นการสนับสนุนเจ้าพนักงานและพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามลักษณะแห่งการกระทำของตน โดยในส่วนจำเลยที่ ๑๑ ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทืองและนางสาววิชุดาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่าพยานได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ส่วนกรณีกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับรายจำเลยที่ ๑๓ ต่างอ้างว่าได้จ้างจำเลยที่ ๔ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ก็ยอมรับว่าเหตุที่จ้างเพราะเนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ทั้งข้ออ้างว่าเงินที่จ่ายนี้เป็นค่าที่ปรึกษานั้นไม่อาจรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง

ในส่วนจำเลยที่ ๑๔ เห็นว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับบริษัทจำเลยที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคล การดำเนินการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลไม่อาจดำเนินการด้วยตนเองได้จะต้องกระทำโดยผู้แทนนิติบุคคลนั้น จำเลยที่ ๑๔ ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบกิจการของบริษัทจึงจะสามารถทำหน้าที่บริหารงานให้กิจการลุล่วงไปได้ด้วยดี การที่จำเลยที่ ๑๔ ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คของบริษัทจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ รวม ๓ ฉบับ ซึ่งเป็นเงินจำนวนสูงมากยิ่งต้องใช้ความระมัดระวังตรวจสอบเป็นพิเศษ ทั้งได้ความว่าตามที่จำเลยที่ ๑๔ มีหนังสือในนามจำเลยที่ ๑๓ ยืนยันว่าได้ติดต่อกับจำเลยที่ ๔

และมีความมั่นใจในความสามารถของจำเลยที่ ๔ โดยบริษัทจำเลยที่ ๑๓ ได้ตรวจสอบอย่างรอบคอบพอสมควรแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.๒๔๘ หน้า ๓๑/๒๓๑ ถึง ๒๓๕ แสดงให้เห็นว่าว่าก่อนที่จะยอมจ่ายเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างนั้นมีการเจรจาต่อรองกันโดยชัดเจนแล้ว ตามพฤติการณ์ดังกล่าวจำเลยที่ ๑๔ ย่อมต้องรู้ว่าเป็นการจ่ายเงินเพื่อตอบแทนให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๔ มีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำความผิดเช่นเดียวกับจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคลด้วย จำเลยที่ ๑๔ จึงเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๗ และข้อ ๒.๑๑

จากเหตุผลที่วินิจฉัยมาข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นเพียงผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ การกระทำของจำเลยดังกล่าวตามฟ้องเป็นการกระทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการแต่ละราย ต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ มีความผิดตามฟ้อง รวม ๑๑ กรรม จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๘ รวม ๒ กรรม จำเลยที่ ๓ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๒ กับข้อ ๒.๑๐ และข้อ ๒.๑๑ รวม ๓ กรรม จำเลยที่ ๕ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๒ ถึงข้อ ๒.๖ รวม ๕ กรรม จำเลยที่ ๗ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ และข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๙ รวม ๘ กรรม จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๗

คนละ ๑ กรรม จำเลยที่ ๑๐ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙ จำนวน ๑ กรรม จำเลยที่ ๑๑ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ จำนวน ๑ กรรม จำเลยที่ ๑๓ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑๑ จำนวน ๑ กรรม และจำเลยที่ ๑๔ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๗ และข้อ ๒.๑๑ จำนวน ๒ กรรม

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลว่า มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้า ชินเทคไมวาน เป็นการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงไม่คืนให้แก่กิจการร่วมค้าดังกล่าว

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วยแล้ว แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม ข้อเท็จจริงก็ย่อมฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น

ในการริบเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพ

ของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่า การติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๒ ร่วมชำระจำนวน ๒๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๓ ร่วมชำระจำนวน ๔๙๔,๑๓๙,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ร่วมชำระจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๐ ร่วมชำระจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ร่วมชำระจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๓ ร่วมชำระจำนวน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท และจำเลยที่ ๑๔ ร่วมชำระจำนวน ๑๒๒,๓๐๙,๗๕๐ บาท

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๒ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามมาตรา ๖ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๑๔ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๕ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๕๕ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๒ จำคุกกระทงละ ๕ ปี รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๑๐ ปี

ลงโทษจำเลยที่ ๓ จำคุกกระทงละ ๓ ปี ๔ เดือน รวม ๓ กระทง เป็นจำคุก ๙ ปี ๑๒ เดือน ลงโทษจำเลยที่ ๔ จำคุกกระทงละ ๓ ปี ๔ เดือน รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๓๓ ปี ๔๔ เดือน ลงโทษจำเลยที่ ๕ จำคุกกระทงละ ๓ ปี ๔ เดือน รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๑๕ ปี ๒๐ เดือน ลงโทษจำเลยที่ ๖ จำคุกกระทงละ ๓ ปี ๔ เดือน รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๓๓ ปี ๔๔ เดือน ลงโทษจำเลยที่ ๗ จำคุกกระทงละ ๓ ปี ๔ เดือน รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๒๔ ปี ๓๒ เดือน ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทง เป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ และที่ ๑๓ ปรับคนละ ๒๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๐ จำคุก ๓ ปี ๔ เดือน และลงโทษจำเลยที่ ๑๔ จำคุกกระทงละ ๓ ปี ๔ เดือน ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๖ ปี ๘ เดือน และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษของจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๐๗๖/๒๕๖๓ ของศาลอาญา นั้น คดีดังกล่าวศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องจึงไม่อาจนับโทษต่อได้ สำหรับจำเลยที่ ๑๔ กระทำความผิดเพื่อกิจการของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ทั้งไม่ปรากฏว่า

จำเลยที่ ๑๔ เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน เห็นสมควรให้โอกาสจำเลยที่ ๑๔ โดยรอการลงโทษไว้มีกำหนด ๓ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากจำเลยที่ ๘ ที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๒ ร่วมชำระจำนวน ๒๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๓ ร่วมชำระจำนวน ๔๙๔,๑๓๙,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ร่วมชำระจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๐ ร่วมชำระจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๑ ร่วมชำระจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๓ ร่วมชำระจำนวน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท และจำเลยที่ ๑๔ ร่วมชำระจำนวน ๑๒๒,๓๐๙,๗๕๐ บาท ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายทวี ประจวบลาภ

(อม.๒๘)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	อัยการสูงสุด	โจทก์
	นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑	
	นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒	
	นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓	
	นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔	
	นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕	
	นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖	
	นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗	
	บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘	
	บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู	
	อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๖/๒๕๖๓

ระหว่าง

อัยการสูงสุด โจทก์

นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑

บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒

บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓

บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔

นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ

การบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการสังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อนหน้า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมาจำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

โดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะ

แห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการอันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว ส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่งแล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้อง ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียกรับทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญา

ตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบเงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การบริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริงแสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีและสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาติ นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒๒ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลยที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แฟ้ม ๑๕ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่าการดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔

ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องและข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘

แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๑๑ ถึง ๙๓๑ อัยการสูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้า ร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนก็ได้ความจาก นายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่า ข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการ

พิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็จะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำเรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่า เรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่งานเช่นนี้ได้ ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของ การเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการ

ภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ์ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้จะมีการกันเป็นพยาน แต่ก็มิได้มีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกันจึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้จะมีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการดังกล่าวรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐ์และนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้น

ภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งหากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริตก็ไม่น่าจะต้องกระทำการอันเป็นข้อพิรุธเช่นนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ พิจารณาสั่งการผ่านจำเลยที่ ๓ เกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติ จ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙

ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติโดย การเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการโดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้าพีซีซี เอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐

ถึง ๑๑๓ ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบการรายใหญ่กับจำเลย ที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้าพีซีซีจะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์แจ้งนายพิบูลย์ว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซี ได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติหลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ เมื่อกิจการร่วมค้าได้รับเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามที่ตกลงไว้นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท กับให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ จากนั้นมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชี

นายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การนางวนิดา บำรุงชีพ พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ.๑๑๗ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๒๓๓ ถึง ๓๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี มีนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ เป็นกรรมการ เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรได้ไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการโครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย และการเคหะแห่งชาติ เสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งให้นางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย เมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้กิจการร่วมค้าฯ เข้าร่วมโครงการได้ นายนิมิตรจึงได้ขอซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญ

เทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริ กับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์นริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิเอ็มเมอร์รัล และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพวังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงิน

ฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่า เป็นอัตราที่สูงเกินไป ที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้สั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำเบิกความนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ.๗๖ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๑ ถึง ๙๐ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๑๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการอื่นว่า หากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒

(คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัท ไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ ได้สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว เห็นว่า คงฟังได้ความเพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการจึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนเพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าบริษัทดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้าในการนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่

๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๓๘ และ ๑๓๙

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการจำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางมาพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ อนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเชฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อนางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อย เสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดิน เพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว

นางชดช้อยได้สั่งจ่ายเช็ค ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง และนางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไป เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของนางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้ว จึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้า

ท้ายคำให้การของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๙ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติ จึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่า

บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ แฟ้มที่ ๓๑ หน้า ๒๓๑ ถึง ๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘

อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ่วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๑ ถึง ๑๗

ปัญหาว่า จำเลยที่ ๔ สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ได้แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๑ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่า จำเลยที่ ๔ เป็นตัวกลางที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของกลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐ์ว่า นายสุรเชษฐ์เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ก็เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษาคือ โครงการที่ได้ทำสัญญาได้ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒

บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะต่างว่าจ้างเฉพาะจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ เองก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายแก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติ

หน่วยก่อสร้างโดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ลูกจ้างบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่า การเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจตามฟ้อง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามการไต่สวนได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นนายนิมิตรได้ประสานต่อรองจำนวนเงินกับจำเลยที่ ๕ หลายครั้ง จนตกลงกันได้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท ดังนี้ การกระทำผิดของจำเลยที่ ๔ เป็นเรื่องร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้

มีลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานน่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้นและไว้วางใจได้ หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นด้วยก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนงานที่วางไว้เสียหาย และยังเป็นการเปิดเผยความลับของขบวนการแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้าพีซีซี ระบุว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความว่า ได้นำเงินไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิเอมเมอรัล รัชดา ครั้งที่สองที่บริษัทจำเลยที่ ๘ อีกทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศพยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ประกอบกับพยานโจทก์ดังกล่าวไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยคนใดมาก่อน ย่อมไม่มีเหตุที่จะระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ ให้ได้รับโทษ

โดยปราศจากมูลความจริง พยานหลักฐานของโจทก์ดังวินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการกระทำของจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๕ รู้เห็นมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการรวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ โดยได้เรียกและรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๕ ราย ดังกล่าว

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชี รวม ๕ ธนาคาร ได้ความว่าจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ ได้สั่งจ่ายให้จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ ไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเป็นเงินรวม ๒๖๖,๔๘๙,๐๐๐ บาท จึงแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด อีกว่าจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินนี้มาแต่ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคาร ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้า พีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการจำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ โทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีก ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานได้ตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกันผลการ

ดำเนินงานตามเอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๖๓ ถึง ๓๖๕ อีกด้วย ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคลมีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมาได้มีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว พยานหลักฐานที่ได้ความรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ แทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีก ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ ได้สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด จำเลยที่ ๑ น่าจะรู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินได้ เพราะเป็นเงินจำนวนสูงมากและเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ปล่อยให้จำเลยที่ ๔ แสดงตนเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จึงจะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้าน

เอื้ออาทรได้โดยอ้างตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ แผ่นที่ ๑๕ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าได้ใช้วิธีการคิดคำนวณอย่างไรในการกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวจึงมีลักษณะผิดปกติเป็นพิรุธ กลับปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นโดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อนำเงินนั้นมาจ่ายตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง อีกทั้งแยกตามที่มีการเรียกเงินโดยตรงจากบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด แม้ทางไต่สวนจะ

ไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์ที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการ อันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ สำหรับบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ข้อเท็จจริงได้ความว่าบริษัทดังกล่าวมีการเจรจากับจำเลยที่ ๔ และยอมจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ เพื่อเป็นค่าผลักดันโครงการจนเป็นผลให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ชำระเงินให้จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลง ทั้งได้ความว่าในขั้นตอนการอนุมัติมีการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเคหะแห่งชาติอย่างเร่งด่วน เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นในขั้นตอนดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาและที่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการตามสัญญา เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริ เบิกความว่า นายชาฮ์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่า ได้คุยกับรัฐมนตรีแล้ว

ขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจะได้ความว่า จำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้นางปิยะศิริ นำเรื่องของจำเลยที่ ๑๑ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการแต่ลำพัง ข้อเท็จจริงเพียงเท่านี้ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นการวางแผนคบคิดกระทำการเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ มาก่อน ทั้งหากจำเลยที่ ๒ มีส่วนรู้เห็นกับขบวนการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบรายใหญ่ตามฟ้องซึ่งมีจำนวนหลายรายโดยวางแผนกันมาก่อนและมีการแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะมีส่วนร่วมกระทำการเฉพาะกรณีของจำเลยที่ ๑๑ เพียงแค่นี้ การดำเนินการของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวจึงอาจเป็นเพียงการประสานงานเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้จำเลยที่ ๑๑ ยื่นเสนอโครงการได้ทันกำหนดเวลาเท่านั้นก็เป็นได้ ส่วนข้อที่นายพรศักดิ์ บุณโยดม ให้การในชั้น คตส. ว่าคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ได้อนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอ ข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติกลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกตินั้น ตามทางไต่สวนปรากฏว่าผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเป็นผู้นำเสนอหนังสือของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งคณะกรรมการมีมติให้การเคหะแห่งชาติตรวจสอบจำนวนหน่วยคงเหลือก่อนจะพิจารณาข้อเสนอ และต่อมาผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติก็เป็นผู้เสนออีกจนคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติ มิได้เป็นการดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ โดยตรง ทั้งเมื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็มีการพิจารณาในรูปของคณะกรรมการ ข้อเท็จจริงจึงอาจเป็นการแก้ปัญหาเรื่องหน่วยคงเหลือเพื่อเร่งรัดให้ได้

ตามเป้าหมาย นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ มีพฤติการณ์ใดอันแสดงว่าร่วมรู้เห็นเป็นใจหรือสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก คดีจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง หรือไม่ จำเลยที่ ๓ เดิมเป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยก่อนเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ มีหนังสือขอยืมตัวมาช่วยราชการให้จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี พยานหลักฐานตามทางไต่สวนได้ความจากนายสุรเชษฐ์ผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่าหลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการ ได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เห็นว่า นายสุรเชษฐ์เป็นพยานที่รู้เห็นการประสานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง แต่นายสุรเชษฐ์มิได้ยืนยันว่าจำเลยที่ ๓ กระทำการอย่างใดอันนอกเหนือไปจากงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรี ส่วนข้อที่จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งแก่นางปิยะศิริว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอก็ดี ที่จำเลยที่ ๓ ประสานกับนางอาภรณ์เกี่ยวกับเงินล่วงหน้าที่มีการแก้ไขเงินล่วงหน้า

รายจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นก็ดี ล้วนแต่เป็นการประสานงานอยู่ในกรอบของหน้าที่ของงานธุรการและการประสานที่กระทำตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ เข้าไปรู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการวางแผนใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ แต่อย่างใด ส่วนที่บันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ตามเอกสารหมาย จ.๖๔ ระบุว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ คำให้การของนายพิบูลย์เป็นเพียงพยานบอกเล่า ต่อมานายพิบูลย์ได้กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า คำให้การดังกล่าวในชั้น คตส. ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำชี้แนะของผู้สอบสวนโดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี ตามเอกสารหมาย จ.๓๕๓ หน้า ๗๕๑ ถึง ๗๕๓ ยิ่งทำให้คำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักลดน้อยลงอีก จึงไม่พอรับฟังว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในส่วนกรณีกิจการร่วมค้า พีซีซี นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ กรณีได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความยืนยันว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๑๐ แต่จ่ายให้แก่ผู้หญิงคนหนึ่ง พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า ผู้ใหญ่ที่ต้องจ่ายให้นั้นเป็นใคร และทำไมต้องจ่าย เพราะเช็คดังกล่าวเป็นเช็คของบริษัท บริษัทจึงต้องทราบวัตถุประสงค์ของการจ่ายเพราะเป็นเงินจำนวนสูง หากตกไปอยู่ในมือของบุคคลอื่นอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าต้องจ่าย หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า การร่วมกระทำความผิดด้วยกันต้องพิจารณาทั้งในส่วนการกระทำและเจตนาของผู้ที่ร่วมกระทำ คดีนี้ข้อเท็จจริงคงได้ความเพียงว่า จำเลยที่ ๑๐ โทรศัพท์มาแจ้งให้นางชดช้อยทราบว่าเงินจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ให้ออกเช็คระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงษ์เรืองรอง ต่อมาวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ บุคคลทั้งสองได้มารับเช็คนั้นไป ส่วนเช็คอีกฉบับหนึ่งจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น มีผู้โทรศัพท์มาทวงถามแยกต่างหากจากกัน ซึ่งไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่าหญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ อย่างไรบ้าง อันจะฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑๐ มอบหมายให้ผู้อื่นมารับเช็คแทน ส่วนที่นางชดช้อยเบิกความว่า พยานได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะนำไปให้ใคร เนื่องจากเป็นเช็คของบริษัทหากตกไปอยู่ในมือผู้อื่นอาจเกิดความเสียหายได้ แล้วจำเลยที่ ๑๐ ตอบว่าหากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน นั้น ข้อนี้จำเลยที่ ๑๐ อาจเพียงแต่แจ้งข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไปของผู้ประกอบการรายอื่น ทั้งนี้เพื่อจะมิให้เกิดข้อขัดข้องกับการนำที่ดินที่ซื้อขายไปเข้าโครงการบ้านเอื้ออาทรในลำดับต่อไปก็เป็นได้ นอกจากนี้แล้วจำเลยที่ ๑๐ มิได้กระทำการอื่นใดอีกที่พอจะบ่งชี้ให้เห็น

ได้ว่ามีเจตนาเรียกรับเงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ด้วย อีกทั้งเงินตามเช็คฉบับนี้ก็มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ คดีจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง

ประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ สำหรับความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๑ นั้น องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องกล่าวหาว่า จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ เมื่อจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายถูกข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้นำเงินมามอบเงินให้ โดยจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๔ เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อยู่แล้ว ต่อมามีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างก็มิได้สำเร็จลงด้วยการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกโดยการให้เงิน ทั้งการที่จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายที่ถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจอันเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ด้วย การที่จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ นำเงินมามอบให้เพราะเหตุถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจ จึงไม่อาจถือว่าเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกก่อนหรือขณะที่จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด อันเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนในเวลาเดียวกันได้ ส่วนความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๒ นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า จำเลยที่ ๒ มิได้เป็นตัวการในการกระทำความผิดตามฟ้อง ดังนั้นจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงไม่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวได้

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นเพียงผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าวตามฟ้องเป็นการกระทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการแต่ละรายต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ดังนั้นจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ มีความผิดตามฟ้องรวม ๑๑ กรรม จำเลยที่ ๕ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๒ ถึงข้อ ๒.๖ รวม ๕ กรรม จำเลยที่ ๗ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ และข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๙ รวม ๘ กรรม

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหายหรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับ

ทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัท นามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า รายกิจการร่วมค้า ซินเทค ไมวาน เป็นการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงไม่คืนให้แก่กิจการร่วมค้า

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔

โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม ข้อเท็จจริงก็ย่อมฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น

ในการริบเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่า การติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๙ ปี

รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๙๙ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๔ จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๖๖ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๕ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๒๐ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๖ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๔๔ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๗ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทง รวมเป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท ไม่ริบเงินตามฟ้องข้อ ๒.๖ เฉพาะจำนวน

๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตามฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๙ ที่ ๑๐ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายชัยยุทธ ศรีจำนงค์

(อม.๒๘)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

อัยการสูงสุด — โจทก์

ระหว่าง

นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑
นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒
นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓
นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔
นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕
นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖
นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗
บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘
บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙ — จำเลย

(อม.๔๒)

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความติดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๐๒/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๖/๒๕๖๓

ระหว่าง
- อัยการสูงสุด — โจทก์
- นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง ที่ ๑
- บริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด ที่ ๒
- บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ ๓
- บริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด ที่ ๔
- นางสาวสุภาวิดาหรือกัญญ์ปภัส คงสุขหรือคงสุขถิรทรัพย์ ที่ ๕ — จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความติดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ โจทก์ฟ้องสำนวนแรกเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ฟ้องสำนวนหลังเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งกำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการ

เคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติตั้งแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ เป็นต้นไป มีฐานะเป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓ และยังมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานโครงการของการเคหะแห่งชาติก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ ๘ และในฐานะส่วนตัว จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นพนักงานจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการโดยหลักคือการค้าข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าว ขณะเกิดเหตุมีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัทมีผลผูกพันบริษัทได้ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ในการเข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาตินั้น จำเลยที่ ๙ ได้ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

ข้อ ๒ คดีสองสำนวนนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลได้กำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดให้ผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ โดยวางเป้าหมายไว้ ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย รัฐบาลกำหนดวงเงินลงทุนแต่ละหน่วยไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคาร มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดินออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายแก่การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านแก่ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายแก่ธนาคาร แล้วผู้ซื้อผ่อนค่าบ้านต่อธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้แก่ธนาคารจนหมดสิ้น เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘

ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่กับพวกร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติตามฟ้องข้อ ๑ ได้ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและในฐานะประธานกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ ให้ทำการกำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรเสียใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ดังจะกล่าวต่อไป โดยต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการให้ดำเนินการ โดยมีสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ใหม่ ดังนี้ กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ซึ่งเป็นการกำหนดราคาที่แน่นอน) โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันสำหรับจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ และทำสัญญาเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญา

ที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าจ่ายร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง (แม้ผู้ประกอบการยังไม่มีที่ดินของตนเอง) และวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนร้อยละ ๑๐๐ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และต่อมาจำเลยที่ ๑ ยังมีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติ ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ข้อ ๓ โดยขอให้แก้ไขเป็น “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้วแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยบันทึกข้อความฉบับนี้จำเลยที่ ๑ สั่งการให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ซึ่งการเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกความข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิมแล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการ ที่เสนอโครงการก่อสร้างบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ อันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอไว้และการ

เคหะแห่งชาติได้อนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการในเรื่องนี้ภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ สามารถนำโครงการเดิมซึ่งไม่ต้องจัดให้มีการจองสิทธิล่วงหน้าตามเงื่อนไขเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ซึ่งทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกความข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว ส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต จากนั้นจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการ ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ในฐานะประธานกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ ซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการ

จ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า เป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก และทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ และผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติในโครงการบ้านเอื้ออาทร การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ เป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และการกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๑๔ เป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ

เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ สำหรับจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เมื่อการเคหะแห่งชาติได้กำหนดเงื่อนไขใหม่และทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ได้รับผลประโยชน์มากขึ้น การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ผู้ประกอบการเข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติ การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๑ เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่จำเลยที่ ๑ และสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๒ พนักงาน ฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง (ที่ถูก ในหน้าที่) ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยการกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ดังกล่าวมาทั้งหมดเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน

เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ และบริษัทดังกล่าวจนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าพีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้

ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวกซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก และบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญา

หมายเลขแดงที่ อ. ๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ. ๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ. ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ. ๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับ

พวก ไม่สามารถส่งมอบเงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการ

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การบริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาติ นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีในรัฐบาลอันมีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร (ยศขณะนั้น) เป็นนายกรัฐมนตรี จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง

กรรมการการเคหะแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ เป็นต้นไป และดำรงตำแหน่งประธานกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการตามคำสั่งคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติตั้งแต่วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ เป็นต้นไป ซึ่งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีหน้าที่หลักคือ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติด้วย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลยที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนจำเลยที่ ๘ ส่วนจำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นพนักงานจำเลยที่ ๘ สำหรับจำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ ซึ่งเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่นเสนอข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘

เอกสารหมาย จ.๑๓๑ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรเสียใหม่ ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร เรียน ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญาให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๖ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดย

ไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง

เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓ เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการเคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ” โดยกำหนดใหม่ว่า “ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๕ ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการเกือบ ๑๐๐ รายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด

(มหาชน) และกิจการร่วมค้าซินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการนั้น ระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๐ ราย ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึง ข้อ ๒.๘ ข้อ ๒.๑๐ และ ข้อ ๒.๑๑ เป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ คณะปฏิรูปการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินของรัฐบาลอันมีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ยศในขณะนั้น เป็นนายกรัฐมนตรี และได้ประกาศฉบับที่ ๒๓ เรื่อง การตรวจสอบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เรียกกันโดยทั่วไปว่า คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต่อมาวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวก กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้วยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกันกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า มีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็นการรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) กับจำเลยที่ ๔ ให้การว่า ฟ้องกล่าวอ้างอย่างลอย ๆ ไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไร นั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ให้การปฏิเสธมิได้แถลงว่าไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด แสดงว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือ

สิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ. ๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ จ.๓๕๒ และ จ.๓๕๓ อัยการ

สูงสุดย่อมมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่จำเลยที่ ๓ ให้การว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น คตส. มีพิรุธไม่น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่ นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การอีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตามฟ้องแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๒๕๒ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ ในปัญหานี้ ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา)ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ กับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕

ของมูลค่างานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนก็ได้ความจาก นายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการบริษัทสยามซอยล์ เอ็นยิเนียริ่ง จำกัด ซึ่งร่วมทุนกับบริษัทพีเจดีซี จำกัด ภายใต้ชื่อกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่า ข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่าหากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็จะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับ

โครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำเรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ ผู้อำนวยการกองการประชุมและเลขานุการศูนย์วิชาการกลาง สายงานบริหารกลาง การเคหะแห่งชาติ และนายสรวุฒิ ตังกาพล รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่า เรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่การงานเช่นนี้ได้ ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของ การเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ์ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)

ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้ได้รับการกันเป็นพยาน แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกัน จึงมีน้ำหนักแก่การรับฟัง และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก เจ้าหน้าที่การเงินของจำเลยที่ ๑๑ และนางสาววิชุดา รักจันทร์ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชีบัญชีและการเงินของจำเลยที่ ๑๑ เบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้ามคือไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ของจำเลยที่ ๑๑ และเหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย แม้มีผู้ประกอบการบางรายกล่าวอ้างว่าเงินที่จ่ายไปเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาโครงการก็ตาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการดังกล่าวรายใดยืนยันว่าได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่จำเลยที่ ๔ ให้คำปรึกษาอันเป็นเหตุให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง คงปรากฏเพียงว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐ์และนายสุวิเชียรที่เบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้น ภายหลังจาก

ผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งหากเป็นเงินที่ได้มาจากการให้คำปรึกษาโดยสุจริตก็ไม่น่าจะต้องกระทำการอันเป็นข้อพิรุธเช่นนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัดจำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณาสั่งการเกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้น การเคหะแห่งชาติ จ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่

๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อ มีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรของการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ โดยการเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร๊อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ. ๔๒ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะ

แห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการ โดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี จากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี จำกัด เอกสารหมาย จ.๖๔ ว่า เมื่อประมาณปลายปี

๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์แจ้งว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้า พีซีซีได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ หลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท และให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี จำกัด เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ซึ่งมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีนายสุรพงษ์

กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การนางวนิดา บำรุงชีพ พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ.๑๑๗

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ได้ความจากนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทสยามซอยล์ เอ็นยิเนียริ่ง จำกัด ซึ่งร่วมทุนกับบริษัทพีเจดีซี จำกัด ภายใต้ชื่อกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและพัฒนาที่อยู่อาศัย ช่วยราชการสำนักงานโครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย และการเคหะแห่งชาติ เสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งให้นางอาภรณ์ จันทรา ว่าให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย เมื่อประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ อนุมัติให้กิจการร่วม

ค้าฯ เข้าร่วมโครงการได้ นายนิมิตรจึงได้ขอซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญ เทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริ กับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตและนายจอห์น ริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิเอ็มเมอร์รัล และมอบเงินสดให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓,๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพวังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท

นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่า เป็นอัตราที่สูงเกินไป ที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้สั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำเบิกความนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ. ๗๖ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ. ๗๒ ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้ว แต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการอื่นว่าหากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายนายสุวิเชียรได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์)

รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด จำเลยที่ ๙ บริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๙ กับจำเลยที่ ๑๒ ทำสัญญาร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร

๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าบริษัทดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ในการนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง กรรมการของจำเลยที่ ๒ อีกคนหนึ่ง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ. ๖๗

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการ

จำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางมาพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ อนุมัติจัดสารหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม

๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร น้อง จำเลยที่ ๔ จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเซฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อนางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ

(บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อย เสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดิน เพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว นางชดช้อยได้สั่งจ่ายเช็คลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อสั่งจ่ายนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง จำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง และนางชดช้อยได้รับโทรศัพท์แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ตกลง นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไป เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของนางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔

นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการของบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวา ฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้ว จึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าท้ายคำให้การของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติ จึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี จำกัด ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัท เดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัท

เดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่ เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่ มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์ดังกล่าวเชื่อว่า บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติ อนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี

หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่๘ อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ๋วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖

การที่จำเลยที่ ๔ ให้การรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๐ ราย ตามฟ้องเป็นเงินรวม ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท และข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับฟังมาว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๐ รายดังกล่าว รวมเป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น มีปัญหาวินิจฉัยเสียก่อนว่า การกระทำดังกล่าวของจำเลยที่ ๔ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำผิดฐานเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่หรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เพิ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่จำเลยที่ ๑ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานกรรมการการ

เคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ได้แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๐ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๔ เป็นตัวกลางที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของกลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐ์ว่า นายสุรเชษฐ์เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ก็เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษาคือ ที่ปรึกษาสามารถให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุมัติให้เข้าร่วมโครงการ ๒๐,๐๐๐ หน่วย และจัดหาที่ดินพร้อมพร้อมแนะนำผู้รับเหมาช่วงให้บริษัท และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ บริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็น

ที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะต่างว่าจ้างเฉพาะจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ เองก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษา ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายแก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติโดยง่ายและสะดวกไม่ติดขัดทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์

กรรมการบริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่า การเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการตั้งแต่ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ (ซึ่งจะได้วินิจฉัยต่อไป) อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความจากนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ แห่งกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า ขณะที่จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นั้น จำเลยที่ ๕ ได้อยู่ร่วมในการสนทนาด้วย ดังนี้ การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๔ เป็นเรื่องร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้มีลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้นและไว้วางใจได้ หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นด้วยก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนงานที่วางไว้เสียหายและยังเป็นการเปิดเผยความลับของขบวนการแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด

(มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี จำกัด ระบุว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบเช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์เบิกความว่า พยานได้นำเงินไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิเอมเมอรัล รัชดา ครั้งที่สองที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ประกอบกับพยานโจทก์ดังกล่าวไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยคนใดมาก่อน ย่อมไม่มีเหตุที่จะระแวงสงสัยว่ากลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ ให้ได้รับโทษโดยปราศจากมูลความจริง พยานหลักฐานของโจทก์ดังวินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการกระทำของจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๕ รู้เห็นมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการรวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีรวม ๕ ธนาคาร แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๑๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยจำเลยที่ ๑๑ กิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ด้วย อันเป็นข้อแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้ที่ส่วนสำคัญในการดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ว่า จำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินนี้มาแต่ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคาร ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้า พีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทย

แลนด์) จำกัด บริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ โทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีก ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานได้ตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกันผลการดำเนินงานตามเอกสารหมาย จ.๗๒ อีกด้วย ดังนี้ การกระทำของจำเลย ที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าจำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคล มีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมาได้มีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ ว่าเป็นเงินได้จากการค้าข้าว อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการ

เคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะกรรมการการเคหะแห่งชาติและในฐานะประธานกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรเสียใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็น

การดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรเสียใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ ปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการเพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้าง แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว พยานหลักฐานที่ได้ความมายังไม่สนิทใจที่จะให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดยร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะกรรมการการเคหะแห่งชาติและในฐานะประธานกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการให้กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรเสียใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการตามที่โจทก์ฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยไม่ชอบติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้ามอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจให้ผู้ประกอบการให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับหรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เองตามลำพังโดยที่จำเลยที่ ๑ ไม่รู้เห็นเป็นใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเป็นเลขานุการนางชวนพิศ

ฉายเหมือนวงศ์ ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้ความจากนางปิยะศิริ นาโคศิริ ขณะเกิดเหตุเป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและพัฒนาที่อยู่อาศัย ช่วยราชการสำนักงานโครงการขนาดใหญ่ เบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีก ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ ได้สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด เชื่อว่า จำเลยที่ ๑ รู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการหลายราย หลายครั้ง โดยผู้ประกอบการตามฟ้องก็เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ถึง ๑๑ ราย รวมเป็นเงินจำนวนสูงมากถึงหนึ่งพันสี่ร้อยล้านบาทเศษ และเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ปล่อยให้จำเลยที่ ๔ แสดงตนเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติกรรมของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรได้โดยอ้างตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล รองผู้ว่าการการเคหะ

แห่งชาติและเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าได้ใช้วิธีการคิดคำนวณอย่างไรในการกำหนดจำนวนดังกล่าว จึงมีลักษณะผิดปกติเป็นพิรุธ กลับปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ จันทรา ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกเงินล่วงหน้าเพื่อนำเงินนั้นมาจ่ายตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง แม้ทางไต่สวนไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงถึงจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้เงินที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการอันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ เรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ ข้อเท็จจริงจากการไต่สวนพยานหลักฐานของศาลมีน้ำหนักรับฟังได้ว่า

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๒เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ ส่วนกรณีบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตามฟ้องข้อ ๒.๘ ซึ่งไม่ได้เบิกเงินล่วงหน้า แต่ก็ได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ที่ ๖ ที่ ๗ และที่ ๘ จำนวนมากถึง ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พฤติการณ์เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจด้วย อันเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริตข่มขืนใจหรือจูงใจให้ผู้ประกอบการให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินตามฟ้อง เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๕๗ รวม ๑๑ กรรม เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และจำเลยที่ ๒ เป็นตัวการรับผิดเป็นส่วนตัวฐานเป็นพนักงานเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบมิชอบด้วยหน้าที่และเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละ

เว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริ นาโคศิริ ที่เบิกความว่า นายชาย์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่า ได้คุยกับรัฐมนตรีแล้ว ขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้พยานหลักฐานตามทางไต่สวนได้ความว่า จำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้นางปิยะศิรินำเรื่องของจำเลยที่ ๑๑ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการแต่ลำพัง ข้อเท็จจริงเพียงเท่านี้ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นการวางแผนคบคิดกระทำการเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ มาก่อน ทั้งหากจำเลยที่ ๒ มีส่วนรู้เห็นกับขบวนการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบรายใหญ่ตามฟ้องซึ่งมีจำนวนหลายรายโดยวางแผนกันมาก่อนและมีการแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะมีส่วนร่วมกระทำการเฉพาะกรณีของจำเลยที่ ๑๑ เพียงรายเดียว การดำเนินการของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวจึงอาจเป็นเพียงการประสานงานเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้จำเลยที่ ๑๑ ยื่นเสนอโครงการได้ทันกำหนดเวลาเท่านั้นก็เป็นได้ ส่วนข้อที่นายพรศักดิ์ บุณโยดม รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติและเลขานุการคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ ให้การในชั้น คตส. ว่า คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ได้อนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอ ข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติไม่ทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกตินั้น ตามทางไต่สวนปรากฏว่าผู้ว่าการเคหะแห่งชาติเป็นผู้นำเสนอหนังสือของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีมติให้การเคหะแห่งชาติตรวจสอบจำนวนหน่วยคงเหลือก่อนจะพิจารณาข้อเสนอ และต่อมาผู้ว่าการการเคหะ

แห่งชาติก็เป็นผู้เสนออีกจนคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติ มิได้เป็นการดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ โดยตรง ทั้งเมื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็มีการพิจารณาในรูปของคณะกรรมการ ข้อเท็จจริงจึงอาจเป็นการแก้ปัญหาเรื่องหน่วยคงเหลือเพื่อเร่งรัดให้ได้ตามเป้าหมาย นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ มีพฤติการณ์ใดอันแสดงว่าร่วมรู้เห็นเป็นใจหรือสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ทั้งเมื่อพิจารณาถึงเหตุที่จำเลยที่ ๒ มาร่วมทำงานให้จำเลยที่ ๑ ก็น่าจะเป็นเพราะจำเลยที่ ๒ มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิศวกรรมโครงสร้าง เป็นผู้อำนวยการด้านบ้านอยู่อาศัยราคาถูก และบุตรสาวคือนางปรารถนา พรประภา และบุตรชายคือจำเลยที่ ๓ มาร่วมทำงานให้จำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ จึงมาร่วมทำงานให้ด้วย อีกทั้งจำเลยที่ ๒ น่าจะไม่ได้รับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการกระทำผิดของจำเลยอื่นกับพวก เพราะจากคำเบิกความของนางสาวพัชรียา เหมวิรุฬห์ ซึ่งขณะรับราชการตำแหน่งนักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดรายจำเลยที่ ๑ กับพวก พยานศาล ได้ความว่าพยานตรวจสอบข้อมูลและเส้นทางการเงินแล้ว ไม่พบว่ามีการโอนเงินไปให้จำเลยที่ ๒ พยานหลักฐานในการไต่สวนของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ ๒ ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยที่ ๒ ได้กระทำผิดตามฟ้องหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยที่ ๒ โดยให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น ให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเอง และการกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำผิดฐานเรียก รับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามฟ้องหรือไม่ สำหรับปัญหาว่าการกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำผิดฐานเรียก รับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามฟ้องหรือไม่นั้น เมื่อศาลยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ทั้งพยานหลักฐานในการไต่สวนของศาลไม่ปรากฏชัดว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อย่างไร ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำผิดฐานดังกล่าว ส่วนปัญหาว่าการกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น ให้มอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองตามฟ้องหรือไม่นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยที่ ๓ เดิมเป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยก่อนเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ มีหนังสือขอยืมตัวมาช่วยราชการให้จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี พยานหลักฐานตามทางไต่สวนได้ความจากนายสุรเชษฐ์ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการ ได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป

เห็นว่า นายสุรเชษฐ์เป็นพยานที่รู้เห็นการประสานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง แต่นายสุรเชษฐ์มิได้ยืนยันว่าจำเลยที่ ๓ กระทำการอย่างใดอันนอกเหนือไปจากงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรี ส่วนข้อที่จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งแก่นางปิยะศิริ นาโคศิริ ว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอก็ดี ที่จำเลยที่ ๓ ประสานกับนางอาภรณ์ จันทรา เกี่ยวกับเงินล่วงหน้าที่มีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นก็ดี ล้วนแต่เป็นการประสานงานอยู่ในกรอบของหน้าที่ของงานธุรการและการประสานที่กระทำตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ แต่อย่างใด ส่วนที่บันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้า พีซีซี จำกัด ตามเอกสารหมาย จ. ๖๔ ระบุว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้นั้น บันทึกคำให้การของนายพิบูลย์เป็นพยานบอกเล่า ต่อมานายพิบูลย์ได้กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า คำให้การดังกล่าวในชั้น คตส. ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำชี้แนะของผู้สอบสวนโดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี ตามเอกสารหมาย จ.๓๕๓ บันทึกคำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักน้อย จึงไม่เพียงพอรับฟังโดยสนิทใจว่า จำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในส่วนกรณีกิจการร่วมค้า พีซีซี นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัย

แล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำที่มิชอบต่อผู้ประกอบการรายอื่นอีก อีกทั้งจำเลยที่ ๒ น่าจะไม่ได้รับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของจำเลยอื่นกับพวก เพราะจากคำเบิกความของนางสาวพัชรียา เหมวิรุฬห์ ซึ่งขณะรับราชการตำแหน่งนักสืบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดรายจำเลยที่ ๑ กับพวก พยานศาล ได้ความว่า พยานตรวจสอบข้อมูลและเส้นทางการเงินแล้ว ไม่พบว่ามีการโอนเงินไปให้จำเลยที่ ๓ พยานหลักฐานในการไต่สวนของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ ๓ ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยที่ ๓ ได้กระทำผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ดังกล่าวตามฟ้องหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลยที่ ๓ โดยให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓ ฐานดังกล่าว

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การกระทำของจำเลยที่ ๑๐ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น ให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเอง และการกระทำของจำเลยที่ ๑๐ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำผิดฐานเรียก รับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามฟ้องหรือไม่ สำหรับปัญหาว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑๐ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการทำผิดฐานเรียก รับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เพื่อกระทำการใดหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามฟ้องหรือไม่นั้น เมื่อศาลยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ทั้งพยานหลักฐานในการไต่สวนของศาลไม่ปรากฏชัดว่าจำเลยที่ ๑๐ ร่วมมือกับจำเลยที่

๒ อย่างไร ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑๐ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๒ ในการกระทำผิดฐานดังกล่าว ส่วนปัญหาว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑๐ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น ให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองตามฟ้องหรือไม่นั้น ข้อเท็จจริงได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความยืนยันว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๑๐ แต่จ่ายให้แก่ผู้หญิงคนหนึ่ง พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า ผู้ใหญ่ที่ต้องจ่ายให้นั้นเป็นใคร และทำไมต้องจ่าย เพราะเช็คดังกล่าวเป็นเช็คของบริษัท บริษัทจึงต้องทราบวัตถุประสงค์ของการจ่าย เพราะเป็นเงินจำนวนสูง หากตกไปอยู่ในมือของบุคคลอื่นอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าต้องจ่าย หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน เห็นว่า แม้ไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่า ผู้หญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ อย่างไรบ้างก็ตาม แต่การที่นางชดช้อยพยานโจทก์ได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ เกี่ยวกับเงินตามเช็คจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการกระทำเพื่อใช้ความระมัดระวังในฐานะประธานกรรมการบริษัท ย่อมมีเหตุที่นางชดช้อยจะสนใจและจดจำเหตุการณ์ได้ พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑๐ กล่าวถ้อยคำแก่นางชดช้อยเช่นนั้น เห็นได้ว่าเป็นการพูดยุยงส่งเสริมเพื่อช่วยในการตัดสินใจของนางชดช้อยให้เกิดความมั่นใจที่จะมอบเงินให้แก่ผู้มารับเช็คไป อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ ทั้งที่จำเลยที่ ๑๐ ไม่มีเหตุที่จะต้องแจ้งแก่นางชดช้อยในลักษณะนั้น เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายที่ดิน ประกอบกับเงินตามเช็คฉบับนี้ได้มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และต่อมาโอนเข้าบัญชี

จำเลยที่ ๘ อันเป็นรูปแบบลักษณะเดียวกับการกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการรายอื่นในคดีนี้ ซึ่งแม้ผู้ร่วมกระทำความผิดในขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการจะรู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกของจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำผิดแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๑๐ เป็นการร่วมมือกับจำเลยที่ ๑ อันเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น ให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองตามฟ้อง ซึ่งเป็นความผิดและต้องลงโทษฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการที่จำเลยที่ ๑ กระทำผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้อื่น เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ประกอบมาตรา ๘๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นการสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๑ เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่จำเลยที่ ๑ และสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๒ พนักงาน ฐานเป็นพนักงานเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามฟ้องหรือไม่ สำหรับปัญหาว่าการกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นการสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๒ พนักงาน ฐานดังกล่าวหรือไม่นั้น เมื่อศาลยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ทั้งพยานหลักฐานในการไต่สวนของศาลไม่ปรากฏชัดว่าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ สนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๒ อย่างไร

ข้อเท็จจริงยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ สนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๒ ส่วนปัญหาว่าการกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นการสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๑ เจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่จำเลยที่ ๑ ตามฟ้องหรือไม่นั้น ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่ามีขบวนการเรียกรับเงินจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ในลักษณะร่วมกันโดยบุคคลหลายคนดังที่วินิจฉัยมาแล้ว ซึ่งจำเลยดังกล่าวต่างตกลงยินยอมจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกไปเพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ การที่เจ้าพนักงานและพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบสืบเนื่องจากการเสนอให้เงินของจำเลยดังกล่าวเป็นเหตุให้ความผิดเกิดขึ้น จึงเป็นการสนับสนุนเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามลักษณะแห่งการกระทำของตน โดยในส่วนจำเลยที่ ๑๑ ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก เจ้าหน้าที่การเงินของจำเลยที่ ๑๑ และนางสาววิชุดา รักจันทร์ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่าได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท และนำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ส่วนกรณีกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๑๓ ต่างอ้างว่าได้จ้างจำเลยที่ ๔ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ก็ยอมรับว่า เหตุที่จ้างเพราะเนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ทั้งข้ออ้างว่าเงินที่จ่ายนี้เป็นค่าที่ปรึกษานั้นไม่อาจรับฟังได้ดังวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นการสนับสนุนการกระทำผิดของจำเลยที่ ๑ ตามฟ้อง สำหรับในส่วนจำเลยที่ ๑๔ นั้น เห็นว่า กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ กับบริษัทจำเลยที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคล การดำเนินการหรือปฏิบัติงานตาม

วัตถุประสงค์ของนิติบุคคลไม่อาจดำเนินการด้วยตนเองได้ ต้องกระทำโดยผู้แทน เมื่อขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบกิจการของบริษัทจึงจะทำหน้าที่เอื้อเฟื้อสอดส่องให้กิจการลุล่วงไปได้ด้วยดี การที่จำเลยที่ ๑๔ ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็ค ๓ ฉบับ ซึ่งเป็นเงินจำนวนสูงมากยิ่งต้องใช้ความระมัดระวังตรวจสอบเป็นพิเศษทั้งก่อนที่จะยอมจ่ายเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างนั้นมีการเจรจาต่อรองกันโดยชัดเจนแล้ว ดังปรากฏจากที่จำเลยที่ ๑๔ มีหนังสือในนามจำเลยที่ ๑๓ ยืนยันว่าได้ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ และมีความมั่นใจในความสามารถของจำเลยที่ ๔ บริษัทจำเลยที่ ๑๓ ได้ตรวจสอบรอบคอบพอสมควรแล้ว ตามเอกสารหมาย จ.๒๔๘ พฤติกรรมจำเลยที่ ๑๔ เชื่อว่าจำเลยที่ ๑๔ รู้ข้อเท็จจริงว่าเป็นการจ่ายเงินเพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างนั้นได้ เมื่อมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ อันเป็นกระบวนการเรียกรับเงินโดยมิชอบ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๔ มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเช่นเดียวกับจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคลด้วย

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) การที่จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ นั้น เป็นการกระทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการแต่ละรายต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน จึงเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๑๑ กรรม จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหา

มาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ กรณีจำเลยที่ ๔ รวม ๑๑ กรรม และกรณีจำเลยที่ ๘ รวม ๑๑ กรรม เช่นกัน สำหรับจำเลยที่ ๕ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๒ ถึงข้อ ๒.๖ รวม ๕ กรรม ส่วนจำเลยที่ ๖ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ รวม ๑๑ กรรม สำหรับจำเลยที่ ๗ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ ข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๙ รวม ๘ กรรม ส่วนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๗ โดยจำเลยที่ ๙ จำนวน ๑ กรรม และจำเลยที่ ๑๒ จำนวน ๑ กรรม สำหรับจำเลยที่ ๑๐ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ

ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๙ จำนวน ๑ กรรม สำหรับจำเลยที่ ๑๑ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑ จำนวน ๑ กรรม ส่วนจำเลยที่ ๑๓ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๑๑ จำนวน ๑ กรรม สำหรับจำเลยที่ ๑๔ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ ตามฟ้องข้อ ๒.๗ และข้อ ๒.๑๑ รวม ๒ กรรม ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑๔ เคยรับโทษจำคุกมาก่อน และพฤติการณ์แห่งการกระทำในส่วนที่เกี่ยวกับจำเลยที่ ๑๔ สมควรรอการลงโทษ

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่

เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีสองสำนวนนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ นั้น จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จำเลยที่ ๔ กับที่ ๖ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๑ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยได้เงินมาและได้ให้เงินในการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยได้เงินมาจากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ กิจการร่วมค้าพีซีซี นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยได้เงินมาจากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ และที่ ๘ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยโจทก์ขอให้ริบ ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏตามทางไต่สวนว่ามีการได้เงินสดจากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้รับเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท รวมสองจำนวนเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยได้เงินมาจากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยได้เงินมาจากการกระทำความผิดจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่ง

หน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ กับที่ ๖ ถึงที่ ๙ ที่ ๑๒ และที่ ๑๔ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ ถึงที่ ๘ ได้เงินมาจากการกระทำความผิด และจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๒ และที่ ๑๔ ได้ให้เงินในการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ ถึงที่ ๘ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยได้เงินมาจากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าดังกล่าวเป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับ บริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และได้ทำสัญญาร่วมกับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ ก่อนหน้านั้นเมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ ก่อนหน้านั้นเมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ ติดต่อนางชดช้อยเรียกค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ หลังจากมีการอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน แจ้งโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่การเคหะแห่งชาติ และขอรับเงินค่าที่ดินเป็นเงินจำนวน ๓๕๗,๖๙๗,๒๐๐ บาท วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่

๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ กับที่ ๖ และที่ ๘ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยได้เงินมาจากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ นั้น จำเลยที่ ๑ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนจำเลยที่ ๔ ที่ ๖ ที่ ๘ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ได้เงินมาจากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ อีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๒,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินสดที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงิน ๒ จำนวนนี้ก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลมีจึงอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม ข้อเท็จจริงย่อมฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน

๑,๔๑๒,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น

ในการริบเงินและต้องคืนเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่า การติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๔๑๒,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๘๕๒,๑๙๗,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๑๔๕,๒๖๗,๐๐๐ บาท สำหรับจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ โจทก์มิได้มีคำขอให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าและแม้จำเลยดังกล่าวอาจต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญา แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยดังกล่าวได้มอบเงินที่ใช้ในการกระทำความผิดแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ กับพวกไปแล้ว ประกอบพฤติการณ์ต่าง ๆ คดีนี้ เช่น ผู้ประกอบการอื่นที่มอบเงินแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ กับพวกมิได้ถูกดำเนินคดี จึงเห็นสมควรไม่กำหนดให้ต้องชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่า

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำคุกกระทงละ ๙ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๙๙ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๑๔ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่

๑ ในการกระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ จำคุกจำเลยที่ ๔ กระทงละ ๖ ปี รวม ๑๑ กระทงเป็นจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๖๖ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้วคงจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๑ (๓) ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ. ๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ. ๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำคุกจำเลยที่ ๕ กระทงละ ๔ ปี รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๒๐ ปี ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม. ๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำคุกจำเลยที่ ๖ กระทงละ ๔ ปี รวม ๑๑ เป็นจำคุก ๔๔ ปี จำคุกจำเลยที่ ๗ กระทงละ ๔ ปี รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ปรับจำเลยที่ ๘ กระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทงเป็นปรับ ๒๗๕,๐๐๐ บาท ปรับจำเลยที่ ๙ เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท จำคุกจำเลยที่ ๑๐ มีกำหนด ๔ ปี นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๐๗๖/๒๕๖๓ ของศาลอาญา นั้น คดีดังกล่าวศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ ๒๔ จึงไม่อาจนับโทษต่อได้ ปรับจำเลยที่ ๑๑ ที่ ๑๒ และที่ ๑๓ รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท หากจำเลยที่ ๘ ที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ และที่ ๑๓ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมาย

อาญา มาตรา ๒๙ ส่วนจำเลยที่ ๑๔ ให้จำคุกกระทงละ ๔ ปี และปรับกระทงละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทงเป็นจำคุก ๘ ปี และปรับ ๔๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ให้รอการลงโทษมีกำหนด ๓ ปี หากจำเลยที่ ๑๔ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙, ๓๐ กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๒,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนจนกว่าจะชำระเสร็จ ดังนี้ ให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน๑,๔๑๒,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยจำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๘๕๒,๑๙๗,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๑๔๕,๒๖๗,๐๐๐ บาท ไม่ริบเงินตามฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓.

นายประทีป ดุลพินิจธรรมา

(อม.๒๗)
ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๒/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	อัยการสูงสุด	โจทก์
	นายวัฒนา เมืองสุข ที่ ๑	
	นายมานะ วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๒	
	นายพรพรหม วงศ์พิวัฒน์ ที่ ๓	
	นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร ที่ ๔	
	นางสาวรัตนา แซ่เฮ้ง ที่ ๕	
	นางสาวกรองทอง วงศ์แก้ว ที่ ๖	
	นางสาวรุ่งเรือง ขุนปัญญา ที่ ๗	
	บริษัทเพรซิเดนท์ อะกริ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ ๘	
	บริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (เดิมชื่อ บริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด) ที่ ๙	จำเลย

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ ในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๙ และเรียกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ ในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ ๑๐ ถึงที่ ๑๔ ตามลำดับ

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า ข้อ ๑ การเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ เป็นพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๓ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ รวมทั้งออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ การบริหารงาน การจัดทำโครงการของการเคหะแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงได้ รวมทั้งทำกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมอบหมาย จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำเลยที่ ๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์คนก่อนหน้า จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และ

จำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ กับที่ ๑๓ ต่อมาจำเลยที่ ๙ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด

ข้อ ๒ คดีนี้ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลกำหนดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพื่อสร้างบ้านราคาประหยัดสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยมอบให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ มีเป้าหมาย ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย กำหนดวงเงินลงทุนหน่วยละไม่เกิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบ้านและที่ดินไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท และค่าบริหารจัดการทั้งปวงที่เหมาให้การเคหะแห่งชาติอีก ๕๐,๐๐๐ บาท โดยการเคหะแห่งชาติกู้เงินจากธนาคาร มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน มีการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ ๒ ลักษณะ คือ ๑. จ้างก่อสร้างบนที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ๒. จ้างเหมาเบ็ดเสร็จให้ผู้ประกอบการหาทั้งที่ดิน ออกแบบคำนวณราคาและก่อสร้าง แล้วนำมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติทั้งโครงการ ซึ่งขณะนั้นการเคหะแห่งชาติเน้นการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะที่ ๒ โดยมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน เมื่อมีการขายบ้านให้ลูกค้ารายใดแล้ว การเคหะแห่งชาติจะนำสิทธิตามสัญญาที่มีต่อผู้ซื้อไปขายให้ธนาคาร แล้วให้ผู้ซื้อผ่อนชำระค่าบ้านกับธนาคารต่อไป ส่วนการเคหะแห่งชาติจะนำเงินที่ได้ไปชำระหนี้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น

เมื่อระหว่างวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งสิบสี่ได้ร่วมกันกระทำความผิด สนับสนุนการกระทำความผิด โดยแบ่งแยกกันกระทำตามสถานะและอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ โดย

ร่วมมือกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นกรรมการการเคหะแห่งชาติและประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติกำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามเงื่อนไขที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ทั้งนี้โดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ต่อมาวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ยกเลิกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิมตามที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ โดยหลักเกณฑ์ใหม่มีสาระสำคัญกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการได้ กำหนดราคารับซื้อหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอ และทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง กำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า และการจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวน โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอโครงการได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ตามประกาศการเคหะ

แห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้กำหนดใหม่เป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” โดยจำเลยที่ ๑ สั่งการให้นำบันทึกนี้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติด้วย ต่อมาวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้ยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ ผลของการยกเลิกข้อ ๓ เดิม แล้วกำหนดใหม่ดังกล่าวเป็นการลดภาระ ลดเงื่อนไขของผู้ประกอบการอันเป็นการเอื้อประโยชน์และจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่จะเสนอหรือยืนยันเสนอโครงการ และส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอและการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการไว้ในราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขให้จัดทำการจองสิทธิล่วงหน้าก่อน สามารถนำโครงการเดิมมาเสนอขายให้การเคหะแห่งชาติได้ในราคาต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ราคาต่อหน่วยสูงกว่าเดิม) ทำให้การเคหะแห่งชาติได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อในราคาต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิมที่เคยตกลงราคากันไว้แล้ว การแก้ไขยกเลิกข้อ ๓ เดิมและใช้ข้อความใหม่ตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการดังกล่าว ส่วนนี้เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ โดยรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ อ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ ติดต่อในลักษณะข่มขืนใจ หรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้า มอบให้จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ แล้วจำเลยที่ ๑ จะให้จำเลยที่ ๒ เสนอชื่อผู้ประกอบการนั้นให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ อันถือเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบและโดยทุจริต ข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการ ให้มอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน และจำเลยที่ ๑ ยังรู้เห็นเป็นใจให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรซึ่งเป็นพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑ ร่วมมือกับจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ไปเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการในโครงการบ้านเอื้ออาทร เพื่อให้ผู้ประกอบการจ่ายเงินร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่เบิกล่วงหน้าเป็นการตอบแทนแก่จำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ อีกทางหนึ่ง แล้วจะได้รับอนุมัติโครงการให้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายราย ตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๑ ผ่านจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ ตามที่ถูกข่มขืนใจหรือจูงใจ และผ่านจำเลยที่ ๒ ตามที่เรียก ทำให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ กับผู้ประกอบการรายอื่นตามฟ้องข้อ ๒.๒, ๒.๓, ๒.๔, ๒.๕, ๒.๖, ๒.๘, ๒.๙ และ ๒.๑๐ ที่จ่ายเงินให้นั้น ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญาในโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

การกระทำของจำเลยที่ ๒ เป็นความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้อง เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชนผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นอีกฐานหนึ่ง

การกระทำของจำเลยที่ ๓ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ เป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การเคหะแห่งชาติ ประชาชน ผู้หนึ่งผู้ใด ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ เป็นพนักงานเรียก รับ

ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

การกระทำของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลประโยชน์มากขึ้นตามที่การเคหะแห่งชาติกำหนดเงื่อนไขใหม่ การร่วมมือกันเอาเงินที่เบิกล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการจากการเคหะแห่งชาติไปจ่ายให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ โดยทราบดีว่าเงินที่จ่ายไปนั้นย่อมไปถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบควบคุมและกำกับดูแลโครงการบ้านเอื้ออาทรที่จะใช้อำนาจผ่านการเคหะแห่งชาติ อนุมัติให้จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เข้าเป็นคู่สัญญาจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าพนักงานงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจ หรือจูงใจผู้อื่นให้มอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น และเป็นการสนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ ในการกระทำความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ โดยจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ กระทำการดังกล่าวเป็นความผิดต่างกรรม ต่างวาระกัน ดังนี้

ข้อ ๒.๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๑ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกันเพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๑๑ จนจำเลยที่ ๑๑ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๒ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และบริษัทดังกล่าว จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๓ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า พีซีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๔ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๕ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๖ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๐๒,๔๘๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมอบให้

หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๗ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และจำเลยที่ ๑๒ ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการดังกล่าวกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๘ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๙ เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท จากกิจการร่วมค้า ซินเทค ไมวาน ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๒.๑๐ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนบริษัทดังกล่าวได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

และ ข้อ ๒.๑๑ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รับเงินจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท จากจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ ในฐานะส่วนตัวและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน มอบให้หรือหามาให้ตามจำนวนที่ตกลงกัน เพื่อประโยชน์แก่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จนจำเลยที่ ๑๓ ได้เข้าทำสัญญาตามโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) อันเป็นเงินที่ให้แก่จำเลยที่ ๑ กับพวก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ เป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวกได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเป็นเงินที่จำเลยที่ ๑ กับพวก กับบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติกฎหมาย เหตุเกิดที่แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และส่งสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงจำเลยบางส่วน คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คณะกรรมการ คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่และพวกที่ยังไม่ได้ตัวมาฟ้อง มีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกล่าวหา จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่

อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๖, ๙๑, ๑๔๘, ๑๕๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖, ๑๑ นับโทษจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นับโทษจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และนับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และนับโทษต่อจากโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา กับขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท (ที่ถูก ๑,๔๑๕,๖๑๖,๐๐๐ บาท) ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒, ๔๓, ๔๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๓ หากจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวก ไม่สามารถส่งมอบ

เงินจำนวนดังกล่าวได้ เพราะสูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๘ กับพวกร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๔ ให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๑๐ รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ กรรมการของจำเลยที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ทราบโดยชอบแล้ว แต่ไม่มาศาลและออกหมายจับแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าจำเลยดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง จำเลยที่ ๖ ที่ ๗ ที่ ๑๑ และที่ ๑๒ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยดังกล่าวให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม

ระหว่างพิจารณาจำเลยที่ ๑๐ หลบหนี ศาลออกหมายจับจำเลยที่ ๑๐ แล้ว แต่ไม่ได้ตัวมาศาล จึงให้ไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยที่ ๑๐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ (๓)

พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประกอบกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า การเคหะแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อยู่ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดังกล่าว การ

บริหารงานของการเคหะแห่งชาติมีคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่วางนโนบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และมีอำนาจทำนิติกรรมในฐานะเป็นผู้แทนการเคหะแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ โดยมีอำนาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการในกรณีที่การเคหะแห่งชาติจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีให้การเคหะแห่งชาติ นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรีด้วย ตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๙ ว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ประกอบมติที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๘ ซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการอีก ๓ คน ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒๒

จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการการเคหะแห่งชาติ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการบ้านเอื้ออาทรพิจารณาความเหมาะสมการดำเนินงานของโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๓ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยจำเลย

ที่ ๑ มีหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๑๐๑/๒๘๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอยืมตัวจำเลยที่ ๓ เพื่อไปช่วยราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามเอกสารหมาย จ.๘๖ แฟ้ม ๑๕ โดยจำเลยที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี จำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๘ จำเลยที่ ๑๐ เคยเป็นเลขานุการของนายประชา มาลีนนท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก่อนหน้าที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง จำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย สำหรับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุนกับจำเลยที่ ๑๒ ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการร่วมค้าฯ ยื่นข้อเสนอเข้ารับดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร และจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๓

โครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยในรูปแบบของอาคารชุดและอาคารพักอาศัย ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และการเคหะแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ แบ่งเป็น ๕ ระยะ มีเป้าหมายก่อสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ หน่วย ขณะที่จำเลยที่ ๑ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี โครงการบ้านเอื้ออาทรดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๔ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยการยื่น

ข้อเสนอและรับซื้อโครงการถือปฏิบัติตามประกาศการเคหะแห่งชาติหลายฉบับ ตั้งแต่ฉบับลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนถึงลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอเป็นรายโครงการ มีสถานที่ดำเนินโครงการที่แน่นอน โดยไม่ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วยไม่เกิน ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ต่อรองราคาได้) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหนึ่งโครงการ ต้องวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาในแต่ละโครงการ การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ เฉพาะในส่วนของงานก่อสร้างโดยผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า ส่วนการจ่ายค่าที่ดินแบ่งจ่ายร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้ประกอบการโอนกรรมสิทธิ์ให้การเคหะแห่งชาติ และอีกร้อยละ ๔๐ แบ่งจ่ายตามงวดที่ผู้ประกอบการส่งมอบงาน โดยไม่มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และการเคหะแห่งชาติเป็นผู้ควบคุมงานเอง

ในระหว่างที่จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดยแต่งตั้งนายประสาน ตันประเสริฐ เป็นประธานกรรมการ จำเลยที่ ๒ และบุคคลอื่นอีก ๓ คน เป็นกรรมการ แทนประธานกรรมการและกรรมการเดิมที่ลาออกจากตำแหน่ง ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๘ เอกสารหมาย จ.๑๓๑ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๒ ต่อมาวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๐๐๗/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอีก ๓ คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการบ้านเอื้ออาทรก่อนเสนอคณะกรรมการการเคหะ

แห่งชาติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๒ แฟ้มที่ ๒ หน้า ๓ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ เข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารระดับสูงของการเคหะแห่งชาติ และมอบนโยบายให้การเคหะแห่งชาติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรหรือทีโออาร์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันใหม่

ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกสั่งการ ที่ พม. ๐๑๐๑/๓๙๖๖ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการในโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา ให้ทำสัญญาและวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติให้ยกเลิกและถือว่าเป็นผู้ไม่มาทำสัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่พิจารณาอนุมัติให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดใหม่ ในส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ยกเลิกโครงการโดยให้สิทธิผู้ประกอบการนำโครงการเดิมนั้นเสนอใหม่ได้โดยต้องวางหลักประกันร้อยละ ๕ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๖ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๓ การเคหะแห่งชาติจึงได้นำแนวทางตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการและที่ประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ แล้วมีมติเห็นชอบในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ครั้นวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ และเรื่อง การปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงจากทีโออาร์เดิมสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างโดยไม่ต้องระบุสถานที่ดำเนินการของโครงการที่แน่นอนได้ ต้องวางหลักประกันสำหรับข้อเสนอจัดทำโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการ กำหนดราคาซื้อต่อหน่วย ๔๒๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีการต่อรองราคา) การทำสัญญาต้องทำเป็นแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ต้อง

วางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง การจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าสัญญาที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยต้องวางหลักประกันเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้า การจ่ายเงินค่าที่ดินร้อยละ ๑๐๐ เมื่อผู้ประกอบการได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ มีการกำหนดราคาที่ดินสูงสุดเพื่อใช้ในการรับซื้ออาคารแต่ละประเภท และให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างบริษัทหรือวิศวกรที่การเคหะแห่งชาติให้ความเห็นชอบเป็นผู้ควบคุมงานแทนการเคหะแห่งชาติ โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรได้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความ ที่ พม. ๐๑๐๑/๔๐๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ขอให้การเคหะแห่งชาติยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การปิดรับข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยให้กำหนดใหม่ว่า ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่จะยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย และให้เสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติเพื่อถือเป็นมติ ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ การเคหะแห่งชาติจึงออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง เปลี่ยนแปลงรายละเอียดในการประกาศเปิดรับยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ยกเลิกข้อ ๓ เดิมซึ่งกำหนดว่า “ผู้ประกอบการที่ได้ยื่นข้อเสนอโครงการไว้ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของการ

เคหะแห่งชาติ หากโครงการที่เสนอได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ทำการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการ (Pre-sale) ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีการเปิดให้ประชาชนจองสิทธิโครงการล่วงหน้า (Pre-sale) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และหากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้รับซื้อโครงการแล้ว ผู้ประกอบการต้องทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติภายในกำหนด ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่การเคหะแห่งชาติแจ้งผลการอนุมัติรับซื้อโครงการให้ทราบ" โดยกำหนดใหม่ว่า "ข้อ ๓ ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอโครงการทุกรายต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย" ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๒

มีผู้ประกอบการหลายรายยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑๑ ราย ได้แก่ จำเลยที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ บริษัทเพาเวอร์ไลน์เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าพีซีซี กิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี บริษัทไชน่าสเตท คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้าซินเทคไมวาน และบริษัทเดวาพร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างแล้วเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ และได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติ ยกเว้นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และกิจการร่วมค้า

ซินเทคไมวานเนื่องจากไม่ได้ขอเบิก เกี่ยวกับการรับเงินจากผู้ประกอบการ จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ ๑๑ ราย ตามฟ้องเป็นเงิน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙ คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ได้รับหนังสือร้องเรียนว่า จำเลยที่ ๑ กับพวก กระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับสินบนค่าอนุมัติจำนวนหน่วยก่อสร้างในโครงการบ้านเอื้ออาทร จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสิบสี่แล้ว คตส. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของจำเลยทั้งสิบสี่มีมูลเป็นความผิดตามข้อกล่าวหา แล้วส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นมายังโจทก์พิจารณา โจทก์พิจารณาแล้วยื่นฟ้องจำเลยทั้งสิบสี่เป็นคดีทั้งสองสำนวนนี้ จำเลยที่ ๔ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยที่ ๔ กับที่ ๕ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑๔ และที่ ๑๑ ตามลำดับในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และจำเลยที่ ๑๐ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ ของศาลอาญา และเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ฟ้องโจทก์ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการนำโครงการเดิมที่การเคหะแห่งชาติรับซื้อไว้ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท มาขายให้การเคหะแห่งชาติในราคาหน่วยละ

๔๒๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่า มีผู้ประกอบการรายใดบ้างที่ได้รับประโยชน์ และที่ฟ้องบรรยายว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นเป็นใจนั้น ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ มีการกระทำใดที่เป็นการรู้เห็นเหตุการณ์และให้ความร่วมมือด้วยจึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) กับจำเลยที่ ๔ ให้การต่อสู้ว่า ฟ้องกล่าวอ้างอย่างลอย ๆ ไม่มีหลักฐานหรือรูปถ่ายแสดงว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงอย่างไร นั้น เห็นว่า การดำเนินคดีในระบบไต่สวนเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องตรวจคำฟ้องว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ในชั้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องอย่างไรก็ชอบที่จะแถลงเพื่อให้ศาลสั่งให้โจทก์ชี้แจงข้อหานั้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดแห่งคำฟ้องจนจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจได้ดี แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ กลับให้การปฏิเสธต่อสู้คดีในทันทีโดยมิได้แถลงว่าตนเองไม่เข้าใจคำฟ้องในส่วนใด อันแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ เข้าใจข้อหาแห่งคำฟ้องดีแล้ว นอกจากนี้ในส่วนข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ นั้น ข้ออ้างตามฟ้องโจทก์จะมีพยานหลักฐานอย่างไรและเพียงพอให้รับฟังว่าจำเลยที่ ๔ กับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ มีนิติสัมพันธ์หรือสนิทสนมกันจริงหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องพิจารณารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรต่อไป จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ไม่อาจยกปัญหาความชอบด้วยกฎหมายของฟ้องโจทก์ในส่วนนี้ขึ้นอ้างได้ ฟ้องโจทก์จึงบรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และมาตรา ๒๖

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยที่ ๒ ให้การต่อสู้ว่า ในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาความผิดฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๖ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ในความผิดฐานนี้ เห็นว่า การแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบมีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำใดที่อ้างว่าเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจพอที่จะต่อสู้คดีได้ จึงไม่จำต้องระบุอ้างอิงถึงกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทุกบททุกมาตราหรือทุกกระทงความผิด โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่เสร็จสิ้น เพราะอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะทำงานร่วมได้ประชุมหาข้อยุติอย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าว รวมทั้งมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานของผู้แทนอัยการสูงสุดกับผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จนไม่มีข้อโต้แย้งกันและได้ข้อยุติแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสิบสี่ ตามเอกสารหมาย จ.๓๓๕ ถึง จ.๓๕๐ แฟ้มที่ ๓๕ หน้า ๙๓๙ ถึง ๙๙๑ จ.๓๕๒ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๖๐๘ ถึง ๗๑๐ และ จ.๓๕๓ แฟ้มที่ ๓๘ หน้า ๗๑๑ ถึง ๙๓๑ อัยการสูงสุดซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ย่อมมีอำนาจฟ้อง ที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้ว่า การบันทึกถ้อยคำพยานในชั้น

คตส. มีพิรุธไม่น่าเชื่อถือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องดำเนินการไต่สวนพยานบุคคลนั้นใหม่ นั้น เห็นว่า การไต่สวนพยานเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะไต่สวนบุคคลใดเป็นพยานก็ได้ และหากเห็นว่าข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้วก็ไม่จำต้องเรียกพยานมาทำการไต่สวนอีก จึงไม่มีผลทำให้การไต่สวนเสียไป และที่จำเลยที่ ๓ ให้การต่อสู้อีกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีการลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๓ จึงเท่ากับไม่มีการสอบสวนในข้อหาความผิดตาแก่จำเลยที่ ๓ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๘๑๐-๘๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ว่า การกระทำของจำเลยที่ ๓ มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา ให้แจ้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อนำไปรวมกับสำนวนของ คตส. ที่ได้รับไว้แล้วต่อไป ตามเอกสารหมาย จ.๒๕๒ แฟ้มที่ ๓๔ หน้า ๕๘ ถึง ๖๐ ข้ออ้างของจำเลยที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า การดำเนินโครงการบ้านเอื้ออาทรมีการข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการให้นำเงินมามอบให้เพื่อให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติให้เข้าเป็นคู่สัญญากับการเคหะแห่งชาติตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ และจำเลยที่ ๔ ได้กระทำความผิดดังกล่าวหรือไม่ ในปัญหานี้ ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนได้ความว่า การเคหะแห่งชาติได้ออกประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้บังคับแทนประกาศฉบับเดิม โดยหลักเกณฑ์ใหม่กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นข้อเสนอขอจำนวนหน่วยก่อสร้างได้แม้ยังไม่มีที่ดิน ทำสัญญาแบบหนึ่งสัญญาต่อหลายโครงการ (สัญญากรอบหน่วย/โควตา) ผู้ประกอบการต้องวางหลักประกันการเสนอโครงการร้อยละ ๕ ของมูลค่าโครงการที่เสนอกับวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาร้อยละ ๕ ของมูลค่า

งานตามสัญญา และการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินค่าที่ดินเต็มจำนวนให้ผู้ประกอบการในวันโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การเคหะแห่งชาติ เห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้แม้จะอ้างว่าเป็นนโยบายเพื่อแก้ปัญหาความล่าช้าของโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสเป็นช่องทางนำไปสู่การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างซึ่งอนุมัติหน่วยก่อสร้างจำนวนมากได้โดยเร็ว อีกทั้งการให้เบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างโดยวางหลักประกันเท่ากับจำนวนที่ขอเบิกล่วงหน้าก็เป็นเหตุอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเจรจาต่อรองจูงใจให้ผู้ประกอบการนำเงินที่เบิกล่วงหน้ามาจ่ายให้ได้ ซึ่งการนำเงินเบิกจ่ายล่วงหน้ามาจ่ายภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติหน่วยแล้วก็ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการตามฟ้องทั้งหมดต่างตกลงยอมรับได้ จึงมิได้ผิดปกติวิสัยของกิจการประเภทนี้อันจะเป็นข้อพิรุธสงสัยดังที่จำเลยที่ ๑ อ้าง อย่างไรก็ตาม ทางไต่สวนก็ได้ความจากนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการฝ่ายการจัดซื้อจัดหาบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พนักงานบริษัทไชน่าหัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด นายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความทำนองเดียวกันว่าข้อเท็จจริงเป็นที่รู้กันทั่วไปในหมู่ผู้ประกอบการหรือนายหน้าค้าที่ดินว่า หากต้องการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการและคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็จะต้องจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งที่มาของเรื่องนี้ได้ความจากนางอาภรณ์ จันทรา ผู้ปฏิบัติงานเลขานุการผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ เบิกความประกอบบันทึกคำให้การต่อ คตส. ว่า เมื่อประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์มาขอเอกสารเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร พร้อม

ทั้งแจ้งว่าตนเป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นทีมงานที่ปรึกษาของจำเลยที่ ๑ นางอาภรณ์ได้นำเรียนนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติทราบ และได้ติดต่อสอบถามไปยังจำเลยที่ ๓ ทีมงานหน้าห้องจำเลยที่ ๑ เพื่อขอทราบในเรื่องนี้ ซึ่งจำเลยที่ ๓ แจ้งว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอ เนื่องจากจำเลยที่ ๕ เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ เช่นเดียวกัน แม้ขณะเบิกความนางอาภรณ์จำรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้ก็ไม่เป็นข้อพิรุธจนถึงกับรับฟังไม่ได้ ดังนี้ หากไม่มีกระบวนการวางแผนอ้างสถานะที่ปรึกษารัฐมนตรีเพื่อเรียกรับเงินก็น่าจะต้องมีการปฏิเสธอย่างชัดแจ้งและห้ามมิให้มีการส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการแก่จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก แต่ข้อเท็จจริงได้ความตามคำเบิกความของนายสุพจน์ มัฆวิบูลย์ และนายสรวุฒิ ตังกาพล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติว่า ได้มีการส่งเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถึงจำเลยที่ ๔ หลายครั้ง โดยระบุว่าเรียนที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายอภิชาติ จันทร์สกุลพร) ตามเอกสารหมาย จ.๑๓๙ ถึง จ.๑๔๕ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๖ ถึง ๒๒ แม้เอกสารดังกล่าวจะไม่มีการส่งตามระเบียบงานสารบรรณของทางราชการ และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยเข้าร่วมประชุมด้วยก็ตาม แต่การจัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นในหน้าที่งานเช่นนี้ได้ ไม่ว่าจะโดยนายสรวุฒิหรือนายสุพจน์เป็นผู้สั่งการก็ตาม ย่อมมีผลเป็นการแสดงออกให้ทราบกันทั่วไปตั้งแต่บุคลากรภายในของการเคหะแห่งชาติไปจนถึงผู้ประกอบการภายนอกว่าจำเลยที่ ๔ เป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรี ดังปรากฏข้อเท็จจริงจากนายสุวิเชียร เกื้อวันชัย นายสุรเชษฐ์ ผ่องนัยเลิศ นายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นผู้บริหารของผู้ประกอบการตามฟ้องต่อไปว่า เงินที่จ่ายแก่จำเลยที่ ๔ เป็นการตอบแทนเพื่อดำเนินการผลักดันให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยเฉพาะ พยานโจทก์เหล่านี้แม้จะมีการกัน

เป็นพยาน แต่ก็มิได้มีการบังคับขู่เข็ญให้ต้องให้การตามแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งคำเบิกความดังกล่าวมีรายละเอียดเป็นขั้นตอนอยู่มากและสอดคล้องเชื่อมโยงกันจึงน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ และความข้อนี้นางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดา รักจันทร์ พนักงานของจำเลยที่ ๑๑ ต่างเบิกความสอดคล้องกันว่า เงินที่จ่ายได้รับแจ้งว่าเป็นเงินสินบนหรือเงินสำหรับจ่ายผู้บริหารการเคหะแห่งชาติ ซึ่งไม่มีใบเสร็จรับเงินจึงต้องลงบันทึกบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม เหตุที่ต้องสั่งจ่ายเช็คแยกเป็นฉบับละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังปรากฏข้อเท็จจริงอีกว่าเมื่อผู้ประกอบการตกลงที่จะจ่ายเงินตอบแทนแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกราย ซึ่งหากไม่มีผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างร่วมอยู่ในขบวนการนี้ด้วยแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดผลแน่นอนถึงขนาดนี้ได้ และแม้ขณะเกิดเหตุยังคงมีหน่วยก่อสร้างเหลืออยู่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๔ อ้างก็ตาม แต่หากผู้ประกอบการโดยเฉพาะรายใหญ่ไม่ยินยอมจ่ายเงินก็จะมีปัญหาข้อขัดข้องจนไม่ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งจะเห็นได้จากที่นายสุรเชษฐ์และนายสุวิเชียรต่างเบิกความยืนยันว่า เดิมไม่ได้รับอนุมัติ แต่เมื่อตกลงกับจำเลยที่ ๔ แล้ว ก็ได้รับอนุมัติทั้งหมด นอกจากนั้น ภายหลังจากผู้ประกอบการจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ ไปแล้ว เงินจำนวนนี้สุดท้ายแล้วได้นำไปกระจายเข้าบัญชีของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้ใช้บัญชีเงินฝากนั้นเพื่อนำฝากและเบิกถอนเป็นเงินสดออกไปทำให้ยากแก่การติดตามตรวจสอบได้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่า การดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายจำเลยที่ ๑ มีการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการนำเงินมามอบให้เป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง ซึ่งการดำเนินการมีลักษณะเป็นการร่วมกันกระทำเป็นขบวนการอย่างมีระบบอันเป็นความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นจริง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยทั้งสิบสี่กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนได้ความว่า กรณีฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ หลังจากประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว จำเลยที่ ๑๑ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ พิจารณาสั่งการผ่านจำเลยที่ ๓ เกี่ยวกับจำนวนหน่วยก่อสร้างของจำเลยที่ ๑๑ ให้ได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วยก่อสร้าง ๗,๕๐๐ หน่วย และเห็นชอบจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายให้จำเลยที่ ๑๑ หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๓ ให้แก่จำเลยที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๙ และวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวประเทือง ภิรมย์นก และนางสาววิชุดาหรือหญิง รักจันทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๑๑ ว่า พยานทั้งสองได้รับคำสั่งให้จัดทำเอกสารใบขออนุมัติการจ่ายเงินและใบสั่งจ่ายเงินของบริษัทจำเลยที่ ๑๑ จำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท นำไปลงบัญชีเป็นรายจ่ายต้องห้าม ต่อมาจำเลยที่ ๑๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๖๗๙๙๙ ถึง ๐๕๖๘๐๐๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขารัตนาธิเบศร์ เลขที่เช็ค ๐๕๙๕๕๗๓ ถึง ๐๕๙๕๖๐๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๔ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ แล้วโอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จากนั้นมีการโอนเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ รวมเป็นเงิน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายเสวก ศรีสุชาติ ประธานกรรมการบริษัท และนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย

รองประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติโดยมีที่ดินพร้อมจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรแต่ไม่ได้รับอนุมัติโดย การเคหะแห่งชาติอ้างว่าพื้นที่ไม่เหมาะสม นายสุรเชษฐจึงติดต่อกับจำเลยที่ ๑๑ บริษัทอิตาเลี่ยนไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และอีกหลายบริษัท บริษัทเหล่านั้นต่างแนะนำให้ไปติดต่อกับจำเลยที่ ๔ พยานทั้งสองจึงได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะช่วยผลักดันให้เกิดโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายในการผลักดันเป็นรายโครงการ โดยจะต้องชำระหลังจากที่บริษัทได้รับอนุมัติโครงการ ในการที่จะได้รับอนุมัติโครงการนั้นจำเลยที่ ๔ ให้นายสุรเชษฐประสานงานกับจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรจำนวนหน่วย ๔๐,๐๐๐ หน่วย แล้วจึงยื่นขอเบิกเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาและสั่งการให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกเป็นเงิน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าประกอบการให้ถ้อยคำของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๑ ถึง ๒๙ จากนั้นจำเลยที่ ๓ ได้แจ้งการเคหะแห่งชาติปฏิบัติ ครั้นวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้อนุมัติเงินล่วงหน้าตามที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ สั่งการโดยในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) แบ่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และงวดที่ ๓ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๘๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้น ๑,๖๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากได้รับเงินล่วงหน้างวดแรกแล้ว จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์นัดหมายและสอบถามติดตามเงินที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔ บริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) จึงสั่ง

จ่ายเช็คเงินสด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักรัชโยธิน ให้รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๘ ฉบับ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่ ๒ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๑๑ ฉบับ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๓ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ๗ ฉบับ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๖ ฉบับ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ ฉบับ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๗๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท รวมเงินตามเช็คทั้ง ๒๖ ฉบับ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท การที่นายสุรเชษฐนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๔ นั้น เฉพาะการมอบเช็คครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ มีจำเลยที่ ๕ อยู่ด้วย เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๖ จำนวน ๓๒,๙๙๑,๙๗๐ บาท และเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือโอนเข้าบัญชีบุคคลอื่น

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้าพีซีซี ได้ความจากบันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ประธานบริษัทกิจการร่วมค้าพีซีซี เอกสารหมาย จ.๖๔ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๐๐ ถึง ๑๑๓ ว่า เมื่อประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นายพิบูลย์ได้เข้าร่วมประชุมผู้ประกอบรายใหญ่กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ แจ้งผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมว่า บริษัทที่ประสงค์จะจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอัตราหน่วยละ ๑๑,๐๐๐ บาท และต้องวางหลักประกัน (BID BOND) หากผู้ประกอบการใดพร้อมที่จะรับข้อเสนอเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จะพิจารณาให้จำนวนหน่วยก่อสร้าง (โควตา) แก่ผู้ประกอบการ ให้ผู้ประกอบการรายนั้นยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการต่อการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๓ เป็นผู้ติดต่อประสานงาน ต่อมาประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์ ขอทราบว่ากิจการร่วมค้าพีซีซี จะชำระ

ค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร นายพิบูลย์ขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการ และได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ ต่อมาจำเลยที่ ๕ โทรศัพท์แจ้งนายพิบูลย์ว่า คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการที่ยื่นไว้แล้ว รวมจำนวน ๑๔,๕๗๓ หน่วย กิจการร่วมค้าพีซีซี ได้รับเงินล่วงหน้าจากการเคหะแห่งชาติหลายครั้ง ครั้งแรกวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และครั้งสุดท้ายวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙ เมื่อกิจการร่วมค้าได้รับเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามที่ตกลงไว้นายพิบูลย์จึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท กับให้นางสาวกมลรัตน์ อุดมสิทธิกุล บุตรนายพิบูลย์เป็นผู้สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท โดยนายพิบูลย์นำเช็คดังกล่าวไปมอบให้จำเลยที่ ๕ จากนั้นมีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีนายสุรพงษ์ กุลแพ จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๑๑๖,๔๕๗,๐๐๐ บาท แล้วโอนจากบัญชีจำเลยที่ ๗ ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ บางส่วน ตามคำให้การนางวนิดา บำรุงชีพ พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาศูนย์การค้าฟอร์จูนทาวน์ เอกสารหมาย จ.๑๑๗ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๒๓๓ ถึง ๓๔๐

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้าเอสเอสอี-พีเจดีซี มีนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ เป็นกรรมการ เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๔๘ นายนิมิตรได้ไปพบนางปิยะศิริ นาโคศิริ เลขานุการโครงการขนาดใหญ่ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นข้อเสนอจัดทำ

โครงการจำนวน ๔,๐๐๐ หน่วย เป็นโครงการรังสิต คลอง ๙ จำนวน ๑,๓๖๐ หน่วย และโครงการพัทยา (หนองปรือ) จำนวน ๒,๐๕๑ หน่วย ในระหว่างที่นายนิมิตรดำเนินการติดต่อการเคหะแห่งชาติได้ทราบว่าหากจะให้โครงการได้รับการอนุมัติหน่วยจะต้องติดต่อจำเลยที่ ๔ นายนิมิตรจึงไปพบจำเลยที่ ๔ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ หลังจากนั้นจำเลยที่ ๕ เป็นผู้ประสานงานและต่อรองค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการ ในที่สุดกรรมการของกิจการร่วมค้าฯ สามารถต่อรองค่าใช้จ่ายจากหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นหน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท เมื่อตกลงค่าใช้จ่ายได้แล้ว คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการซึ่งมีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานก็ได้เห็นชอบจำนวนหน่วยให้กิจการร่วมค้าฯ ดำเนินงานได้ ๔,๐๐๐ หน่วย วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ ต่อมาการเคหะแห่งชาติเสนอจำนวนหน่วยพร้อมด้วยจำนวนเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ พิจารณา จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ เห็นชอบกับจำนวนหน่วยและจำนวนเงินที่ขอเบิกล่วงหน้าแล้วจึงแจ้งนางอาภรณ์ จันทรา ว่า ให้กิจการร่วมค้าฯ เบิกเงินล่วงหน้าเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับจำนวนหน่วย ๔,๐๐๐ หน่วย สำหรับที่ดินเพื่อทำโครงการ กิจการร่วมค้าฯ ได้ซื้อจากหม่อมราชวงศ์ทรงเทวัญเทวกุล และหม่อมหลวงกนิษฐา เทวกุล ครั้นต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าฯ ได้เสนอรูปเล่มโครงการต่อนางปิยะศิริ ต่อมาอีกประมาณ ๓ วัน คณะกรรมการสรรหาที่ดินที่มีนายพิทยา เจริญวรรณ รองผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ และนางปิยะศิริ กับคณะกรรมการสรรหาที่ดินจึงไปดูที่ดินที่จะใช้ทำโครงการบ้านเอื้ออาทร รังสิต คลอง ๙ และเห็นว่าเหมาะสม ก่อนที่จะมีการจ่ายเงินล่วงหน้า จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดขอเงินจำนวนแรกก่อน วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรและนายจอห์นริน ผู้จัดการฝ่ายการเงินของบริษัทพีเจดีซี จำกัด เดินทางไปพบจำเลยที่ ๕ ที่โรงแรมดิ เอมเมอรัลด์ และมอบเงินให้จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นการเคหะแห่งชาติจ่ายเงิน

ล่วงหน้า ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๓,๒๑๔,๙๕๓.๒๓ บาท และครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐,๒๗๔,๙๕๓.๒๗ บาท เมื่อได้รับเงินล่วงหน้าแต่ละจำนวนแล้ว จำเลยที่ ๕ ติดตามทวงถามเงินส่วนที่เหลือจากนายนิมิตรหลายครั้ง วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายนิมิตรสั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๑๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วถอนเงินสดไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ สำหรับเงินส่วนที่เหลือเมื่อกิจการร่วมค้าฯ ได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๕ ได้เร่งรัดให้นายนิมิตรรีบชำระเงินส่วนที่เหลือให้ครบถ้วนตามที่ตกลง นายนิมิตรจึงได้ให้นางสาวมาริสา ทิพย์วังเมฆ ภรรยาของตนซึ่งเป็นกรรมการบริษัทเอสเอสอี จำกัด ออกเช็คเงินสด ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๒๑,๖๓๐,๐๐๐ บาท แล้วนายนิมิตรนำเช็คไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ที่ห้องประชุมของบริษัทจำเลยที่ ๘ โดยแจ้งจำเลยที่ ๕ ว่า เงินยังไม่เข้าบัญชี แต่ต้องออกเช็คให้ก่อนตามที่เร่งรัด ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ นางสาวมาริสาแจ้งนายนิมิตรว่ามีเงินเข้าบัญชีของตนแล้ว ๒๘,๓๑๔,๐๐๐ บาท นายนิมิตรจึงโทรศัพท์บอกจำเลยที่ ๔ ให้นำเช็คขึ้นเงินได้ เช็คฉบับดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเงินฝากจำเลยที่ ๖ หลังจากนั้นวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ ถอนเงินจากบัญชี ๓ รายการ คือ

รายการที่ ๑ ถอนเงินสด ๘๗๘,๙๒๒ บาท รายการที่ ๒ ถอนเงินไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๑๐,๘๕๔,๒๒๘ บาท และรายการที่ ๓ ถอนเงินไปชำระหนี้เพื่อโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ ๔ จำนวน ๙,๘๙๖,๘๕๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตทฯ

ว่า บริษัทไชน่า สเตทฯ มีประสบการณ์ดำเนินงานก่อสร้างงานโครงการของหน่วยงานราชการ เช่น สะพานพระราม ๘ และศาลาว่าการกรุงเทพมหานครแห่งที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ บริษัทได้ยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ ต่อมาจำเลยที่ ๖ โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ หลังจากนั้นปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัท จำเลยที่ ๖ ขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานจึงนำเรื่องเข้าที่ประชุมของบริษัทและเห็นว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไปที่ประชุมจึงให้ต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย และถือเป็นค่าที่ปรึกษาโครงการ โดยจะจ่ายเมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จากนั้นพยานจึงติดต่อจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ อีกหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๙ บริษัทได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๓๐,๐๐๐ หน่วย ในการอนุมัติเบิกเงินล่วงหน้า เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ได้พิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าให้แก่บริษัทจำนวนแรกเป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทได้ขอเบิกเงินล่วงหน้า ๕ ครั้ง หลังจากนั้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติจ่ายเงินล่วงหน้าเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนเพชรบุรีตัดใหม่ รวมเงินล่วงหน้าที่ได้รับเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทุกครั้งจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์แจ้งให้ทราบก่อนว่า การเคหะแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าแล้ว ให้เตรียมรับเงินจากการเคหะแห่งชาติ กับให้จ่ายเงินตามที่ตกลงกันไว้ เมื่อบริษัทได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙ จึงได้สั่งจ่ายเช็คเงินสด จำนวน ๘ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๖ เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโอนต่อเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ และไปเข้าบัญชีจำเลยที่

๔ และที่ ๘ บางส่วน เช็คส่วนที่เหลือจำนวน ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีของบุคคลอื่น ๓ บัญชี ซึ่งมีการทยอยเบิกถอนเป็นเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี ตามคำให้การนายหลิน ชิง ฉาง เอกสารหมาย จ.๗๖ แฟ้มที่ ๑๕ หน้า ๑ ถึง ๙๐ และคำให้การนางไพลิน เนียรภาค เอกสารหมาย จ.๔๐ แฟ้มที่ ๘ หน้า ๗ ถึง ๑๔

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ความตามบันทึกคำให้การของนายหยาง จิน เหลียง เอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ ว่า นายหยาง จิน เหลียง เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท มอบหมายให้นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ในชั้นแรกติดต่อนางอัศฎาพร ดีสนิท เป็นนายหน้าหาที่ดินทำโครงการและยื่นเสนอโครงการแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาทราบจากผู้ประกอบการอื่นว่า หากจะยื่นใหม่ให้ติดต่อจำเลยที่ ๔ จึงจะได้รับอนุมัติ เมื่อปลายปี ๒๕๔๘ นายสุวิเชียรได้ไปพบจำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท นายสุวิเชียรตอบตกลง และจะชำระหลังจากการเคหะแห่งชาติรับซื้อโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว การเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ ซึ่งเป็นการสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ กับวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ โดยจำเลยที่ ๕ เป็นผู้รับเช็คไปด้วยตัวเอง โดยเช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๑ ฉบับ เป็นเงิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๐ ฉบับ เข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เป็นเงิน ๑๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท

ต่อมาบริษัทไชน่า หัวฟงฯ สั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเช็คไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ เงินจำนวนนี้ได้ความจากทางไต่สวนว่า การเคหะแห่งชาติสั่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัทดังกล่าว ๓ ครั้ง โดยสั่งจ่ายเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินก่อนที่จะมีประกาศการเคหะแห่งชาติ เรื่อง ยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ประกอบกับการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการของบริษัทไชน่า หัวฟงฯ ๑ โครงการ คือ โครงการสมุทรสาคร ๒ (คลองสี่วาพาสวัสดิ์) รวม ๑,๒๔๔ หน่วย ทำสัญญาจริง ๑,๒๒๘ หน่วย ในการจ่ายเงินตามจำนวนหน่วยที่ได้รับอนุมัติไปแล้วนั้น บริษัทไชน่า หัวฟงฯ ได้สั่งจ่ายเช็คธนาคารแห่งประเทศจีน สาขากรุงเทพ จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปให้แก่จำเลยที่ ๕ แล้ว ซึ่งข้อนี้องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า คงฟังได้ความเพียงว่ามีการนำเช็คจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับจำนวนหน่วยที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ตกลงกับนายสุวิเชียรเพื่อผลักดันโครงการจึงรับฟังไม่ได้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นการจ่ายเพื่อตอบแทนตามข้อตกลง

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ ได้ความจากคำเบิกความของนายตัน เต็ง ฉ่าย กรรมการของจำเลยที่ ๑๒ ว่า จำเลยที่ ๑๒ กับจำเลยที่ ๙ ทำสัญญาร่วมทุน เพื่อดำเนินกิจการค้าภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้าบริษัทไทย เฉน หยู อินเตอร์เนชั่นแนล คอนสตรัคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย)” เพื่อดำเนินการค้าเกี่ยวกับโครงการบ้านเอื้ออาทร โดยเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารโอเวอร์ซี ไชนิส แบงก์กิ้ง

คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขากรุงเทพ ถนนพระราม ๔ เลขที่บัญชี ๑๐๘๔๔๙๑๐๑๐ ได้ความจากทางไต่สวนว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับการติดต่อจากจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ให้เป็นที่ปรึกษาและจัดหาที่ดินในการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร เนื่องจากเคยยื่นข้อเสนอแล้วแต่โครงการไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมากิจการร่วมค้าฯ ยื่นคำเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) โครงการบ้านเอื้ออาทรตลาดไท (ซอยเทพกุญชร ๓๔) และโครงการบ้านเอื้ออาทรลาดหลุมแก้ว และได้รับอนุมัติรวม ๖,๕๐๐ หน่วย หลังจากกิจการร่วมค้าดังกล่าวได้รับอนุมัติผ่านโครงการบ้านเอื้ออาทรลำลูกกา (คลอง ๓) แล้ว จึงได้เสนอเรื่องต่อการเคหะแห่งชาติเพื่อขอเบิกเงินล่วงหน้า ต่อมาวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้เสนอจำนวนเงินอุดหนุนที่แต่ละบริษัทขอเบิกเงินล่วงหน้า ในการนี้ จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจำนวนเงินล่วงหน้าที่แต่ละบริษัทจะขอเบิกได้โดยกิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับการอนุมัติให้เบิกเงินล่วงหน้าจำนวน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติได้พิจารณาเห็นชอบเงินจำนวนดังกล่าว กิจการร่วมค้าจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ ได้รับเงินล่วงหน้าตามที่ขอเบิก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เป็นเช็ค ๒ ฉบับ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท และครั้งที่ ๒ เป็นเช็ค ๑ ฉบับ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินล่วงหน้าทั้งสิ้นเป็นเงิน ๒๗๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท หลังจากรับเงินล่วงหน้าครั้งที่ ๑ แล้ว จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ โดยจำเลยที่ ๑๔ กับนายลาว ซี ฮุง ร่วมกันลงนามสั่งจ่ายเช็คเงินสดจำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวมีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และฉบับที่สอง ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท มีการนำไปเรียกเก็บเข้า

บัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วโอนต่อไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ รวมเป็นเงิน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๖๗ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๑๓๘ และ ๑๓๙

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ได้ความจากนายคีรี กาญจพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทว่า บริษัทมอบหมายให้นายรังสิน กฤตลักษณ์ กรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบโครงการบ้านเอื้ออาทร ซึ่งการเคหะแห่งชาติจะปิดการรับซื้อโครงการภายในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ โดยได้ข้อมูลจากผู้ประกอบการรายอื่นว่า จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นกรรมการจำเลยที่ ๘ เป็นผู้กว้างขวางรู้จักกับผู้มีอำนาจในการเคหะแห่งชาติ ซึ่งสามารถผลักดันโครงการให้แก่บริษัทได้ ต่อมาประมาณต้นเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ นายรังสินจึงเดินทางไปบริษัทจำเลยที่ ๘ แต่วันดังกล่าวจำเลยที่ ๔ ไม่อยู่ นายรังสินจึงมอบนามบัตรไว้ ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๔ โทรศัพท์หานายรังสินสอบถามเรื่องโครงการบ้านเอื้ออาทร นายรังสินแจ้งว่าบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) จะยื่นเสนอโครงการบ้านเอื้ออาทร แต่ติดปัญหาการเคหะแห่งชาติปิดรับซื้อโครงการไปแล้ว จำเลยที่ ๔ แจ้งว่าสามารถให้คำปรึกษาครบวงจรได้แต่มีค่าใช้จ่าย โดยจะให้จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ไปพบพูดคุยในรายละเอียดรวมถึงค่าใช้จ่าย ต่อมาจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ เดินทางไปพบแจ้งว่าคิดค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐ หน่วย เป็นเงิน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายรังสินต่อรองลงเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจะชำระเมื่อการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการแล้ว จำเลยที่ ๖ และที่ ๗ นำเรื่องไปปรึกษาจำเลยที่ ๔ แล้วตกลงตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยจำเลยที่ ๔ แนะนำให้บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ทำหนังสือถึงนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ เพื่อขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และจัดทำแบบยื่นเสนอขอจัดทำโครงการ โดยจำเลยที่ ๗ รับเอกสารไปยื่นต่อการเคหะแห่งชาติ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

นายประสานได้บันทึกท้ายหนังสือของบริษัทถึงนางชวนพิศ ฉายเหมือนวงศ์ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพื่อโปรดพิจารณา แล้วนางชวนพิศมีบันทึกสั่งการให้นายสรวุฒิ ตังกาพล นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ พิจารณาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ อนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้างรวม ๒๐,๐๐๐ หน่วย และบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ โดยไม่ขอเบิกเงินล่วงหน้า หลังจากนั้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งนายรังสินว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยให้แก่บริษัทแล้วและขอรับเงินตามที่ตกลงกันไว้ ต่อมาวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๗ เดินทางไปที่บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) แจ้งให้สั่งจ่ายเช็คเงินสดแทนเช็คสั่งจ่ายระบุชื่อจำเลยที่ ๔ บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ๔ ฉบับ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ หลังจากบริษัทเข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติแล้ว บริษัทจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสดอีก ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้จำเลยที่ ๔ ครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ เช็คทั้ง ๓ ฉบับ นำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีจำเลยที่ ๗ จำนวน ๓๙,๙๖๗,๖๕๐ บาท บัญชีนางสุดา คุณจักร จำนวน ๕,๐๓๑,๙๕๐ บาท และบัญชีนางสาวเซฟอร์ร่า ซาลวาลา จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้ความจากคำเบิกความของนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ กรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ว่า กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน เป็นกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด กับบริษัทซินเทค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เคยร่วมดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ตามหลักเกณฑ์เดิม หลังจากมีประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ใช้บังคับแล้ว กิจการร่วมค้าฯ ได้ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร ๕๐,๐๐๐ หน่วย มีผู้โทรศัพท์ติดต่อ

นางชดช้อยแจ้งว่าต้องชำระค่าโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท ขณะนั้นบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการก่อสร้างจากประเทศอังกฤษ เอกอัครราชทูตอังกฤษไปพบจำเลยที่ ๑ ขอให้สนับสนุนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติหน่วยก่อสร้างให้กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน จำนวน ๕๐,๐๐๐ หน่วย โดยไม่ต้องชำระค่าโควตา และเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๙ กิจการร่วมค้าซินเทค ไมวาน ได้เข้าทำสัญญาร่วมดำเนินกิจการกับการเคหะแห่งชาติ สำหรับที่ดินจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๐ มาติดต่อนางชดช้อย เสนอที่ดินเพื่อใช้จัดทำโครงการโดยมีค่าดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ รับซื้อโครงการเป็นเงิน ๔๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท แต่นางชดช้อยปฏิเสธ จำเลยที่ ๑๐ แจ้งว่าจะไปเจรจากับนางสาวรุ่งทิพย์ จารุทรรศนกุล เจ้าของที่ดิน เพื่อให้ชำระค่าดำเนินการแทนบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด นางสาวรุ่งทิพย์ตกลงชำระค่าดำเนินการแทน โดยเงินจำนวนนี้จะนำไปให้จำเลยที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๐ เป็นค่านายหน้า หลังจากการเคหะแห่งชาติอนุมัติรับซื้อโครงการบ้านเอื้ออาทรสมุทรปราการ (บางนา) และชำระค่าที่ดินแล้ว นางชดช้อยได้สั่งจ่ายเช็ค ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ ระบุชื่อนายทรงศักดิ์ วิโรจน์ถาวรกิจ และนายจุลเกียรติ พงศ์เรืองรอง เป็นผู้รับเงินจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ตามที่จำเลยที่ ๑๐ แจ้ง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำเลยที่ ๑ นั้น นางชดช้อยได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๑ แจ้งให้นางชดช้อยชำระเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นางชดช้อยจึงสั่งจ่ายเช็คเงินสด ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มอบให้ผู้หญิงไม่ทราบชื่อมารับไป เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ จากนั้นวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๖ เป็นผู้รับมอบอำนาจทำรายการโอนเงินจากบัญชีดังกล่าวของจำเลยที่ ๗

ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ จำนวน ๓๙,๙๙๙,๘๕๐ บาท ตามคำให้การของนางอมลวรรณ สนธิสมบัติ พนักงานธนาคารกรุงไทย สาขาประตูน้ำ เอกสารหมาย จ.๑๑๑ แฟ้มที่ ๑๘ หน้า ๒๙๒ ถึง ๓๒๖

กรณีตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทว่า เดิมเมื่อปี ๒๕๔๘ บริษัทเดวาฯ ยื่นเสนอขอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรต่อการเคหะแห่งชาติ แต่ไม่ได้รับอนุมัติ นายจิรวัฒน์ทราบจากผู้ประกอบการต่างชาติว่า หากจะทำโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องติดต่อผ่านจำเลยที่ ๔ นายจิรวัฒน์จึงปรึกษากับกรรมการบริษัท กรรมการบริษัทเห็นชอบให้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ในการเจรจาเพื่อที่บริษัทจะต้องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้ไปเจรจาที่บริษัทด้วย ในชั้นแรกจำเลยที่ ๔ และที่ ๖ ต้องการเงินเป็นรายหน่วย หน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถต่อรองจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายลงเหลือหน่วยละ ๕,๘๐๐ บาท สำหรับการจ่ายเงินล่วงหน้า วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ ได้พิจารณาเรื่องเงินล่วงหน้าของบริษัทเดวาฯ และเพิ่มจำนวนเงินขึ้นจาก ๔๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวน ๔๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อจำเลยที่ ๑ เห็นชอบแล้ว จึงสั่งการให้การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงิน ปรากฏตามเอกสารการเบิกเงินล่วงหน้าท้ายคำให้การของนางอาภรณ์ จันทรา เอกสารหมาย จ.๔๒ แฟ้มที่ ๙ หน้า ๒๙ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติอนุมัติให้จ่ายเงินล่วงหน้าตามจำนวนเงินดังกล่าว วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติ จึงดำเนินการอนุมัติจ่ายเงินล่วงหน้าให้บริษัทเดวาฯ สำหรับโครงการบ้านเอื้ออาทรร่มเกล้า จำนวน ๒๒๒,๑๙๙,๕๐๐ บาท หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จึงสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาการเคหะแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับแรก หมายเลขเช็ค ๐๐๒๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำนวน ๑๔๘,๕๙๘,๑๓๐.๘๔ บาท และฉบับที่สอง หมายเลขเช็ค ๐๐๒๘๗๕๗ ลง

วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๗๑,๕๒๔,๗๓๘.๓๒ บาท ให้แก่ธนาคารอาร์ เอช บี ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากบริษัทเดวาฯ โดยมีการอนุมัติในขั้นตอนสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ธนาคารดังกล่าวได้รับเงินแล้วจึงออกใบเสร็จรับเงินให้การเคหะแห่งชาติ ๒ ฉบับ หลังจากบริษัทเดวาฯ ได้รับล่วงหน้าแล้วได้จ่ายเงินตามที่ตกลงกับจำเลยที่ ๔ รวมเป็นเงิน ๑๘๐,๐๐,๐๐๐ บาท โดยโอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอีก ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากไม่สามารถนำไปลงบัญชีของบริษัทเดวาฯ ได้ จึงโอนไปเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่ ข้อที่อ้างว่าบริษัทเดวาฯ จ่ายเงิน ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ร้านแอนนาคาเฟ่เป็นการชำระหนี้เงินยืมนั้น นายจิรวัฒน์เบิกความรับว่า พยานจำไม่ได้ว่าเป็นเงินยืมตั้งแต่เมื่อใด และไม่มีหลักฐานในการกู้ยืมเงิน และตอบคำถามศาลว่า การใช้คืนเงินยืมนั้นจะเป็นการคืนเงินที่ยืมมาทั้งหมดหรือไม่ ไม่แน่ใจ ซึ่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้านแอนนาคาเฟ่ ได้จ่ายเงินที่รับมา ๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คฉบับละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๖ ฉบับ ซึ่งเช็คดังกล่าวถูกนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของบุคคลต่าง ๆ และได้ความด้วยว่าเจ้าของบัญชีได้ถอนเงินสดทั้งหมดออกจากบัญชี โดยที่ไม่ปรากฏว่าร้านแอนนาคาเฟ่มีหนี้ที่จะต้องชำระให้แก่บุคคลดังกล่าว พฤติการณ์จึงน่าเชื่อว่า บริษัทเดวาฯ โอนเงินเข้าบัญชีร้านแอนนาคาเฟ่เป็นเพียงการหาช่องทางจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้กับจำเลยที่ ๔

กรณีตามฟ้อง ข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ มีจำเลยที่ ๑๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ได้ความจากหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาของจำเลยที่ ๑๔ เอกสารหมาย จ.๒๔๘ แฟ้มที่ ๓๑ หน้า ๒๓๑ ถึง ๒๔๘ ว่า จำเลยที่ ๑๔ เข้าร่วมฟังการนำเสนอของจำเลยที่ ๔ แล้วเชื่อมั่นในความสามารถของจำเลยที่ ๔ ในการจัดหาที่ดินและให้คำปรึกษาโครงการ ต่อมาวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑๓ ยื่นข้อเสนอจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทร และวันที่

๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับอนุมัติจัดสรรหน่วยก่อสร้าง ๔,๖๑๙ หน่วย วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ พิจารณาเพิ่มเงินล่วงหน้าให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๙๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสนอให้จำเลยที่ ๑ พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมาวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ การเคหะแห่งชาติอนุมัติเงินล่วงหน้าและตั้งเบิกจ่าย โดยสั่งจ่ายเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๐๒๐๑๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑๙๒,๑๘๖,๙๑๕.๘๙ บาท สั่งจ่ายธนาคารอาร์ เอช บี ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากจำเลยที่ ๑๓ หลังจากธนาคารอาร์ เอช บี หักชำระหนี้บางส่วนแล้วโอนเงินส่วนที่เหลือให้จำเลยที่ ๑๓ จำนวน ๙๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑๓ โดยจำเลยที่ ๑๔ สั่งจ่ายเช็คเงินสดธนาคารอาร์ เอช บี เลขที่ ๑๓๗๗๒๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท เช็คดังกล่าวนำไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ แล้วในวันเดียวกันถอนเป็นเงินสด ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๖ โอนเงินในบัญชีนี้ไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๔ จำนวน ๒๗,๔๕๑,๗๐๐.๓๐ บาท และไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อีก ๖ ครั้ง จำนวน ๒๑,๕๕๗,๐๔๙.๖๑ บาท ตามคำให้การนางนัยนา จ๋วงพาณิช พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอโศกดินแดง เอกสารหมาย จ.๑๑๖ แฟ้มที่ ๒๐ หน้า ๑ ถึง ๑๗

เห็นควรวินิจฉัยจำเลยที่ ๔ ก่อนว่า จำเลยที่ ๔ กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ ๔ เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านเอื้ออาทรในช่วงที่ผู้ประกอบการกำลังยื่นเสนอโครงการต่อคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเพื่อขออนุมัติหน่วยก่อสร้าง โดยนายประสาน ตันประเสริฐ ประธานกรรมการการเคหะแห่งชาติ เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ ได้แนะนำตัวเองว่าเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี อันเป็นการกระทำการแสดงตนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพิจารณาอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้ ทั้งจำเลยที่ ๔ ยอมรับว่า จำเลยที่ ๔ ได้

พบกับผู้ประกอบการและได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้อง ๑๑ ราย รวมจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท จริง พฤติการณ์แห่งคดีจึงเห็นได้ว่า จำเลยที่ ๔ เป็นตัวกลางที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขบวนการของกลุ่มในการเรียกเงินจากผู้ประกอบการรายใหญ่ สำหรับข้ออ้างของจำเลยที่ ๔ ที่ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากผู้ประกอบการคือค่าที่ปรึกษาโครงการกับค่านายหน้าหาที่ดินนั้น ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่ามีการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษาหรือสัญญานายหน้าค้าที่ดิน ทั้งจำเลยที่ ๔ ไม่มีหลักฐานใดมาแสดงให้เห็นถึงผลงานการให้คำปรึกษาที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสมเหตุสมผลกับจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายจำนวนหลายสิบล้านไปจนถึงหลักร้อยล้านบาท กลับได้ความจากผู้ประกอบการเช่นนายสุรเชษฐ์ว่า นายสุรเชษฐ์เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตั้งแต่จัดหาที่ดินเอง จัดทำผังโครงการ รูปเล่มและองค์ประกอบเพื่อส่งการเคหะแห่งชาติ โดยจำเลยที่ ๔ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเลย นายคีรี กาญจนพาสน์ ประธานกรรมการบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ก็เบิกความว่า เนื้องานของที่ปรึกษาคือ โครงการที่ได้ทำสัญญาได้ และเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กิจการร่วมค้าของจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๒ บริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และผู้ประกอบการอื่นตามฟ้องต่างมีศักยภาพในการทำงานด้านการก่อสร้างขนาดใหญ่อยู่แล้ว ทั้งจำเลยที่ ๑๑ เคยเป็นผู้ประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการบ้านเอื้ออาทรมาก่อนด้วย ผู้ประกอบการตามฟ้องย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญยิ่งกว่าจำเลยที่ ๔ ฉะนั้น หากจำเลยที่ ๔ มิได้อ้างว่าตนเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีที่สามารถผลักดันให้มีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อันอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ประกอบการเองแล้ว ก็ไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่ผู้ประกอบการรายใหญ่จะต่างว่าจ้างเฉพาะจำเลยที่ ๔ เพียงรายเดียวโดยยอมจ่ายเงินจำนวนสูงมากเช่นนี้ ทั้งที่จำเลยที่ ๔ เองก็มิได้ประกอบธุรกิจหลักด้านการก่อสร้างอย่างจริงจัง โดยจำเลยที่ ๔ มีแต่ประสบการณ์ธุรกิจด้านการค้าข้าวเป็นหลัก และจำเลยที่ ๔ ไม่เคยประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมโครงการบ้าน

เอื้ออาทรมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า เงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับมาเป็นค่าปรึกษาที่แท้จริง ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๔ หรือผู้ประกอบการบางรายเรียกเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายแก่จำเลยที่ ๔ นี้ว่าเป็นค่าที่ปรึกษานั้น จึงเป็นเพียงการอ้างให้เงินดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคลสามารถลงบัญชีได้ ดังเช่นบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) และบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ยืนยันว่าจ่ายให้ได้ในลักษณะเป็นค่าที่ปรึกษาเท่านั้น ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้เชื่อได้ตามที่นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ ที่ปรึกษาบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๔ รับว่าจะผลักดันโครงการโดยคิดค่าใช้จ่ายเป็นเงินหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท แม้จำเลยที่ ๔ อ้างว่า จำเลยที่ ๔ ไม่มีความสนิทสนมและไม่เคยไปพบจำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า เมื่อผู้ประกอบการตกลงยอมจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้ว ต่อมาก็ได้รับการอนุมัติหน่วยก่อสร้างและได้เข้าทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติทุกราย แสดงให้เห็นว่าการกระทำของจำเลยที่ ๔ เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างโดยตรง ส่วนที่จำเลยที่ ๔ อ้างว่า ผู้ประกอบการเป็นฝ่ายติดต่อมาหาจำเลยที่ ๔ เองนั้น หาใช่ข้อสาระสำคัญไม่ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงที่จำเลยที่ ๔ เรียกรับเงินเป็นการตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างกันจริง นอกจากนี้ทางไต่สวนยังได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ลูกจ้างบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า มีผู้โทรศัพท์มา เมื่อพยานบอกว่า การเคหะแห่งชาติปิดการรับซื้อโครงการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ไปแล้ว ก็ได้รับแจ้งว่าจะมีการเปิดรับอีกครั้ง และต่อมาเมื่อบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ตกลงจ่ายเงินแก่จำเลยที่ ๔ แล้วก็ปรากฏว่าคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติหน่วยก่อสร้างให้ ดังนี้ พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่าจำเลยที่ ๔ ร่วมอยู่ในขบวนการกระทำความผิด โดยอ้างอำนาจในตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ ติดต่อใน

ลักษณะข่มขืนใจหรือจูงใจผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทร ให้นำเงินมามอบให้เพื่อตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างและเข้าทำสัญญาเป็นผู้จัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้แก่การเคหะแห่งชาติตามสัดส่วนที่ได้จ่ายเงินให้ จนในที่สุดจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ และผู้ประกอบการอีกหลายรายตกลงจ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามที่ถูกจูงใจตามฟ้อง

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ตามฟ้องด้วยหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนจำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นเลขานุการจำเลยที่ ๔ และเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น ข้อเท็จจริงตามการไต่สวนได้ความจากคำเบิกความของนายนิมิตร กิตติชัยวงศ์ กรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ว่า จำเลยที่ ๔ แจ้งให้ทราบว่าจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าดำเนินการเพื่อใช้ในการอนุมัติโควตาหน่วยละ ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นนายนิมิตรได้ประสานต่อรองจำนวนเงินกับจำเลยที่ ๕ หลายครั้ง จนตกลงกันได้หน่วยละ ๙,๐๐๐ บาท ดังนี้ การกระทำผิดของจำเลยที่ ๔ เป็นเรื่องร้ายแรงและมีโทษสถานหนัก อีกทั้งการกระทำความผิดคดีนี้มีลักษณะเป็นขบวนการโดยวางแผนกำหนดตัวบุคคลวิธีการปฏิบัติอย่างรอบคอบและรัดกุม ตัวบุคคลผู้ดำเนินงานน่าจะเป็นผู้ที่อยู่ในขบวนการเดียวกันเท่านั้นและไว้วางใจได้ หากจำเลยที่ ๕ ไม่ได้รู้เห็นด้วยก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่จำเลยที่ ๔ จะยอมให้เข้ามาทำงานนี้ เพราะอาจทำให้แผนงานที่วางไว้เสียหาย และยังเป็นการเปิดเผยความลับของขบวนการแก่บุคคลภายนอกอีกด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของนายสุรเชษฐ เกื้อวันชัย รองประธานกรรมการบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์สอบถามเกี่ยวกับเงินค่าดำเนินการที่บริษัทตกลงกับจำเลยที่ ๔ ไว้ และตามบันทึกคำให้การของนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ระบุว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากนายพิบูลย์ตามเงื่อนไขที่ตกลง นายพิบูลย์จึงมอบ

เช็คให้จำเลยที่ ๕ นายนิมิตรพยานโจทก์ซึ่งเป็นกรรมการกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี เบิกความว่า ได้นำเงินไปมอบให้จำเลยที่ ๕ ครั้งแรกที่โรงแรมดิ เอมเมอรัลด์ รัชดา ครั้งที่สองที่บริษัทจำเลยที่ ๘ อีกทั้งนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความว่า จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มาพบพยานที่บริษัทและขอค่าใช้จ่ายในการผลักดันโครงการอัตราร้อยละ ๓ ต่อหน่วย พยานต่อรองให้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อหน่วย เมื่อได้ทำสัญญากับการเคหะแห่งชาติและได้รับเงินล่วงหน้าแล้วได้มาทวงและรับเช็คไป นายสุวิเชียร ผ่องนัยเลิศ พยานโจทก์อีกปากหนึ่งเบิกความว่า จำเลยที่ ๕ โทรศัพท์ทวงถามให้ชำระเงิน บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด สั่งจ่ายเช็ค ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้แก่จำเลยที่ ๕ ที่บริษัทจำเลยที่ ๘ พยานโจทก์เหล่านี้ต่างเบิกความถึงเหตุการณ์เฉพาะที่แต่ละคนรู้เห็นมาด้วยตนเอง ประกอบกับพยานโจทก์ดังกล่าวมีการติดต่อเจรจาเรื่องค่าดำเนินการกับจำเลยที่ ๕ มาก่อน ย่อมไม่มีเหตุที่จะระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้งเบิกความปรักปรำจำเลยที่ ๕ ให้ได้รับโทษโดยปราศจากมูลความจริง พยานหลักฐานของโจทก์ดังวินิจฉัยมามีน้ำหนักมั่นคงบ่งชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการกระทำของจำเลยที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๕ รู้เห็นมาแต่ต้นและทำหน้าที่เป็นผู้โทรศัพท์ติดตามทวงถามเงินจากผู้ประกอบการรวมทั้งรับเช็คมาจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้เงินครบจำนวนเงินตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๕ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ โดยได้เรียกและรับเงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๕ ราย ดังกล่าว

สำหรับจำเลยที่ ๖ ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทจำเลยที่ ๘ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชี รวม ๕ ธนาคาร ได้ความว่าจำเลยที่ ๖ มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการนำเงินเข้าฝากและนำเช็คที่ผู้ประกอบการตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ ได้สั่งจ่ายให้

จำเลยที่ ๔ ที่ ๗ และที่ ๘ ไปเรียกเก็บเข้าบัญชีเป็นเงินรวม ๒๖๖,๔๘๙,๐๐๐ บาท จึงแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๖ เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การดำเนินการของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากคำเบิกความของนายหลิน ชิง ฉาง ผู้จัดการโครงการของบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด อีกว่าจำเลยที่ ๖ ได้โทรศัพท์ติดต่อกับพยานอ้างว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลักดันโครงการให้ได้รับอนุมัติ และได้ความจากคำเบิกความของนายจิรวัฒน์ ศิริวรรณ กรรมการบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ว่า ในการเจรจาเรื่องมอบเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๖ นั้น จำเลยที่ ๖ ได้มาเจรจาที่บริษัทด้วย จึงเห็นได้ว่าจำเลยที่ ๖ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินนี้มาแต่ต้นและทำหน้าที่ติดตามทวงถามรับเช็คจากผู้ประกอบการในลักษณะเดียวกับจำเลยที่ ๕ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๖ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

สำหรับจำเลยที่ ๗ ได้ความว่า จำเลยที่ ๗ เคยเป็นแม่บ้านที่บริษัทจำเลยที่ ๘ ทั้งจำเลยที่ ๗ ได้เปิดบัญชีเงินฝากในนามตนเองหลายบัญชีที่ธนาคาร ๕ แห่ง แต่มอบฉันทะให้ผู้อื่นกระทำการแทนโดยตลอด โดยมีธุรกรรมผ่านบัญชีเงินฝากดังกล่าวประมาณ ๗๖๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งรวมถึงเช็คที่สั่งจ่ายโดยบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) กิจการร่วมค้า พีซีซี บริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) จำเลยที่ ๙ และจำเลยที่ ๑๒ ประกอบกับข้อเท็จจริงได้ความจากนายรังสิน กฤตลักษณ์ ว่า จำเลยที่ ๗ ไปพบพยานและเสนอเงื่อนไขว่าจะคิดค่าใช้จ่ายหน่วยละ ๑๓,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นอีก ๒ ถึง ๓ วัน จำเลยที่ ๗ พร้อมด้วยจำเลยที่ ๖ ได้ไปพบพยานอีกครั้ง โดยเรียกเงินค่าใช้จ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในอัตราร้อยละ ๓ ของมูลค่าโครงการ

จำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พยานต่อรองเหลือ ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าจำเลยที่ ๔ ยอมรับข้อเสนอและขอให้บริษัทยื่นเล่มโครงการต่อการเคหะแห่งชาติได้ ซึ่งต่อมาการเคหะแห่งชาติได้อนุมัติให้บริษัทดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรบางส่วน จำเลยที่ ๗ โทรศัพท์มาทวงถามขอรับเงินค่าที่ปรึกษาโดยแจ้งว่าเดือนมีนาคม ๒๕๔๙ จะมีการอนุมัติอีกครั้ง ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งว่าการเคหะแห่งชาติอนุมัติแล้วและจะขอรับเช็ค จากนั้นจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ได้มารับเช็คโดยขอให้ออกเป็นเช็คเงินสดหรือผู้ถือ ๔ ฉบับ ต่อมาจำเลยที่ ๗ โทรศัพท์แจ้งให้พยานรีบชำระเงินส่วนที่เหลืออีก ๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มิฉะนั้นการทำสัญญาจะล่าช้า สัญญาจะทำภายในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ พยานได้ตรวจสอบแน่ชัดแล้วจึงจ่ายเงินส่วนที่เหลือดังกล่าวโดยมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ ๗ ยิ่งกว่านั้นจำเลยที่ ๗ ได้ทำสัญญากู้ให้แก่บริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด ไว้เป็นประกันผลการดำเนินงานตามเอกสารหมาย จ.๗๒ แฟ้มที่ ๑๔ หน้า ๓๖๓ ถึง ๓๖๕ อีกด้วย ดังนี้ การกระทำของจำเลยที่ ๗ ดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ ๗ มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการนี้ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งได้รับเงินจากผู้ประกอบตามที่ได้ตกลงกันไว้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๗ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ด้วยหรือไม่ เห็นว่า นิติบุคคลอาจต้องรับผิดในทางอาญาร่วมกับบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นกรรมการของนิติบุคคลนั้นได้ หากการกระทำนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งแสดงออกโดยผู้แทนนิติบุคคล และนิติบุคคลได้รับประโยชน์อันเกิดจากการกระทำนั้น คดีนี้จำเลยที่ ๘ เป็นนิติบุคคลมีจำเลยที่ ๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๘ เมื่อจำเลยที่ ๔ กระทำการเรียกรับ

เงินจากผู้ประกอบการทั้ง ๑๑ ราย แล้วต่อมาได้มีการนำเงินที่เรียกรับนั้นไปนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ กับนายสุจิตร สวนโศกเชือก เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินของจำเลยที่ ๘ ทำเรื่องบันทึกบัญชีเข้าบริษัทจำเลยที่ ๘ อันเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของจำเลยที่ ๘ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ตามฟ้องว่า จำเลยที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๔ ด้วย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นสมควรวินิจฉัยข้ออ้างของจำเลยที่ ๑ ก่อนว่า การออกประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ และการอนุมัติรับซื้อโครงการ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ดังนั้น จำเลยที่ ๑ จึงไม่ใช่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่อันจะเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในขณะเกิดเหตุ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกำกับดูแลและบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการเคหะแห่งชาติ เพื่อการนี้อาจสั่งให้การเคหะแห่งชาติชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๒๘ ซึ่งในการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติย่อมส่งผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการใช้ดุลพินิจของบุคลากรในการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ในสถานะที่อาจถูกพิจารณาในทางให้คุณให้โทษได้ ในทางปฏิบัติของการกำกับดูแลการเคหะแห่งชาติที่ผ่านมาก็ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะรัฐมนตรีเคยใช้อำนาจสั่งการเพื่อให้กำหนดแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ และจำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม

๒๕๔๘ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติขอให้ยกเลิกข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ประกอบการที่ยื่นโครงการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามประกาศการเคหะแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การยื่นข้อเสนอเพื่อจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรขายให้กับการเคหะแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอโครงการทุกรายจะต้องแนบหลักประกัน (BID BOND) มูลค่าร้อยละ ๕ ของโครงการมาพร้อมคำเสนอขายโครงการด้วย” และให้คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติถือเป็นมติด้วย อันเป็นการสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากนี้จำเลยที่ ๑ ยังให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการขอเบิกด้วย จำเลยที่ ๑ ย่อมมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ปัญหาต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ ให้กำหนดแนวทางจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่ตามแนวทางที่จำเลยที่ ๑ ต้องการ ตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้โครงการบ้านเอื้ออาทรจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล แต่หากปรากฏว่าในขั้นตอนปฏิบัติตามโครงการมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายก็ย่อมถูกตรวจสอบโดยศาลได้ การที่จำเลยที่ ๑ กำหนดแนวทางในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการบ้านเอื้ออาทรใหม่นั้น ทางไต่สวนปรากฏว่าพยานโจทก์ยังมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ โดยเฉพาะการกำหนดราคารับซื้อคงที่ไม่เกินหน่วยละ ๔๒๐,๐๐๐ บาท และการที่จำเลยที่ ๑ มีบันทึกข้อความลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ สั่งให้แก้ไขข้อ ๓ ของประกาศการเคหะแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ตามเอกสารหมาย

จ.๑๓๗ แฟ้มที่ ๒๒ หน้า ๑๔ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกันโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่เช่นเดียวกัน ลำพังเหตุเพียงเท่านี้ไม่ถึงกับบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า จำเลยที่ ๑ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยทุจริต หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย แม้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามนโยบายจำเลยที่ ๑ จะปรากฏว่าได้มีการเรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการอนุมัติหน่วยก่อสร้างจากผู้ประกอบการ แต่ก็ไม่ได้เป็นผลโดยตรงมาจากหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับใหม่ เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นมีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่อยู่แล้ว พยานหลักฐานที่ได้ความรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๑ แทรกแซงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติและผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมข่มขืนใจหรือจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนการที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ ๑ อ้างว่ารัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับงานด้านนโยบาย และจำเลยที่ ๑ เกี่ยวข้องเฉพาะการปรับปรุงประกาศฉบับใหม่หรือทีโออาร์ก็ตาม แต่ลักษณะการกระทำความผิดในคดีนี้เป็นไปไม่ได้ที่จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๗ ซึ่งเป็นเพียงบุคคลภายนอกจะสามารถกระทำการได้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ไม่อาจจะแสดงตนให้ผู้ประกอบการรายใหญ่เชื่อถือได้ว่าจำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการของจำเลยที่ ๑ ได้เอง อีกทั้งจำเลยที่ ๔ ย่อมไม่มีอำนาจใดที่จะผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ตกลงจ่ายเงินได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างทุกรายได้ดังที่เกิดขึ้นจริงในคดีนี้ ทั้งการที่จำเลยที่ ๓ แจ้งนางอาภรณ์ว่าให้จัดส่งเอกสารการประชุมอันเป็นเอกสารราชการให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกตามที่ร้องขอมาก็ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ จะเป็นผู้สั่งการเองโดยจำเลยที่ ๑ มิได้รู้เห็น ประกอบกับทางไต่สวนได้

ความจากนางปิยะศิริเบิกความว่า บริษัทอื่นที่เหลืออีก ๒๒ บริษัท จำเลยที่ ๑ ได้สั่งการให้จำเลยที่ ๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หน้าห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้ประสานงานให้พยานนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ให้ความสำคัญในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรอย่างใกล้ชิด จำเลยที่ ๑ น่าจะรู้ข้อเท็จจริงที่มีการเรียกรับเงินได้ เพราะเป็นเงินจำนวนสูงมากและเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอย่างแพร่หลายในเวลานั้น การที่จำเลยที่ ๑ ปล่อยให้จำเลยที่ ๔ แสดงตนเป็นที่ปรึกษาไม่เป็นทางการ จำเลยที่ ๑ จึงจะอ้างว่าผู้ประกอบการไปพบจำเลยที่ ๔ และจ่ายเงินกันเองเพื่อให้จำเลยที่ ๑ พ้นจากความรับผิดหาได้ไม่ พฤติการณ์ของจำเลยที่ ๑ กลับส่อแสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้แก่จำเลยที่ ๔ กับพวกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการบ้านเอื้ออาทรได้โดยอ้างตำแหน่งของจำเลยที่ ๑ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาประกอบกับว่าจำนวนเงินล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใดขึ้นอยู่กับแผนงานการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ขอเบิกเงินที่อาจแตกต่างกันในแต่ละราย และตามปกติผู้อำนวยการฝ่ายก่อสร้างหรือผู้ช่วยผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติมีอำนาจอนุมัติได้เอง แต่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ ได้เข้าไปกำกับดูแลเรื่องนี้ดังที่นายสรวุฒิ ตังกาพล เบิกความเจือสมกับจำเลยที่ ๑ ว่า จำเลยที่ ๑ รับว่าจะไปเจรจากับผู้ประกอบการให้เบิกเงินเท่าที่มีอยู่ ต่อมาได้มีการจ่ายเงินตามบัญชีจัดแบ่งการจ่ายเงินเอกสารหมาย จ.๔๒ แผ่นที่ ๑๕ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการเร่งรัดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าอยู่ในตัว ทั้งทางไต่สวนก็ไม่มีเจ้าหน้าที่การเคหะแห่งชาติผู้ใดยอมรับว่าได้ใช้วิธีการคิดคำนวณอย่างไรในการกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวจึงมีลักษณะผิดปกติเป็นพิรุธ กลับปรากฏจากคำเบิกความของนางอาภรณ์ว่า ในการจ่ายเงินล่วงหน้ามีการแก้ไขเงินล่วงหน้าของจำเลย

ที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยจำเลยที่ ๓ ประสานงานมาตามที่จำเลยที่ ๑ สั่งการ และสุดท้ายเงินล่วงหน้าที่จ่ายแก่ผู้ประกอบการแต่ละรายได้นำไปจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ จนครบจำนวนตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ พฤติการณ์บ่งชี้ว่าเป็นการเร่งรัดและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินล่วงหน้าที่ได้รับมามอบให้แก่จำเลยที่ ๔ ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้แต่แรก ซึ่งข้อนี้ย่อมเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งรัฐมนตรีของจำเลยที่ ๑ โดยมิชอบ และแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ได้กระทำการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการแต่ละรายโดยแยกตามที่ได้ให้ความเห็นชอบในการเบิกและเพิ่มจำนวนเงินล่วงหน้าเพื่อนำเงินนั้นมาจ่ายตอบแทนการได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง อีกทั้งแยกตามที่มีการเรียกเงินโดยตรงจากบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด แม้ทางไต่สวนจะไม่ปรากฏว่าเงินที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่จำเลยที่ ๔ มีความเชื่อมโยงกับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อมีการเรียกทรัพย์สินก็ต้องถือเป็นความผิดแล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจำเลยที่ ๑ จะได้ทรัพย์ที่เรียกไปหรือไม่ก็หาทำให้ไม่เป็นความผิดไม่ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยมาแล้วว่า จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ทวงเงินที่เรียกจากผู้ประกอบการอันเป็นการแบ่งหน้าที่กันทำในลักษณะเป็นขบวนการแล้ว ดังนี้ การที่จำเลยที่ ๑ จะเรียกเงินจากผู้ประกอบการด้วยตนเองหรือไม่ย่อมไม่ใช่ข้อสำคัญ สำหรับบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ข้อเท็จจริงได้ความว่าบริษัทดังกล่าวมีการเจรจากับจำเลยที่ ๔ และยอมจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๔ เพื่อเป็นค่าผลักดันโครงการจนเป็นผลให้ได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้าง และบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ชำระเงินให้จำเลยที่ ๔ ตามที่ตกลง ทั้งได้ความว่าในขั้นตอนการอนุมัติมีการเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเคหะแห่งชาติอย่างเร่งด่วน เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ รู้เห็นในขั้นตอนดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ ร่วมรู้เห็นเป็นใจกับจำเลยที่ ๔ โดยแบ่งหน้าที่กันทำในการข่มขืนใจหรือจูงใจแก่

ผู้ประกอบการให้นำเงินมอบให้เพื่อตอบแทนที่การเคหะแห่งชาติอนุมัติให้ได้เข้าทำสัญญาโดยมีจำเลยที่ ๕ ที่ ๖ ที่ ๗ และที่ ๘ ร่วมกระทำความผิดด้วย และที่บริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการตามสัญญา แต่เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๑ ในส่วนนี้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ อันเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๕๗ อันเป็นบททั่วไปอีก

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สิน เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้องหรือไม่ ทางไต่สวนข้อเท็จจริงได้ความจากนางปิยะศิริ เบิกความว่า นายชาฮ์นนท์ บิน ยาขอบ ผู้แทนบริษัทจำเลยที่ ๑๑ โทรศัพท์มาแจ้งว่า ได้คุยกับรัฐมนตรีแล้ว ขอให้เอาเรื่องเข้าประชุมด้วย แล้วจำเลยที่ ๒ จะสั่งการมา ซึ่งต่อมาจำเลยที่ ๒ ได้สั่งการด้วยวาจาให้พยานนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการ พยานจึงบรรจุเรื่องเข้าที่ประชุม เห็นว่า แม้พยานหลักฐานตามทางไต่สวนจะได้ความว่า จำเลยที่ ๒ สั่งการด้วยวาจาให้นางปิยะศิรินำเรื่องของจำเลยที่ ๑๑ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการแต่ลำพังข้อเท็จจริงเพียงเท่านี้ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นการวางแผนคบคิดกระทำการเรียกรับทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๑๑ มาก่อน ทั้งหากจำเลยที่ ๒ มีส่วนรู้เห็นกับขบวนการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบรายใหญ่ตามฟ้องซึ่งมีจำนวนหลายรายโดยวางแผนกันมาก่อนและมีการแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยที่ ๒ ก็ไม่น่าจะมีส่วนร่วมกระทำการเฉพาะกรณีของจำเลยที่ ๑๑ เพียงแค่นี้ การดำเนินการของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวจึงอาจเป็นเพียงการประสานงานเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้จำเลยที่ ๑๑ ยื่นเสนอโครงการได้ทันกำหนดเวลาเท่านั้นก็เป็นได้ ส่วนข้อที่นายพรศักดิ์ บุณโยดม ให้การในชั้น คตส. ว่า

คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการไม่ได้พิจารณาข้อเสนอของบริษัท ธนายง จำกัด (มหาชน) มาก่อน แต่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ได้อนุมัติจำนวนหน่วยให้แก่บริษัทดังกล่าวตามที่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติได้นำเสนอ ข้อนี้จำเลยที่ ๒ ซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ กลับไม่เคยทักท้วงว่าไม่เป็นไปตามขั้นตอนปกตินั้น ตามทางไต่สวนปรากฏว่าผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเป็นผู้นำเสนอหนังสือของบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) ซึ่งคณะกรรมการมีมติให้การเคหะแห่งชาติตรวจสอบจำนวนหน่วยคงเหลือก่อนจะพิจารณาข้อเสนอ และต่อมาผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติก็เป็นผู้เสนออีกจนคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติ มิได้เป็นการดำเนินการโดยจำเลยที่ ๒ โดยตรง ทั้งเมื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก็มีการพิจารณาในรูปของคณะกรรมการ ข้อเท็จจริงจึงอาจเป็นการแก้ปัญหาเรื่องหน่วยคงเหลือเพื่อเร่งรัดให้ได้ตามเป้าหมาย นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้นแล้ว ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๒ มีพฤติการณ์ใดอันแสดงว่าร่วมรู้เห็นเป็นใจหรือสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก คดีจึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ ๒ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนจำเลยที่ ๑ ในการกระทำความผิดตามฟ้อง และฐานเป็นพนักงานเรียก รับ ทรัพย์สินจากจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ ที่ ๑๓ และที่ ๑๔ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง หรือไม่ จำเลยที่ ๓ เดิมเป็นข้าราชการ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยก่อนเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ มีหนังสือขอยืมตัวมาช่วยราชการให้จำเลยที่ ๓ ปฏิบัติ

หน้าที่ในส่วนงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานรัฐมนตรี พยานหลักฐานตามทางไต่สวนได้ความจากนายสุรเชษฐ์ผู้บริหารบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) ว่า หลังจากที่พยานทำข้อตกลงกับจำเลยที่ ๔ ให้เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดโครงการ ได้มีการประสานงานกับจำเลยที่ ๔ แล้วจำเลยที่ ๔ แนะนำให้รู้จักจำเลยที่ ๓ เป็นผู้มาดำเนินการประสานงานกับพยานโดยตรง พยานแจ้งผ่านจำเลยที่ ๔ หรือจำเลยที่ ๓ เป็นครั้ง ๆ ไป เห็นว่า นายสุรเชษฐ์เป็นพยานที่รู้เห็นการประสานกับจำเลยที่ ๓ หลายครั้งด้วยตนเอง แต่นายสุรเชษฐ์มิได้ยืนยันว่าจำเลยที่ ๓ กระทำการอย่างใดอันนอกเหนือไปจากงานธุรการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติงานทั่วไปของสำนักงานรัฐมนตรี ส่วนข้อที่จำเลยที่ ๓ เป็นผู้แจ้งแก่นางปิยะศิริว่าให้จัดส่งเอกสารตามที่จำเลยที่ ๕ ร้องขอก็ดี ที่จำเลยที่ ๓ ประสานกับนางอาภรณ์เกี่ยวกับเงินล่วงหน้าที่มีการแก้ไขเงินล่วงหน้ารายจำเลยที่ ๑๑ และบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นก็ดี ล้วนแต่เป็นการประสานงานอยู่ในกรอบของหน้าที่ของงานธุรการและการประสานที่กระทำตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ เข้าไปรู้เห็นเป็นใจหรือมีส่วนร่วมกับจำเลยที่ ๑ ในการวางแผนใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบของจำเลยที่ ๑ แต่อย่างใด ส่วนที่บันทึกคำให้การนายพิบูลย์ อุดมสิทธิกุล ผู้บริหารกิจการร่วมค้า พีซีซี ตามเอกสารหมาย จ.๖๔ ระบุว่า ประมาณต้นปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๓ โทรศัพท์ติดต่อนายพิบูลย์เพื่อขอทราบว่ากิจการร่วมค้า พีซีซี จะชำระค่าดำเนินการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งนายพิบูลย์แจ้งว่ายังไม่มีเงินพอจึงขอชำระภายหลังจากที่คณะกรรมการการเคหะแห่งชาติอนุมัติโครงการและได้รับเงินล่วงหน้าแล้ว จำเลยที่ ๓ จึงให้นายพิบูลย์ติดต่อกับจำเลยที่ ๔ ให้ดำเนินการเรื่องนี้ คำให้การของนายพิบูลย์เป็นเพียงพยานบอกเล่า ต่อมานายพิบูลย์ได้กลับคำให้การโดยให้การใหม่ต่อคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุดและผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า คำให้การดังกล่าวในชั้น คตส. ไม่ถูกต้องตามความ

เป็นจริง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมต่ออัยการสูงสุดกับได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อว่า เหตุที่เคยให้การเช่นนั้นเนื่องจากให้การตามคำชี้แนะของผู้สอบสวน โดยเกรงว่าตนและบุตรสาวจะถูกดำเนินคดี ตามเอกสารหมาย จ.๓๕๓ หน้า ๗๕๑ ถึง ๗๕๓ ยิ่งทำให้คำให้การของนายพิบูลย์มีน้ำหนักลดน้อยลงอีก จึงไม่พอรับฟังว่าจำเลยที่ ๓ ร่วมกระทำความผิดในส่วนกรณีกิจการร่วมค้า พีซีซี นอกจากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนที่ได้วินิจฉัยแล้วข้างต้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ ๓ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรียกรับทรัพย์สินจากผู้ประกอบการรายอื่นอีก ข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้อง

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๑๐ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ กรณีได้ความจากนางชดช้อย พงศ์ไพโรจน์ ประธานกรรมการบริษัทไมวาน (ประเทศไทย) จำกัด เบิกความยืนยันว่า เงินจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้จ่ายให้แก่จำเลยที่ ๑๐ แต่จ่ายให้แก่ผู้หญิงคนหนึ่ง พยานสอบถามจำเลยที่ ๑๐ ว่า ผู้ใหญ่ที่ต้องจ่ายให้นั้นเป็นใคร และทำไมต้องจ่าย เพราะเช็คดังกล่าวเป็นเช็คของบริษัท บริษัทจึงต้องทราบวัตถุประสงค์ของการจ่าย เพราะเป็นเงินจำนวนสูง หากตกไปอยู่ในมือของบุคคลอื่นอาจทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย จำเลยที่ ๑๐ บอกว่าต้องจ่าย หากไม่จ่ายโครงการก็จะไม่ผ่าน องค์คณะผู้พิพากษามีมติเสียงข้างมากเห็นว่า แม้จะไม่ปรากฏจากทางไต่สวนว่าผู้หญิงที่มารับเช็คจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นบุคคลใด มีความเกี่ยวพันกับจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่อย่างไร แต่การที่นางชดช้อยพยานโจทก์ได้สอบถามจำเลยที่ ๑๐ เกี่ยวกับเงินตามเช็คจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการกระทำเพื่อใช้ความระมัดระวังในฐานะกรรมการบริษัท ย่อมมีเหตุที่นางชดช้อยจะสนใจและจดจำเหตุการณ์ได้ พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๑๐ กล่าวถ้อยคำแก่นางชดช้อยเช่นนั้น เห็นได้ว่าเป็นการพูดยุยงส่งเสริมเพื่อช่วยในการตัดสินใจของ

นางชดช้อยให้เกิดความมั่นใจที่จะมอบเงินให้แก่ผู้มารับเช็คไป อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ ทั้งที่จำเลยที่ ๑๐ ไม่มีเหตุที่จะต้องแจ้งแก่นางชดช้อยในลักษณะนั้น เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายที่ดิน ประกอบกับเงินตามเช็คฉบับนี้ได้มีการนำไปเรียกเก็บเข้าบัญชีจำเลยที่ ๗ และต่อมาโอนไปเข้าบัญชีจำเลยที่ ๘ อันเป็นรูปแบบลักษณะเดียวกับการกระทำความผิดของขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการรายอื่นในคดีนี้ ซึ่งแม้ผู้ร่วมกระทำความผิดในขบวนการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการจะรู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกของจำเลยที่ ๑๐ หรือไม่ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นการสนับสนุนการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ แล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑๐ เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙

ประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ กระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ สำหรับความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๑ นั้น เห็นว่า คดีนี้ฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบข่มขืนใจหรือจูงใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ เท่านั้น แต่ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดสำเร็จได้ แม้จะยังไม่มีการส่งมอบทรัพย์ให้ อีกทั้งได้ความว่า เมื่อจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายถูกข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้นำเงินมามอบเงินให้ โดยจำเลยที่ ๙ ที่ ๑๑ ที่ ๑๒ และที่ ๑๓ เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับอนุมัติหน่วยก่อสร้างได้อยู่แล้ว ต่อมามีการอนุมัติหน่วยก่อสร้างก็มิได้สำเร็จลงด้วยการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกโดยการให้เงิน ทั้งการที่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ เป็นฝ่ายที่ถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจอันเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ด้วย

การที่จำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ นำเงินมามอบให้เพราะเหตุถูกข่มขืนใจหรือถูกจูงใจ จึงไม่อาจถือว่าเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกให้จำเลยที่ ๑ กระทำผิดก่อนหรือขณะที่จำเลยที่ ๑ กระทำความผิด อันเป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนในเวลาเดียวกันได้ ส่วนความผิดฐานสนับสนุนจำเลยที่ ๒ นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า จำเลยที่ ๒ มิได้เป็นตัวการในการกระทำความผิดตามฟ้อง ดังนั้นจำเลยที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ จึงไม่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดดังกล่าวได้

จากเหตุผลที่วินิจฉัยข้างต้น การกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ข่มขืนใจหรือจูงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ขณะกระทำความผิด เนื่องจากกฎหมายที่แก้ไปใหม่ไม่เป็นคุณ ส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ นั้น ไม่ใช่เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่โดยตรง จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ ย่อมเป็นเพียงผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบมาตรา ๘๖ และการกระทำของจำเลยดังกล่าวตามฟ้องเป็นการกระทำในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีการเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการแต่ละรายต่างวันเวลาและต่างสถานที่แยกต่างหากจากกัน เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ดังนั้นจำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ มีความผิดตามฟ้องรวม ๑๑ กรรม จำเลยที่ ๕ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๒ ถึงข้อ ๒.๖ รวม ๕ กรรม จำเลยที่ ๗ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ และข้อ ๒.๕ ถึงข้อ ๒.๙ รวม ๘ กรรม จำเลยที่ ๑๐ มีความผิดตามฟ้องข้อ ๒.๙ เป็นความผิดกรรมเดียว

ปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า โจทก์ขอให้ริบเงินจำนวน ๑,๔๑๕,๖๑๖,๕๕๐ บาท และให้ชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบได้หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒,

๔๓ และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ศาลมีอำนาจริบทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบุคคลได้มาจากการกระทำความผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการพิพากษาคดีถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าสิ่งที่ศาลจะสั่งริบโดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร ศาลย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของสิ่งที่ต้องส่งดังกล่าวได้ พร้อมทั้งศาลมีอำนาจกำหนดการชำระเงินในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ ถ้าไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนภายในเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่ศาลกำหนด อีกทั้งศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ โดยศาลมีอำนาจมีคำสั่งริบทรัพย์และคำสั่งที่เกี่ยวเนื่องดังกล่าวเช่นนี้ตามที่ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลได้ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายความเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับโทษในส่วนการริบทรัพย์สิน จึงย่อมใช้บังคับแก่คดีนี้ได้

ตามฟ้องข้อ ๒.๑ รายบริษัทพาสทิญ่า ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๑ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๘๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๒ รายบริษัทเพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๒๖๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๓ รายกิจการร่วมค้า พีซีซี มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๔๙,๔๕๗,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๔ รายกิจการร่วมค้า เอสเอสอี-พีเจดีซี ปรากฏจากทางไต่สวนของศาลว่า มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวนแรก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมอบเพิ่มอีกจำนวน ๓๑,๙๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่โจทก์มีคำขอ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๕,๙๓๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๕ รายบริษัทไชน่า สเตท คอนสตรัคชั่น เอนจิเนียริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๓๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๖ รายบริษัทไชน่า หัวฟง คอนสตรัคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๗ รายบริษัทซิลเวอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ ๙ และรายบริษัทนามแฟทท์ คอนสตรัคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จำเลยที่ ๑๒ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๘ รายบริษัทธนายง จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามฟ้องข้อ ๒.๙ รายกิจการร่วมค้า ซินเทคไมวาน เป็นการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงไม่คืนให้แก่กิจการร่วมค้า

ตามฟ้องข้อ ๒.๑๐ รายบริษัทเดวา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๑๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตามคำฟ้องข้อ ๒.๑๑ รายบริษัทพรินซิพเทค ไทย จำกัด จำเลยที่ ๑๓ และที่ ๑๔ มีการมอบเงินให้จากการกระทำความผิดจำนวน ๕๐,๘๐๙,๐๐๐ บาท และได้รับจากจำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๕๐,๘๐๙,๗๕๐ บาท

รวมเงินตามฟ้องข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๑๑ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท ซึ่งรวมเงินที่จำเลยที่ ๔ ได้รับจากนายนิมิตรจำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเงินที่จำเลยที่ ๑๔ โอนเข้าบัญชีจำเลยที่ ๖ เพิ่มอีกจำนวน ๗๕๐ บาท ด้วย แม้โจทก์ไม่มีคำขอให้ริบเงินดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อปรากฏตามทางไต่สวนว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ศาลจึงมีอำนาจริบได้

ส่วนที่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ โต้แย้งว่าได้รับเงินจากผู้ประกอบการตามฟ้องเพียงจำนวน ๙๘๑,๖๗๖,๐๐๐ บาท นั้น เมื่อผู้ประกอบการตามฟ้องต่างยืนยันว่าได้จ่ายเงินให้แก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้นจริง แม้เงินบางส่วนจะไม่ปรากฏหลักฐานการนำเข้าฝากในบัญชีจำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ก็ตาม ข้อเท็จจริงก็ย่อมฟังได้ว่า จำเลยที่ ๔ และที่ ๘ ได้รับเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท แล้ว ซึ่งจำเลยอื่นต้องร่วมรับผิดตามจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่ตนได้เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดส่วนอาญาดังที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้น

ในการริบเงินนั้น ได้ความจากทางไต่สวนว่า เมื่อมีการรับเงินมาจากการกระทำความผิดแล้ว ได้โอนเงินเข้าบัญชีบุคคลอื่นหลายบัญชีและมีการเบิกถอนเงินสดด้วย เชื่อว่าโดยสภาพของเงินที่ได้รับมาไม่สามารถที่จะส่งมอบหรือคืนได้ อันเป็นการที่แสดงให้เห็นว่า การติดตามเอาคืนกระทำได้ยากเกินสมควร จึงให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบ โดยให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๑๐ ร่วมชำระจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จึงวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) จำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๘ และที่ ๑๐ มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ (เดิม) ประกอบ

มาตรา ๘๖ การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๔ ถึงที่ ๘ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ลงโทษจำเลยที่ ๑ จำคุกกระทงละ ๙ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๙๙ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๔ จำคุกกระทงละ ๖ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๖๖ ปี เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุกจำเลยที่ ๔ มีกำหนด ๕๐ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ลงโทษจำเลยที่ ๕ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๕ กระทง เป็นจำคุก ๒๐ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๖ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๑๑ กระทง เป็นจำคุก ๔๔ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๗ จำคุกกระทงละ ๔ ปี รวม ๘ กระทง เป็นจำคุก ๓๒ ปี ลงโทษจำเลยที่ ๘ ปรับกระทงละ ๒๕,๐๐๐ บาท รวม ๑๑ กระทง รวมเป็นเงิน ๒๗๕,๐๐๐ บาท ลงโทษจำเลยที่ ๑๐ จำคุก ๔ ปี ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๔ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๓๓๑/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๒/๒๕๕๗, อ.๓๓๓๓/๒๕๕๗ และ อ.๓๓๓๔/๒๕๕๗ ของศาลแขวงสมุทรปราการ และต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๔ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๕ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม.๑๗๘/๒๕๖๐ และ อม.๑๗๙/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้นับโทษจำคุกจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำคุกจำเลยที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๔๘๘/๒๕๕๒ ของศาลจังหวัดพัทยา ส่วนที่โจทก์มีคำขอให้นับโทษจำเลยที่ ๑๐ ต่อจากโทษจำเลยที่ ๒๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๒๕๔๒/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๐๗๖/๒๕๖๓ ของศาลอาญา นั้น คดีดังกล่าวศาลอาญามีคำพิพากษายกฟ้องจึงไม่อาจนับโทษต่อได้ หากจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙

กับให้ริบเงินจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท โดยให้จำเลยผู้มีหน้าที่ต้องส่งเงินที่ริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าของเงินที่ศาลสั่งริบภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากไม่ชำระภายในระยะเวลากำหนดต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๘ ร่วมกันชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าจำนวน ๑,๓๒๓,๐๐๖,๗๕๐ บาท จำเลยที่ ๕ ร่วมกันชำระจำนวน ๗๖๓,๑๙๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๗ ร่วมกันชำระจำนวน ๑,๐๕๖,๒๖๗,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๐ ร่วมกันชำระจำนวน ๔๐,๐๐๐,๐ บาท กับไม่ริบเงินตามฟ้องข้อ ๒.๖ เฉพาะจำนวน ๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท และตามฟ้องข้อ ๒.๙ เฉพาะจำนวน ๗,๖๑๐,๐๐๐ บาท ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๙ และที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๔ ส่วนข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายจินดา ปัณฑะโชติ